

പ്രതിമാനാടകം

ഭാവി

മഹാകവി ശ്രീ ലാസളൻ സംസ്കൃതമുലയ
 നുമതിൽ നിന്നും എഴു. ലാജരാജവാമ
 തദ്യരം എന്നും. എന്നും. എന്നും
 പരി ദാഖലപ്പെടുത്തിയ ഇ

പ്രസാധകൾ

കെ. അരുൺ. ടോഹകമാരണേന്നാൻ

വി. വി. ഷൈഖ്യിപ്പു & പ്രിയ്തിപ്പു വർഷി
 ത് കവാടകച്ചം.

1120]

[വില്ലേജ്] 1.

പ്രസാധകൾ മുഖ്യാലതിയിലും ഉന്നായിരിക്കുന്ന
 മാംസം.

Fifth Edition

*Printed at
The B V. Printing Works
Trivandrum*

*—
1945*

All Rights Reserved

സമർപ്പണം

കാമാക്ഷിതുക്കടാക്ഷം തദവിന ശുഭരിനാ—
ധേഘസംസ്വേച്ഛനാഞ്ച്
ആരിമാൻ വക്ഷ്മീമണംഭക്ത കവികവതിവകൾ
കേരളീകാരിഭാസം
സീമാനീരം മൃഗങ്ങളും ദക്ഷായവിളനിവമായ്
ഓരികാരണ്യജ്ഞാ
ശ്രമാവാചപ്രാംഘം റിലധാരിസ്ഥരം
കീൽത്തിന്നുംകുംമാന്തകാ.

ഈക്കലുണ്ടാമകി നാട്ടാന പ്രദാപകാരാമ്മായ്
ബിനാംഞ്ച് സമാനന്നായിരുക്കണറിയല്ലോടവും
വിള ആനമഹാന്നാഡനിഹ ഭാക്താം ഒപ്പരാല
വള്ളം വലുതുകി നാക്കി മണിക്കണ്ണബം നാടകം.

കമാളി കളിയാക്കി നാടകത്തിൽ
സുമ മലബാളികളിൽ പരഞ്ഞവംനായ്
പമാംകാലുവാക്കാ നല്ല കാവ്യം
പ്രമാഥവരക്കാര രാത്ര കക്ക കൊംക്കാൻ

നാടകത്തിൽ നടന്ന വക്കടാക്ഷം
കേരളേതുകവിച്ചുംതവാനാപ്പം
ഭാസനാടകമിതിഞ്ഞാപിടിത്തം
സുംകം ദവരു ഭാഷാഭവനം.

ഇന്നുക്കണ്ണാ.

നാടക പാത്രങ്ങൾ

ജോദ്—മലയൻ; കേരളാധിപരി.

ചാമൻ
ചക്രവർത്തിൻ
കരഞ്ഞ
ഒറുജ്ഞൻ

} മലയൻവന്നുനം

രബണൻ—ലക്ഷ്യിപതി.

സുമഖൻ—മലയൻം സുതൻ

സുതൻ

ചേരകവികൻ—പ്രതിശ്രൂഹണിലെ പുരകൻ.

രണ്ട് പുരുഷരാണ്.

രഞ്ഞ രബണൻ.

നാലിവകൻ—രബണന്റെ ശ്രീൻ

സുധാകരൻ—വൈദകരാൻ.

ഹരിക്കണ്ണൻ—ബാലരകി.

രടൻ.

കക്കണ്ണാല്ലു—രംഗരാജൻ ദാ

സുമി കു—ചക്രവർത്തി ഒരു മാനന്തര അമു
ചെക്കുകയി—രഭരാജൻ അമു.

} രജാക്കിരാജൻ

സീതാ—രംഗരാജൻ ഭാത്യ.

രബണി.

അവധാതികൻ—നീതയുടെ നബി.

ചെടികൻ.

വൈജയാരാജികൻ—വീജയ—നാലിനിക.

പാരിവാരങ്ങൾ.

രംഗൻ—ജോദ്യുദ്ധം കൂടിയ ഭൂമാർഗ്ഗം കുന്നും വം.

புதுமானாட்கீல்

—*—*—*

ஸமாவை.

[நானியுடை அவசராந்தியை
நூற்றுயாரை பூவேசிக்கோ]
நூறு—நூற்று சுற்றுஷ்டு நாங்கி ராவன-
நாந்துதுறுப்புக் கூறலுக்குள்ளாக்கு
நூற்றிவரைமுன் ஒத்திரு ஸ்திரயை
விழிச்சளாத்தாட்வது நமதெழுப்புதா.

[அங்கியிருக்கும் கோக்கீர்த்தி]
அநுங்கு! இவிடை வராக.

நடி—(பூவேசிக்கீர்த்தி) ஏது! எதுநிதைய
நைவால்லோ.

நூறு—ஏதுங்கு! இது மூத்தீகால உதவ செரியித்து
ஒரு பாடு பாடுதால்லும்.

நடி—ஏதுங்காலை.

[பாடுகள்]

நூறு—இ ஜூவ்ரதாக்காடு,
காலைப்பூரு கீதை வாத்திரி-
க்கோடுகளும், ஸாலூஷு தாகு பூஷினே;

[സംഖ്യാവലിക്ക്]

ആൺ! ആൺ!

സുത—[ചെവവായേൽത്തട്ട്] ശ്രീ, മനസ്സിലായാ-
കൊട്ടേരുതിനുകരാ-
തവണക്കാരിൽ ഒരു പ്രായം തന്നെ.

[രണ്ടുപ്പയം ഫോറ്റ്]

നീറം അരങ്ങം

തവണക്കാരി—(പ്രഭവശിഷ്ടിട്ട്) ആൺ! മു-
മിക്കാരാഞ്ചിവിട്ടുണ്ട്?

അരിക്കാൻ—(പ്രഭവശിഷ്ടിട്ട്) വേതി! ഇതു
തൊന്താണ്ട്; പുറതാണ്ട് വേണ്ടതു്?

തവണക്കാരി—ആൺ! അരുന്ദകം ദേവാസുര
ഡല്ലൈളിൽ ജയിണ്ടി കണ്ടായ മഹാദേ-
ംബ ദശേപരമാരാജാവു് കല്പിച്ചിരി
കിണ്ടു, രാജക്കമാരാൻ രാമനു രാജുഭാരം
എഡിപ്പിക്കുന്നതാണ് പട്ടംബിശ്വകം നട
താണു വേണ്ടുന്ന വട്ടങ്ങൾ വേഗം തുട
ണ്ണമെന്നു്.

മഹിക്കാരാൻ—ഓവതി! മഹാശാഖാവു് കല്പിച്ച
തപോലെ എല്ലാം തരുംരാക്കായല്ലോ;
നോക്കു,

വെക്കരക്ഷിച്ച ഹാമരങ്ങൾ നഗരാ-
 വൊത്തുള്ള സംഘാസനം
 സന്നദ്ധ, കനകക്കണ്ണങ്ങൾ നിറയെ
 തീയ്മം തയാറണ്ടിതാ;
 പുട്ടി പുഞ്ചമേഖ, മഹാക്ഷേമി
 നാട്ടായമെത്തി, ഫിതി-
 നൗല്ലാതിൽ ശ്രൂക്കം വസ്ത്രങ്ങൾവാൻ
 വാഴനാതാ വേണിയിൽ 8
 തവണക്കാരി—പ്രസാർ ഏല്ലാം വെടപ്പ്
 യാ.
 മനിക്കാരൻ—ഹാഡി!

ഗ്രീരാമചന്ദ്രപുംബി—
 ലഭിയേക്കം കഴിച്ചാട്ടം
 9 ഭ്രാവൻ സാംപ്രദാം സീത്രു
 നാട്ടാരെക്കുതൃഷ്ണരായും. 4
 തവണക്കാരി—പ്രസിദ്ധപ്രമാക്കരു ആണും! പ്രസി
 ദിം.
 മനിക്കാരൻ—ഒവീതി! മുതാ ഒഴുക്കുവാക്കിയേ
 ക്കോം.

(പോതാ)

തവണക്കാരി—(ചുറ്റിനോക്കിട്ട്) അതും! സം
 ഭവക്കാ! സംഭവക്കാ! അങ്ങും പോയാ മ
 ഹാരാജാവും കല്പിയുതാണി അതുപുരോ
 ഹിതരെ യാമാപദവാരം ദൂതിക്കേട്ടു
 നാണ്ണം. (മരിംഗാരീത്തതു ചെന്നാട്ട്) സാ
 രസികേ! സാമസികേ! നീ സംഗീതമേ

അയ്യൻ വെന്ന് നാടകങ്ങളോടു പറക്ക,
സന്ദർഭങ്ങളാലിന്മായ നാടകമാണെന്ന് തു
ആരാജാരിക്കണമെന്ന്. എന്നം ഒപ്പായോ
എല്ലാം ആയാരാജാക്കണ്ണവെന്ന് മഹാ
രാജാവിനോടു അവായിക്കൊണ്ട്. (ഒപ്പായി)

(അവഭാതിക മരവുത്തിയും എടുത്തുകൊണ്ട്
പ്രവേശിക്കുന്നു)

അവഭാതിക --അരയും കുഴ്ചാ! ഉന്നരദേവാക്കാ
നായാ ആരുത്തുമാണാതെ ഭൂത മരവുവി ച
ററിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്ന ഏന്തിക്കും ഇതുമാ
തും ഭോം ഉണ്ടാണാരിക്കുവു, ലേഡാക്കാ
ണ്ട് പ്രായധാര മൊഴുംകുന്നാവരും എത്തു
കൈമുണ്ടാണാരിക്കാണ്ടു! എന്തിക്കും ചിരി
വന്നു ചുക്കാം. തനിച്ചിരിക്കുന്നു പാരിക്കു
തുപ്പോ.

(പരാജയങ്ങളുടുക്കുട്ടി സീത പ്രംബണിക്കുന്നു)
സീത --ഈാക്കിന്നു! അവഭാതിക മരവാവും
രകാണ്ട ഉന്നവരം ഒപ്പാലു തോന്നും.
ഇവത്തന്നായിരിക്കും?

വേട --ഒട്ടനീ! മുഴുപ്പാം വീഴ്ച പറവുന്ന കുട്ടി
രേപ്പു തൃപ്പൂജയും അവരിൽ എഴുന്നു
കുറം വെള്ളുമാരിലും.

സീത --ഈപ്പല്ല, ചിരാക്കാൻ ഭാവിക്കുന്നതു
ഒപ്പാലു ഒന്നാണെന്നു.

അവഭാതിക --(അടച്ചതു വന്നിട്ട്) ഭട്ടിനീ ഒക്കാ
ചുഡ്യാ! ഒട്ടാഹാ! തോന്നു കരാക്കാരിയല്ല.

സീത—എന്ത് അങ്ങ ദിനോട് വേദാച്ചു?
അവഭാതാകേ! നിന്റെ എടമുള്ള കരു
ലെന്താണോ?

അവഭാതാക—ഒട്ടിയീ! ഇതു വല്ലും.

സീത—വല്ലും എത്രവാശക്കിനു കാണുവന്നു?
അവഭാതാക—ഒട്ടിനാ കേട്ടാലും തൊൻ അണി
അവിവാരിപ്പു കാൻ ആന്തുമേവയോടുനാ.
ക്ഷേത്രിലുജ്ജീ ഉപദയാഹം കഴിഞ്ഞ തന
അധ്യാക്കക്കിസലയം വെണ്ണമെന്നു് അ
പേജ്ഞ ആ. ശവർ എ രീതാനു തന്നില്ല.
കരുളക്കാണോ് ശവരാ കാര പറിഞ്ഞ
ബാഥാനു കയ്യോ മുള്ളു തൊൻ ചെക്കണ
ലാക്കി.

സീത—പാപമാണുല്ലോ വെള്ളും. പോയി
താരിച്ചു കൊണ്ടുകൊടുക്കി.

അവഭാതാക—ഒട്ടിനി! ഒരാദ്യോക്കിനായിട്ട്
ബ്രേ തൊൻ ഇതു് എത്രാച്ചകാണു വ
ന്നതു്?

സീത—എഡി ഭോന്തി! ഈ ആരാധന ദോഷം
വർഷിക്കാനും. ചുവാതാരാഓഡ കൊ
ണ്ടുകൊടുക്കി, തിരിച്ചുകൊണ്ടുകൊടുക്കി.
അവഭാതാക—കല്പി നേപാലം. (പൂരം പൂക്കാൻ
ഭാവാക്കിയാം)

സീത—ഒത്താഴി ഇരുജ്ജാച്ചുവയ.

അവലാതിക—എന്നീ! ഇതാ ദാൻ വന്നിൽ
കണ്ണ.

സീത—തോഴി! ഇതു ദാൻ ഉട്ടഞ്ഞാൽ നന്നാ
യിരാക്കുമോ?

അവലാതിക—എന്നീ! സെയൻസ് സവഡ്യാക്ക
നീയമാലു? ട്രാന്റ ഉട്ടജീവ ദാനാസം.

സീത—എന്നാൽ കൊള്ളുവര. (വാങ്ങി ഉട
തിട്ട്) തോഴി ദാൻ, കൊള്ളാമോ?

അവലാതിക—അവിട്ടതെന്തും തന്നെയാണെ
ശോകിക്കുന്നത്. മഹവും പോക്കുകിൽ
പോരായായ.

സീത—ചേടി! നീ ഒന്നം മിഞ്ചന്നാലുണ്ടോ?

ചേടി—മിഞ്ചിട്ട് എന്തുംവണ്ണാം? എൻ്റെ ഇത്
കൊംരയിൽ പറയുന്നവരുണ്ടോ (ദോമാ
ബും കാണിക്കിന്ന)

സീത—ചേടി! കണ്ണാടി മുട്ടത്തുകൊണ്ടവാ.

ചേടി—കല്ലുനേപാലെ (വെള്ളിയാലിന്തി തി
രചുവന്നു) എന്നീ! ഇതാ കണ്ണാടി.

സീത—(ചേടിയുടെ മവം സുക്ഷിച്ചിട്ട്) കു
ണ്ണാടി അവിടെ ഇവാക്കുട്ട. ഏനക്ക്,
എന്തേ പറയാണത്തും പോലെ തോനു
നാലോ?

ചേടി—എന്നീ! ഇജിനീ ദാൻ കെട്ട; ധർ
ക്കാൻ ആയുംവാലാകി പറയുന്നപോൾ
അജിപ്പേക്കം അജിപ്പേക്കം എന്നോ.

സീത—ആരോ താഴുത്തിയും, രാജാവുകും.

ക്രാന്റോ

[മരുരാത്രി പ്രവച്ചാച്ചിട്ട്]

ചേടി—ഒട്ടിനീ! പൊലിവു്; പൊലിവു്.

സീത—എത്തു പ്രിയവാത്ത അറിഞ്ഞാണെ
നീ പ്രാഞ്ചന്തരു്?

ചേടി—രാജക്കമാരനെ ആശു് അഭിഷേകം
ചെയ്യുണ്ട് പോകാനെ.

സീത—അശ്വു് ദിസ്ത്വബ്യഹാരിക്കണാ?

ചേടി—മഹാരാജാവുതന്നെങ്ങാണു് അഭിശേ
കം നൽകുന്നതു്.

സീത—മൈനാൽ ഉജാമതു് കു പ്രിയവാത്ത
മാനം കേട്ട. മടാ വിരാജു കുണ്ടാക്കി.

ചേടി—ഒട്ടിനീ! സാങ്കര്യതനു. [അപ്പുകാ
രം ചെയ്യുന്നു.]

[സീത ആരക്കണക്കും അഴിച്ചു മഹാനിക്കണ്ണ]

ചേടി—ഒട്ടിനീ! തദ്യവിശ്വർ ധന്മാദ്ധ്യ
ക്ഷേരക്കണ്ണതു്?

സീത—അതുതനെ.

ചേടി—ചെട്ടുണ്ട് തദ്യവിശ്വർധന്മാദ്ധ്യ
പോരയല്ലോ.

സീത—അഭിശേകകാരിൻ്റെ ഇട്ടിപ്പാറം എന്തു
ശ്രദ്ധാക്കതു്? അദ്ദേവാ രാജകലജ്ഞളിൽ
ഒരു നടക്കിം.

ചേടി—ഒട്ടിനീ! ഇങ്ങനെ നയാൻ കേട്ട, രാജക
മാരനെ അഭിശേകം ചെയ്തിട്ട് മഹാരം
ജാവു വന്നെല്ലക്കും എഴുന്നുള്ളിൽ
പോകുന്നവെനു്.

സീത—എന്നാൽ അതു് ആദ്യങ്ങൾക്കല്ലോ, ഒരു വോക്കക്കാണോ.

[രാമസ്ത്രവേദാക്ഷണ്യ]

രാമൻ—ഹാവു്?

ഭരിനാണം മഴങ്ങി, ഗ്രാജീനമരിക്കു
നേരക്കാണന്നു, കഴേറി
നന്നായു് സിംഹാസനത്തിൽ, ചുമലിലമ
കിടം പ്രപാക്കിവച്ചുട്ടു് തീരത്മ
വീഴാരാജക്കൂട്ടാണു് വേണ്ണഞ്ചാവനാപതാ
വിളിച്ചും വാട്ടു്, അന്തരംവും
ബെയ്യും മെ വാസ്തുവിളിച്ചു്, പാതുമൊഴി
തന്നയൽ കേരംപ്രകാശവുമാണോ? 5
മകരൻ! അല്ലോ വാതുമുള്ളുല്ലോ എന്ന മ
മഹാജാവു കല്പിച്ചും തുന്നിക്കിട്ടം ഒരു
വലിയ ചുമട്ടും തുംബാരുപോലെ ദ്രു
ണ്ടം കന്നും അനുഡപാസമണ്ണു്. ഒരു
വായിനംകൊണ്ടു പണ്ടുവന്നു രാമൻ-ത
നന്നായാണു തന്നാൻ. മഹാജാവു തന്നു
മഹാകാജാവു്. ഇന്തി സീതക്കെ ചെന്ന
കാണാം.

അവഭാതകഃ—എന്തി രാജക്കമാനന്നല്ലേ വന്നന
തു്! മരവും അഴിച്ചു കളിഞ്ഞതുല്ലോ.

രാമൻ—മെമ്പിലീ സെറവ്വും തന്നാണോ?

സീത—ആണുചുത്തുോ! ആണുചുത്തുോ ആണി
ചുംബം!

രാമൻ—മെമ്പിലീ! ഇനിക്കു. (ഇരിക്കുന്ന.)

സീറ:— ആത്മചത്രൻ കല്പിക്കിവോലെ (ഈ രക്ഷണ)

അവഭ്യന്തിക:— (നൃപകാഞ്ചായിട്ട്) ഒടാമീ! ഒ ജക്മാരണം ദേഷം ദയിലഭത്തരു ത ബാ. ഇതു പോക്കു യായാരു സ്വദമാ?

സീത.— (നൃപകാഞ്ചായിട്ട്) അഭ്യന്തരയുണ്ടു വർ പോളി പറക്കയില്ല. അധിവാ രാജ കല്പാഴ്ചിൽ പാലത്രം നീക്കിലോ.

രാമൻ:— രഭമാലീ! എന്നാണോ പറയുന്ന തുടർന്ന്

സീത:— ഒന്നും കൂടു ദോഷം പറയുന്ന, അ ദിവ്യങ്ങൾ അഭ്യന്തരങ്ങൾക്കു എന്നോ.

രാമൻ:— നിശ്ചയിര ആത്മയം മനസ്സിലായാം അഭ്യന്തരങ്ങൾക്കു ഉജ്ജി ഇത്തന്നെ. കേരംക്കു. ഈ നീ മഹാരാജാവു് ഉത്തരങ്കോൺ ലഭ്യത ഏകശാന്നാന്നാക്കീട്ട്, ആചുവാന്തുൻ, അ മാത്രുൻ, മന്ത്രാരാർ, ജനങ്ങൾ, ഇവയും, ദയ ദേ ദയാക്കു, വാഹ്യത്വിൽ പരിവയാ ത്വിട്ടു തടിയിൽ എന്നായിരുന്നു! മാത്ര ദഹാത്രതെ വാതാവുവും ഉച്ചരിച്ചു് ‘മഹാ! രാമാ! രാജും എന്നവെക്കാണും ലോ’ എന്നായിരുന്നു.

സീത.— അംഗും ആത്മചത്രൻ എന്തു പ രണ്ടു?

രാമൻ.— രഭമാലീ! നീ എന്തുമിക്കുന്നോ?

സീത.— ആത്മചത്രൻ ഒന്നംമിണ്ണാതെ നേരുവി.

പ്രീടി മഹാരാജാവിശ്വർ കാലിൽ വീ
ണാമിക്കുമെന്ന ദയാൽ ഉള്ളതിക്കുണ്ട്.

കാമൻ—ഗവിഥാണോ നീ ഉദ്യഹത്തുത്. തുല്യ
സ്പാദവധിജ്ഞ ഭവതിമാർ ചുരുക്കമാണോ.
കാലിൽ വീഴുകയാണോ ദയാൽ ഇം
പ്രേരം ചെയ്യുത്.

ഒക്കോലിക്കുപ്പേരുമാറ്റുവാൻ,

ഇക്കുംതു താത്തനടക്കിക്കുണ്ടെന്നുമാനായു;

പിറുപാദയുഗം ധനച്ചുണ്ടാണും,

മിടംമേഖംതന്നുവീറനാക്കിവച്ചു.

സീത—എന്നിട്ടോ?

കാമൻ—എന്നിട്ട് “അനന്നന്മ വാക്കുകൾ ദയാൽ
സ്വീകരിക്കായ്ക്കു നിമിത്തം മഹാരാജാവു
ജനാജീവിന്മാരു തന്റെ പ്രാണനിഹാരകം
ണ്ടു് ആന്നായാട്ടു്.

സീത—എന്നിട്ടോ?

കാമൻ—അപ്പും,

ശത്രുവുലക്ഷ്യം മെട്ടുത്തുകടം, രൂപശ്രതാൻ
മഹതഃപിടിച്ചുവരിഞ്ഞുകൂട്ടതിൽസമ്പാദ്യും,
പ്രേച്ഛന്മ മന്മരം റണ്ടുചതുരക്കാജുവേണ്ടാ
രാജാവിശ്വാട, മഹിതാ രൂപനായമില്ല.

സീത—എനിക്കു സദനോഹമായി. മഹാരാ
ജാവു അന്ന മഹാരാജാവു്, ആഞ്ചുപ്പതു
ഞ്ഞതാനു ആഞ്ചുപ്പതും.

കാമൻ—ഒന്നമൊല്ലീ! നീരയന്നാണോ ആഞ്ഞേണ
മഹല്ലാം അഴിച്ചുവീരിക്കുന്നതു്?

സീത:— ഇല്ല, അംഗിതെ 'ല്ലേനേയുള്ളൂ.

രാമൻ— അതല്ല, അതിരശ്രാം ഇടപ്പാറം തനാ . അഴിച്ചുമിച്ചുണ്ട്. എവെന്തനാൽ—

പെട്ടുന്നങ്ങൾക്കിട്ടും തോട്ടയതാനും

ചുന്നാങ്ങിതാ കാരുകൾ;

രക്കരണിങ്ങവിള്ളൽത്തന്നെ വിലസി—

കുന്തരിയക്കണം;

എന്നല്ലാഭജണുട്ടിട്ടുമെ കത-

തെട്ടട്ടുള്ള പാടാനും

മാഞ്ചിട്ടില്ല നീകനാട്ടുണ്ണു തടരായ്

നാനേരാ കാണണിതാ

വ

സീത— ഇല്ലാത്തതും ഉജ്ജിവത്തും നോനാക്കു

തൈക്കവണ്ണും പറയാൻ ആളുപ്പതും വഴ

രെ സാമത്യമുണ്ട്

രാമൻ— എന്നാൽ മഹാദേവി, തുടക്കമാണും

അംഗിയുക്കതെന്നു ഞാൻ കണ്ണാടി പാടാ

ഞാം (അംഗുകാരംവെയ്ക്കു സുക്ഷിച്ചു നോ

ക്കീട്) വരുട്ടു,

എന്താണിതാവോധിം ദല്ലുച്ചുഡ്രോ

കള്ളാടിയാൽ കാണുമ്പു ദുന്തുശ്രൂരേയോ?

മിരിക്കയാലാങ്കു നന്ദ്യിവാണി, “നീൻ

പ്രതരിലിമാ വിളംബാടുനേന്നു ഞാൻ.

അവഭാതികെ! എന്താണിതു്?

അവഭാതിക— താങ്കെന്നീ! ഉടിതരായു നന്നാ

യിരാക്കുമോ ഇല്ലയോ എന്നരിയണേണ്ണു

കെടുകുംകൊണ്ണു ഉടിതരാണു്.

രാമൻ— മെമേമിലീ! ശ്രൂക്കപ്പർക്കുന്നാജിക്കവോയു
ടെ വുഡ്യാലങ്ങളുമൊയ ഇതു നീ ഉട്ടക്കണ
തെന്തോന്ത്? എന്നാക്കു ഇതിൽ ആറുമം
ഉണ്ട്. ഇങ്ങു തങ്ക.

സീത— അരക്കുതയെന്തു്, ആതു് പുതുൻ അമംഗലം
പറയുതു്.

രാമൻ— ലഭേമിലീ! എന്നുണ്ടു് നീ തട്ടങ്ങിനു്?
സീത— അഭിശേഷകു് ദിഃങ്ഗമിയ ആതു് പുതുൻ
ഇതു് ഒരു ക്ഷേമവനം പാലെ എന്നിക്കു
തോന്നുന്നു.

രാമൻ— താപമുണ്ടാക്കാലുാ താഴു
വാഡാഡ്രു പരിമാസമുണ്ടു്;
എന്നുപാതിരേഖമാം നീരാ-
നടത്താഡ്രുക്കിനാഡ്രുമായു്. മ ۱

[അഞ്ചിയറയുടെയിൽ]

അശ്രദ്ധു്! അശ്രദ്ധു്! മരാരാജാദ്വാ

സീത— ആതു് പുതു്! ശ്രൂക്കത്താണു്?

രാമൻ— (ചെവവിശ്വാത്തിട്ടു്)

സ്രൂക്കളു് പുഞ്ചയന്നായും
മരവിട്ട വാഴക്കൈയ്യുതു്
പുഞ്ച താരന്നും കാട്ടിടാൻ
രേഖവും മട്ട പറിച്ചതാം. മ ۲

നാലവിള്ളി കേട്ടതെന്നാണെന്നും വേഗം
അബിശ്രൂതകാണ്ടുവരുട്ടു.

മരാക്കാൻ— (ഉടിവാശത്തിട്ടു്) രാജക്കമാരു! ര
ക്കിച്ചുംലും രക്കിച്ചുംലും

ശാമൻ— അതു! ആരെയാണു മക്കി ക്കേൾക്കുന്നതു? ദി
ശാമിക്കാരൻ— മഹാരാജാവിനെ.

ശാമൻ— മഹാരാജാവിനെന്തോ? അതു! എങ്കി
ലേറീതെലിലടക്കായായെന്ന ഭ്രമിവയു മക്കി
ക്കാണുമെന്നുള്ളു: പറയേണ്ടതു? ആക്കട്ട്,
എവിടെ വിന്നും ഇതു തോക്കുമണംയിടി
ശാമിക്കാരൻ— സപ്പജനത്തിൽനിന്നും.

ശാമൻ— സപ്പജനത്തിൽനാണോ? കിഴ്ചം! എന്ന
നാൽ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്ന മരക്കുള്ളിലു.

ദേഹത്തിൽ മാത്രം പരിപന്മിതച്ചു! ദു
ഖത്തുല്ലിന്നെന്നൊന്ന് സപ്പജനം ധനിക്കുമെ
എൻ്റെ വൈദ്യവാണെന്നൊരു ദോഷമാന്തരാ-
ക്കുംബാണെന്നിക്കിന്നു കിരുളിയിൽചെയ്യു

വോൻ? മന.

ശാമിക്കാരൻ— തത്ത്വവത്തി കൈകൈയി.

ശാമൻ— എന്തു? അമ്മയോ? എന്നാൽ ഒരു
മുഴുമായാട്ടു അവസാനിക്കയുള്ളൂ.

ശാമിക്കാരൻ— അഭ്യന്തരങ്ങൾനെ?

ശാമൻ— കുറഞ്ഞി, അമ്മയും
ദേവതയ്ക്കുല്ലും തന്ത്രവും
പുതും ശാന്തമാക്കിക്കൈവെ
അക്കച്ചും ചെയ്തു ഒന്നടിക്കാട്ട
മോഹമെന്താല്ലോ! ചുട്ടാണോ?

മന.

ശാമിക്കാരൻ— കുതാരാ! കെട്ടബുദ്ധിക്കൂടായ സ്ത്രീ
കളിൽ അവിഭ്രംതയുള്ളൂ നന്ദിബുദ്ധി
ആരോപിക്കേണ്ണെ. അവർ പഠനക്കാണോ

അവിഭവത അഭിയോകം മുക്കേച്ചുള്ളു്.
ശാമൻ—എന്നു് അനുകൊണ്ടു തുണങ്ങുല്ലെ
ഒരുു്.

മഹാക്ഷാരൻ—അവത്തുജ്ഞനെ?

ശാമൻ—കേരിക്കി,

രാജ്യംവാട്ടിയ കാട്ടിലേക്കു യാത്രക്കാ-
ഞ്ചീഡാദധ്യാരാജ്ഞനും;

മുഖ്യത്വപം മമ നിൽക്കു, മുള്ളനായും
വാസ്തവന്നേന്നായു മതി;

നാട്ടാക്കി, പുതുരാജഗ്രാമക്കുമു
തേനോന്നമില്ലു, മമ

ആതാക്കരിക്കു കാംച്ചുംബാത വാഴവം
ഞ്ചാനോട്ടവെന്നും വരാ.

മ ۴

മഹിക്കാരൻ—എന്ന മാതൃമല്ലു, വിഷ്ണുക്കാതെ
വാടാവനു മിത്രനെ രാജാവരയി അഭി
യോകം ചെയ്യുന്നമെന്ന അവൻ പറ
ഞ്ഞു. ഇതാലും ഭരാലുഹമില്ലെല്ലു?

ശാമൻ—എന്നു്! ശാരാങ്കക്കു നേമമാട്ടിട്ടു ദ്രോ
ഘാക്കാണു മാതൃമാണു കാഞ്ഞു, മനസ്സു
വാക്കാത്തരു്. എന്നെന്നന്നായു,

സുഖിയനമായുംനേരിയതാം

രാജ്യം പുതുനാവേണ്ടി യാഹാച്ചും
ലോകമിവരിക്കാണെല്ലു?

അതുന്നാടകവൻന്തിവന്നല്ലു?

മ ۵

മഹിക്കാരൻ—പ'ന്ന-

ശാമൻ—ഇന്നിനേക്കയും മുഖണം എന്നായു കൈ

രാക്കേണ്ട. മഹാരാജാവിന്റെ കമ്മി പറ
ഞ്ചാല്ലും.

അമിക്കാൻ—അവന്തരഭേദം,
ശ്രോകംകൈ സ്ഥാനിക്കാണ്ടെതെ
സാജംബൈകക്കാട്ടിവിട്ടുമാം.
ഉച്ചതുക്കിഞ്ചു നന്നായി
റൂപൻ മോഹമിയന്നതു്. മന
ഒമൻ—എന്തു്? ദേഹമാലസ്യം വന്നവോ?
[അംഗിയറയിൽ]
എന്തു്? എന്തു്? മോഹമാലസ്യം വന്നവു
നോ?

മോഹമാലസ്യം സഹിക്കാൻ റൂപമെട—
യങ്ങളെന്നാംകിൽ വില്ലുംബന്ധംതു,
ഒമൻ—(ചെവിയോത്തു മുഖ്യാട്ട നോക്കിട്ടു)
ഉഞ്ഞടിയാലു തിരാച്ചാച്ചാക്കി
വരുന്നവാരു മദ്ധ്യാദ്യേണ
ധീരനാകയാൽ ലക്ഷ്മണനിഹ
കോപമാരാവയെത്താരോ?
ക്രൂഡനായവാജു പലിശച്ചും
ആവിശ്വാസാന്നപോൾ
വാളുമരെതെ വരുഞ്ഞായെന്നും
മുനിലിംജു വരുന്നാതാ! മര
(വില്ലും അയ്യും ധരിച്ചു ലക്ഷ്മണൻ പ്രവേ
ശിക്കണ്ണ.)

വക്ഷ്മണൻ—(കോപണ്ണാട) എന്തു് എ
ന്തു്? മോഹമാലസ്യം വന്നവുനോ?

മോഹാലസ്യം നാമാക്കാൻ രൂപം കൈയ്യെ-

തെന്നാകിൽ വില്ലുവഞ്ചാട്ടക്കു,
വേണ്ടാദാക്കിശ്രൂമെണ്ടു, സപ്പജനനിഭൂതനായ്
പാദാമാക്കം പുണ്ടൊരു

കുട്ടാശില്ലുറവുണ്ടുക്കളും, അതുവിൽ-
മല്ലുക്കിൽ വിട്ടേക്കംവെന്നു,
അമേരുററക്കയേലീയുംകു'തു ദരാതി-
യില്ലാതെ ചേരുന്നുതു. മുക്ക് മു
സിത—ഒരുച്ചതു! ദിവിക്കാണജീ അവസ്ഥ
നാക്കം ലക്ഷ്മിൻ വില്ലുവഞ്ചിക്കണ്ണ.
ഇയാളുടെ തുനാവ നാട്ടന്ത്രും വാന
ശുമായിരിക്കുന്നവരല്ലോ?

രാമൻ—സുമിത്രാഡാതു! ഇതെന്നാണോ?

വക്ഷ്മാൻ—എന്തു? എന്തു? ഇതെന്നാണോ?

മിരക്ക വന്ന രാജ്യം പ്രോധ്യ
രാജാവഞ്ചു കിട്ടുവിലാൻ
ഇന്നായും ശൈ തീരേയീൽ
ക്ഷമയോ ബുദ്ധിമോഗാഡാ? മന്ന

രാമൻ—സുമിത്രാഡാതു! ഏന്തീക്ക രാജ്യം കിട്ടാ
യാക്കുന്നുജീതാണുല്ലെ തന്നു ചുംഭാദ്യം
പ്രേഫവിച്ചിരിക്കുന്നതു? ചെ! തന്റെ ഒരു
ക്ഷമയല്ലാതെയാളുണ്ടാണോ.

ഒജോ ക്ഷേത്രനായും ലും

ക്ഷേന്നായും നാമം തവ

വില്ലാഴിയുടാമ്മാജാക്കി—

ലാ റപന തുഞ്ചക്കൻ. १०

ലക്ഷ്മണൻ — ശ്രീനികി കോപം സമാജാം
മേലു. ആ പബ്രി, ആ കര്ത്ത പോകി.

[പുറപ്പെട്ടണം]

രാമൻ — ഒരു തലാക്കും ഭസ്മാക്കിടാ—
നാഡാണാണു പുരിക്കാണ്ണേ
ചുഡിച്ച ലക്ഷ്മാൻ താങ്കി—
നാളുകാ വിധിപോലവേ. १.१
സമിത്രാപത്രാ! ഇങ്ങോടു വരു.

ലക്ഷ്മാൻ — അന്തു! തുരാ ഞാൻ വന്നാരെ
കിന്ന.

രാമൻ — തനാക്കി വെയ്യു, വരാൻ വേജായാ
ണു് ഞാൻ ഇ അപദാ പഠനത്തു്. ആക
കെ പരാജി;
സത്യരക്ഷ നിന്തുമ്പുറ ദൈക്കി വാലു
കലയ്ക്കേണി;
സപത്രതനംബ വാങ്ങുമ്പുരുഷാഖയും
തനയ്ക്കേണി;
ദോഷമെത്രമകനാട്ടനായു തയ്യിവാ—
കലവചയ്ക്കേണി;

മുന്നപാതകമെത്ര വെച്ചുവരു കോപ—
ശിലന വെന്നിട്ടു് * १.१

ലക്ഷ്മാൻ — (കണ്ണിരോടു) മഹാ ക്രൂഷ്ണമി! കാ
ത്രമാഡാതെ. ആച്ചും ഏതെന്നു ആധി
ക്കേപാക്കിനാല്ലു. യാതൊന്നുണ്ടാക്കുമെന്നു

പ്ലേജേമററമിയററന
രാജുതുിൽ കൊതിയററമെ
ഇരുണ്ടശാഖാകൾ കാട്ടിയപോയ്
വാഴണംപോയ വോന്നമോ! ഒരു
സാമൻ—ഇരുകൊണ്ടാണോ അരുച്ചുറ മോഹാവ
ന്യൂം ഉണ്ടായതു്. കംജ്ഞാ! അരുച്ചുഡിയും ഇ
തിൽ വെള്ളപ്പെട്ട. മെമലീ!
മംഗളാദിശാമാധിവർണ്ണ എന്നാ—
വൻക്കൈത്തെയിലു കൊണ്ടവരുണ്ടാം
നേട്ടവെനിനുവാത്മവാദം
ചെയ്തിടാതെ പെങ്ങതാജുംകും മംഗ
സീത—ആഞ്ചുതുരുക്ക വാഞ്ചിക്കാണഡലും.
സാമൻ—മെമലീ! ഏ തുറവു?
സീത—സാഹയമ്മഹാരിശ ദിക്കുലു തേരു?
സാമൻ—തോൻ മാത്രമാണോ ഉണ്ടുകൈണതു്.
സീത—അതുകൊണ്ടുതന്നായഭൂ സ്ഥാൻപി
രുട്ടുന്നതു്.
സാമൻ—കാട്ടലാണോ, താമനാം.
സീത—കരുതെന മുനിക്കു ഒക്കാട്ടാരം.
സാമൻ— അരുച്ചുനമ്മാരുടെ തുരുപ്പുഷ്ടാം നിന
ക്കു എടുത്തണ്ണതുണ്ടു്.
സീത—അതുഡ്രോച്ചു തോൻ. ചെഡൈതെ
ലൂാത്മിച്ചുകൊള്ക്കാം.
സാമൻ—ലക്ഷ്മി! ഇവരു തടഞ്ഞുകൊണ്ടുക.
ഉക്കുണ്ണൻ—ആഞ്ചു! അരുളിനവിക്കേ ഒരു അവ

സമത്വിൽ ആന്തും ഒരു തട്ടക്കാൻ ദയാൾ
 തുനിയനില്ല. എന്നെന്നാൽ,
 പാരിഞ്ഞീട്ടനില്ലോ ശ്രദ്ധയുപരി—
 തത്രില്ലോ മന! താരാ,
 പതിക്കേന്തു വഹൻ വന്നതു പാട—
 നീറവേ വജ്ഞാ കുടി,
 ഡിം ചേരിൽ പുറ്റുഡയാഴതുമാണോ—
 അന്നന്തേരും കുമാൻ,
 വരട്ട്, വഹതുട്ട സത്തതമിവഴ്ചം,
 സ്രീരാമ തെർത്താവു നാമൻ

൧ ൩

ചേടി—(പ്രവേശിച്ചുട്ട്) കട്ടിനാ ഓരോച്ചുഖ്യം.
 അണിയര വിചംരിച്ചുകൊണ്ടു ആന്തും ദൈ
 പ്രംബനംപുരുഷം അണിയുന്നുന്നു; അവ
 ഭാതിക നാടകക്കാലയിൽ നാണ്യം, മരവ്
 എ തട്ടിലുകൊണ്ടിപ്പാനു; ഇതാ ഇവ
 യോഗിക്കാതെ മരാറാൻ ദാർക്കവും;
 ഇരുക്കാണ്ട് അടവശ്യം മരണാനുമല്ലോ
 എന്നും

രാമൻ—ഒറ്റാ! ഏണ്ണവാ; മുഖം കട്ടായ വ
 ലൂലംകൊണ്ടതുനു ഇവരും തുപ്പിപ്പു
 കുറിക്കുന്നു. എന്നിക്കാണു രേഖക്കും.

ചേടി—താരമേനി വാങ്ങിക്കൊണ്ടാലും (കൊ
 ടത്തിട്ടപോയാ)

? (രാമൻ വാങ്ങാ ഉട്ടക്കുന്നു)

അക്ഷുണ്ണൻ—ആന്തും പ്രസംഗിക്കുന്നു;

അഷ്ടാങ്ഗം വാഴവജ്ഞാദേഹതാല്പം
പ്രാതാനിങ്ങു മഹ തന്നാട്ടം ദിവാൻ
വർക്കലം തന്നാരയയക്കുട്ടശയായ്
വർക്കലാത്തിലിപിമഠസ്തംതരവാ. റ. സ.

രാമൻ—രഹമ'വീ! ഇഡാശ്രൂ തക്കത്തുനിൽക്കി
ക്കൊടുക്കി.

സിത—ബാധമാത്രു! ദിനകൾ.

ലക്ഷ്മണൻ—ആരും!

ജ്യോതിര പാദഗ്രന്ഥും
തന്നേവ വരുവാൻ തുറാഞ്ഞുവാ?
വലനേരക്കാലുനാജ്ഞാം ആ—

മിഡന ദാരിദ്ര്യനിക്ഷമാം. റ. ഒ

സിത—ബാധമിതി സൈടപ്പുട്ടും. ഇഡാം
കിം വരും കൊടുത്താല്പം.

രാമൻ—ബാധമിത്രു! കേംകരി, വർക്കലമാ
ഡട്ടി,

തപ്പന്നാം യുദ്ധത്തിൽ ദ്രുംമാം
ധരിക്കാം കവവമാം

അദ്ദേഹം നിൽക്കാൻ ലിലജില്ലായ
തന്നുട്ടിക്കണ്ണമാം

കതാച്ചുട്ടം പഞ്ചവ്യാപ്തിയ മയ—
മടക്കന കടാംതാ—

ശാതാ വാജ്ഞായന്മല്ലും—
മെമോടിപ്പുരുഷിതു്!

ലക്ഷ്മണൻ—താൻ അംഗലുമീതനായാ (വാ
ജ്ഞാബുദ്ധക്ഷണം)

രാമൻ—സംത തിക്രൈല്ലും അറിയെന്നു രാജ
വീമീയിൽ പുരാഖാരം വന്നുനിരത്തേല്ലോ
മാറിൻ! മാറിൻ!

ലക്ഷ്മണൻ—എന്നും! എന്നു മുദ്ദേ പോകാം.
മാറിൻ! മാറിൻ!

രാമൻ—രൈമിലി! മുട്ടപടം മാറിക്കൈയ്യ.

സീത—എന്നുംപുതഞ്ചു കല്പനപോലെ (രാ
ധന)

രാമൻ—ഈല്ലായോ പേരുമനാരു! ഇതാ ഓ
അപരം ഒക്കീചീരിവിൻ,

കള്ളിൽനിരത്തെ നായനങ്ങൾക്കുഴുന്നനിങ്ങൾ
കണ്ണാലുമമന്നുടെ അക്കച്ചുവാതാ കൂത്തും;
ഭൂവംമവംവനാമ്പാപിവിവാഹമന്നി-
നാലികയന്നാരാക്കു നോക്കുകലില്ല

പോശം ദിന

ഹർിക്കാരൻ—(പ്രവേശാല്ലോട്) കമാരാ! പോ
കയതു് പോകയതു്. ഇതാ മഹാരാ
ജംബു്,

പോകന്തു കുകനാനു കാട്ടാലുണ്ടെനേ
ഭാന്തുസമേതാസ്ഫുന-

ഭാന്തുസ്സുമഞ്ചാലു ലക്ഷ്മണവ-
ക്കണ്ണങ്ങളും പിന്നാലെങ്ങും

ഭാന്തീവാത്താരാണ്ടെന്നെ ഭൂ പതി-
ഭേദഭേദാരാഭുമേന്തനാഭേദഭേദാ

പുണ്ണപ്പുഴിയാനാന്തയിട്ടുണ്ണ കീഴവൻ
കട്ടുന്നതേയാക്കപ്പുമായു്

രൂ. 8

ബക്ഷ്യംനും—ശര്ത്തു!

മഹവാമാതുമടക്കം

കാട്ടിലിരിച്ചേപ്പുക്കുപാക്കിവാനെനേ?

ഈമൻ—നാം പോയതിനെന്നും ശ്രദ്ധം

നാജ്ഞം കാണുട്ടു നാം നമാദ്ദുങ്കിടം നൂഹ

(എല്ലുവാവരം വോയി)

നന്നാം അങ്കം തീന്

രണ്ടാം അർജ്ജന്

(ധരിക്കാരൻ പ്രഭവക്കിക്കാൻ)

ധരിക്കാരൻ—ഹോ! ഹോ! കാവഞ്ഞനിൽക്കണ്ണ
വാരു! നീഞ്ഞം അവരുടെ ഗാളുസ്മ
വരുത്തു് ഉജ്ജാംബയി നാനുഞ്ഞാളുത്തവിൻ.

തവണ്ണക്കാമീ—(പ്രഭവക്കിച്ചിട്ടു്) അത്തും ഒരു
വരുത്താണു്?

ധരിക്കാരൻ—സംഗ്രഹം ചെയ്തിട്ടിരു നിന്തു
നാതിൽ നീഞ്ഞാളു ഓരു മഹാരാജാവു
കാട്ടിലേക്കി പുരശ്ശുട്ടു കാമലനു പാഠിവ
ലാപ്പുക്കെന്നതിനു. ശേഷനാക്കിതെ മക
നീറ വേദ്യാടിനാലുണ്ടായ ശ്രാകാശി
യാൽ ഉള്ളാക്കിപ്പേഡുയിട്ടു ഭേദനെന്നപ്പും
ലെ പലതും പുലവ്യിക്കൊണ്ടു സമുദ്രം
മത്തിൽ കിടക്കിനു.

യുതാവസ്ഥിതായാക്കവു കൂടുക്കാണ്ടേലു

മാട്ടന്നപോ—

ലച്ചാരസരിതാപ്പതിയ്യുമു വറ്റിച്ചു:

അട്ടന്നപോയി

മിന്നാന്തമവിബിംബാമാത്രപരമ്പരയു

നാക്കന്നപോ—

ലുലത്താളലുള്ളത്തമായാ മരവുന്ന്

ദേഹാശ്വാസൻ

തവഞ്ഞക്കാരാമ!—അരയോ! ലുഗ അവസ്ഥാരായോ
മഹാരാജാരാവിന്!

മഹാക്ഷാരസ്—നാജ്ഞാഡി പോകിന്ന്.

ആവഞ്ഞാരാരി—അത്യു! അങ്ങനെ തന്നെ.

(ഒപ്പായാ)

മഹാക്ഷാരസ്—(ചുറ്റു നോക്കിട്ട്) അരയോ കി
ജ്ഞു! താമന്തപ്പോയു എറിഞ്ഞാൽ മുത അ
ദോധ്യ ശ്രൂന്ധാരുപ്പായപോരു കു
ണ്ണം. ദ്രോന്തന്നായു,

തിരിടിഞ്ഞാരുവെട്ടിന്തു ദന്തിവക്കു,

കണ്ണിർപ്പോഴാക്കണ്ണാതു

മേഖാശ്രൂന്ധാമുഖജോഡം വാജിക്കു, കി

നാഞ്ഞാലവുഡ്ഡം ആരം

1 വിട്ടാമാരുവിഹാരമാത്രമുറുക്കുയി—

ട്ടംതിംബസ്സു രാഞ്ഞ് രാമന—

സ്ത്രീതാലക്ഷ്മണ കരാത്രുപോയ വഴിയേ

നോക്കിട്ട നായ്ക്കരണാതു.

നൊന്നംപോയി മഹാകാഞ്ഞാവിന്നും അട്ട

ക്കുണ്ണ് ചെവന്ന നിൽക്കാം. (ചുറ്റാ നടന്ന ദോ
ക്കിട്ടു) അല്ല! മരം പ്രാശിനിത്തുപായ ഭിവ
തന്ത അടക്കാ രെയ്യമ്പാക്കിക്കു പറഞ്ഞു സ
മാധാനപ്പെട്ടതി അംഗികാണിരിക്കുന്ന കെടു
സല്പ്പാ മഹാരാജ്ഞത്തേങ്ങാട്ടം സുതിത്രയോട്ടാം
ചി മഹാരാജാവു് ഒരു ശാ എഴുവന്നുള്ളായിരിക്കു
നു. ഇരുപ്പുാഴവന്തെ അവസ്ഥ കിഷ്ടി തന്നെ. ഒരു
താ മഹാരാജാവു്,

പാഞ്ചാദ്യുച്ചട്ടിക്കും കുമാൻകുളുവിഴിം
കുരഞ്ഞിട്ടുചുത്താൽ ഡാമേരുജാലും
മകൾ രാമചാലും കടന്നകുടപ്പായാ-
വഴിക്കേക്കണക്കായി ദോക്കുന്നുള്ളി. ۲

(പോഡി)

വാഞ്ഛാക്കംതിന്റെ

[മൻ വിവരാച്ചു ദായാ രാജാവും രാജകൈമാ
നം പ്രദേശ താഴെനുണ്ടും]

രാജാവു്—

ഹാ!വത്സ!ഹാമ!ഉപകർത്തിനു കണ്ണിയുണ്ടീ!
ഹാ!വത്സ!ലക്ഷ്മാ! മനോഹരദേഹവാങ്ഗേപേ!
ഹാ! സാധവി!ഒമെമലിലി! പതിലുതമാരക്ക്

(മുദ്രക്ക്!

ഹാ! ഹാ! കാട്ടാങ്ങം മ മ കാട്ടിലവോ!

(നമിച്ചു ദ

അംഗീ! ഇതാമുഖ്യം തന്നെ. എന്തെ
നാൽ ഓർമ്മേനാട്ടുള്ളേംമാത്രം അല്ല
നോട്ടുള്ള പ്രതിപത്തായില്ലാതെയായ ലക്ഷ്മാ

നെയ്ക്കാലും കണ്ണൻകേജിരെന്ന് എറ്റവും ഒരു ദാഡിം തന്നോന്നു. ക്രൈസ്തവ! വെള്ളേമീ!

രാമനെന്നെയും ക്ഷാത്രി
ഉക്കുളാനും വവ്രാളുപോയു
ക്രിസ്തുവിന്മുത്തിയെന്നു
നീയും വിഭട്ടു ചണ്ടിയോടി

മക്കയേ രാഹം! ഇതു ഉക്കുളാനു! ക്രിസ്തുവേമീ! കിടഞ്ഞേരു! നാഞ്ഞരു ഒന്നു വാഴാക്കുവേവിന് അരുത്തു! ആധ്യമിലുംലും. അരുവും വാഴിക്കും സീക്കന്നിലും. കൊന്ന ല്യൂപ്പത്തു! നീ ഏ വിഭട്ടപോയാി?

സത്രപ്പന്നു! ജിത്തേക്കായ!
വിത്തും! ജഗന്നപ്പായ!
മുത്തുതുതുച്ച ചെക്കുവോയും
വാഴിക്കേരുക്കവനിക്കാജോ.

അരുത്തു! എല്ലാവക്കിൽ മനസ്സിനും ക്ഷേത്രം അരുളും നന്നക്കന്ന ആ രാമൻ എവിടേ? എൻ്റെ മാത്രമെന്നും നന്നക്കന്ന അയാറിൽ എവിടേ? അചലാലുശ്രദ്ധനവരത്തിൽ ദയാത്മപന്നായ അയാറിൽ എവിടേ? രാജപദവിക്കു പൂജ്യപോലെ ഗണ്ണിച്ചു അയാറിൽ എവിടേ? മക്കയേ ദാമാ! ഇതു കിഴവൻ അരുളുന്ന താളിയേരു! അസംഖ്യമായ ധർമ്മക്കാണ്ടു നിന്നെന്നെന്നും മഹയും വാന്നുള്ളതു? അരുത്തു! ക്ഷേത്രം!

സൃഷ്ടി സമന്നായ് രാമൻ

പോയി, സൗമ്യിരു പകലുപോയോ പിന്നാൽ
സൃഷ്ടി പകലിവ കഴിയെ—

ക്ഷണമാനിപ്പിക്കേ എഴുപോയെ സീ.ടി. ८
(മേലേംട്ടനോക്കീട്) ഹൈ! ഭിജ്ഞനായ ദൈവമേ
അപുതുനായെനാ. രാമ-

മനുപാത്മവപുതുനായോ,
കൈകൈയേരേ വ്യാമ്പിക്കാണി—
ഒരുന്നീചെയ്തിക്കാനുള്ളു? വ

കൈസല്ലു—(കുഞ്ചിയുംകൈസല്ലു) മഹാരാജാ
വും ശ്രദ്ധിക്കു കിറന്നുകൊണ്ടു കുഞ്ചിപ്പിക്കുന്നു. അവരും
ഡും തനു രണ്ടു കുഹാരങ്ങാഡേയും മഹാരാജാ
വിശ്വസ്തു സത്യം നിരവോറിക്കുംഗതയുടെ
ബന്ധാണാമദ്ദു.

രാജാവു—നീ ആരാണുള്ളു?

കൈസല്ലു—ഒപ്പുമെല്ലാശ്രാ മക്കളുപുറാവു
മുണ്ടുണ്ടുണ്ടു.

രാജാവു—എന്തു എന്തു? സർവജനവും ദൈവ
നയനാഭിരാധനായ രാമനെപ്പറ്റി കൈ
സല്ലുന്നോ നീ?

കൈസല്ലു—മഹാരാജാവേ! ആ വിധിക്കു
വരംതന്നെയാണു ണ്ണാൻ.

രാജാവു—കൈസല്ലു! നീ മനസ്സുംപുംജിവും
ശാശ്വതയാ രാമനെ തർക്ക നാണ്യ
യാച്ചുള്ളു?

തീരപാലവ കത്തിക്കാളിന
മാലാൻമുഖിതെന്നടിയൻ
സഹിക്കപ്പെന്നമടക്കാനം
ശേഷിയില്ലെങ്കയൈക്കെതു്.

(സുകിരുദ്ധയ സോഹിട്ട്) ഇവർ മരറാ
ങ്ങതാ ആളാണോ? കെഴുസല്പ്—മഹാരാജാവേ! വത്സവക്ഷേണ—
(എന്ന പാതി പറവതെന്നും)

മാജാവു്—(ചെബട്ടൻ എഴുന്നാറ്) എവു? ഒരു ദിവസം ലക്ഷ്മണൻ? കാൺനില്ല
ബ്ലൂ. അഭ്യു! കയ്യു! (രാജക്കിമാർ സംശോധനാട. എഴുന്ന
റഡ ലജാവിനെ താങ്കുന്ന)

കെഴുസല്പ്—മഹാരാജാവേ! വത്സവക്ഷേണ
ൻറെ അമ്മ സുമിത്രയെന്ന അറായാക്കാ
നാണു ഞ്ചാൻ ആംബിച്ചുതു്.

മാജാവു—സുമാത്രേ!

നിന്റെപുത്രന്തേ സഞ്ചപ്പത്ര
നെന്നെന്നനാവവവനാച്ചുനാം
രാമൻറെ പാരകേ കാട്ടാൻ
നിശ്ചയപോലുണ്ട് രാഹുക്കൻ

ഡാക്കംകാന്—(പ്രഭവയിച്ചിട്ട്) മഹാരാജാവു
ജയച്ചുല്ലോ.

ഇതാ തനുചെവാൻ സുമത്രാൻ വന്നാം
അണു.

രാജാവ്—(പെട്ടുന്ന എഴുന്നേറ്റ സന്ദേശ പ്രത്യേകാട്ട) രാമനേയും കൊണ്ടാജോടി മരിക്കാൻ—അല്ല, മെമ്പുംകൊണ്ട്.
രാജാവ്—എന്ത് എന്ത്? ടെമ്പും മാത്രംകുടം ഓണാടി?

(മോഹാലസുരൈപ്പുട്ട് വീഴുന്ന)

രാജകുമാർ—മഹാരാജാവേ! തന്ത്രപസിച്ചും ലും അത്രപേരും തുണ്ടിലും (ദേഹം തടവുന്ന) മരിക്കാമൻ—അരയുാ! കുഴും! ഇപ്പുകാരമുള്ള മഹാന്മാവന്മാർക്ക് ഇന്ത വിധം തന്ത്രപത്രം വരുത്തുമെന്നുള്ള കൊണ്ടുതന്നു വിധി ത ദക്ഷിഖാതല്ലുന്ന പ്രത്രക്ക്ഷമാക്കുന്ന മഹാ രാജാവേ! സമാദ്ധോസിച്ചുണ്ടിലും നുമാപ സിച്ചുണ്ടിലും.

രാജാവ്—(അല്ലും ബോധം വന്നിട്ട്) (ബംഗലാ കേ! സുമാതും തന്നിച്ചുണ്ടോ വന്നിരി കുന്നതു്?)

മഹാ!ക്കാരൻ— മഹാരാജാവേ! അതേ.

രാജാവ്—അരയും! കുഴും!

തന്ത്രമല്ലുംതന്ത്ര വന്നോതെ

രൈനാലറ്റ മനോരമം

കാലനെന്നെരഡാണ്ടുപോക്കു—

നയച്ച ടമമാണിതു്.

എ എ

എന്നാൽ അയാളെ എഴുപ്പും വരഞ്ഞ പഠ്യ.

മരിക്കാൻ—മഹാരാജാവിരുന്നു കല്പനപോ ലെ,
(പോതാ)

നാജാവ്—കാട്ടരപ്പയുത'മഴന തെന്നല്ലോ
ഒഗ്രംഖാലിയതിന'ലു സംശയം
കാട്ട'ലാങ്ങ നടക്കൊള്ളിരപ്പാക്കാ—
ഈമനന്നുവരുതും അലോട്ടുമ. ഫു
(സുഡാന് പ്രദേശിക്കന)

സുമഗ്രം—ചുററം ഭന്നാക്കി വ്യസന
തേതാട്ട)

ഇരുപ്പുവക്കാർ സപാസപത്രുംവെടിഞ്ഞാ—
മാമൻപേരാൽ റസ്സമല്ലോടശ്രദ്ധവാത്ത്
മാലോറം ചുരുക്കാടപ്പാഴം ചിന്നയാന്മം
ഗർഹാക്കണ്ണ കെഴുമിത്തമ്പുജാഞന ഫു
(അടച്ചുവന്നിട്ട്) ഉമാരാജാവ് ഇയാക്കട്ട!

നാജാവ്—ആതാവേ! സുമഗ്രം!

എന്നേണ്ണൻ മുത്തപ്പത്രൻ
അല്ലപ്പു, എന്നും പരിഞ്ഞത്തു ശരിയല്ല.
എന്നോ നാൻ മുത്തപ്പത്രൻ? തുരങ്ജനമതിവ—
ഞ്ഞററവും കീക്തതാക്കാ
വെവഭേദമീയൈക്കുന്നേരേ ഏഹായ്മ, ആഘ

[സുത! സുതനും
ലക്ഷ്മിണാൻ താനമെങ്ങോ?
യാട്ടംക്കല്ലുകൾമൊരം വ്യസനമില്ല

[മിഹവസ്ത്രിട്ട്
ചാക്കാൻ കിടക്കണം
ഭംഗിമത്തംവാം ചിത്രവോടവർ

[പുനരീതി
ചീട്ടിവാൻ മൊന്നാതെന്നേ? ഫു

സുമത്രൻ—മധ്യരാജാവോ! ഇപ്പോൾ അറമാ
യുള്ള വാക്കുകൾ കല്പിക്കേണ്ടത്. താമസി
ചാത്ത ആവാര കാണാമല്ലോ

കാജാവ്—ശൈത്യനാഥൻ, ഞാൻ പറഞ്ഞതു് ഞാ
യുക്തമാണ്. ഈ താപസ്വികൾക്കു ചേ
ഞന ചോദ്യമല്ല എന്നാൽ പറയു, തച്ച
നാപാക്കളിടെ തച്ചല്ല വർഷിക്കണമോവോ?
സാധിനമായും കണ്ണ വൻകാട്ടാൽ അ
വഞ്ഞ കാരായുന്ന ദൈഹികമോ വേദിക്കം
തിരിക്കുന്നവോ?

സുമിത്ര—സുരത്രാ! മരവുരിയുട്ടു കണ്ണാ
ണ്ണക്കിലും മാക്കു ചാമിതുന്നാട്ടുക്കും।
ഒന്താവിക്കുന്നു സമയമം ചാരിണായായി
കിക്കുന്ന അവധി തെങ്ങുക്കൊട്ടം മധ്യരാജാ
വിനോദം ഒന്ന പറഞ്ഞയ്ക്കുല്ലുണ്ടോ?

സുമത്രൻ—എസ്റ്റാവയും മധ്യരാജാവിനെ—
കാജാവ്—അങ്ങനെയല്ല, എന്നാക്ക കർണ്ണാമു

തമായും എഡിയജിവാത്രവായുമുള്ള ആവ

ക്കെ പേര്ത്തെന്ന പറഞ്ഞുകൂട്ടപ്പുകൾ.

സുമത്രൻ—കല്പനപോലെ ചാർജിവിരാമൻ

കാജാവ്—രാമനെന്നോ? ഇതാ രാമൻ. പേര്
കെടുപ്പും തന്ന രാമനെ തൊട്ടു
പോലെ പ്രാണിക്കു തോന്നുന്നു. പാനെ
പാനെ.

സുമത്രൻ—ച'ജീവാ ലക്ഷ്മണൻ.

രാജാവ്—ഇതാ ലക്ഷ്മണൻ. പിന്ന പിന്ന,

സുമത്ര—സൗഖ്യം വരി ഇനക്കരാജപുത്രി.

രാജാവ്—ഈതാ ഏവുദേഹം. രാമൻ, ലക്ഷ്മണൻ, വൈലോഹി എന്നാജീവി ഈ കുമാർ ശാരി അയില്ല

സുമത്രൻ—പരിഞ്ച എന്നൊന്തു ശീയായ കുമംടി

രാജാവു—രാമൻ, ഏവുദേഹം, ലക്ഷ്മണൻ എ സൈ പറയു.

അതെക്കുഴ്ചനമല്ലെന്തിൽ

വാഴട്ടു സീതാമീഞ്ചേരു

ആചാരം തുടരുമെന്നു ദത!

പരിവര്ത്തനയുള്ള തുണം.

സുമത്രൻ—കല്പനക്ഷപാലെ, പരിഞ്ചിവാ രാമൻ.

രാജാവ്—ഈതാ രാമൻ,

സുമത്രൻ—സൗഖ്യം വരി ഇനക്കരാജപുത്രി.

രാജാവു—ഈതാ ഏവുദേഹം.

സുമത്രൻ—പരിഞ്ചിവാ ലക്ഷ്മണൻ.

രാജാവ്—ഈതാ ലക്ഷ്മണൻ. രാമോ! ഏവും ഹീം ലക്ഷ്മണാ! കണ്ണുജാദ്ധേന രാമിനേരം ചെയ്യാൻ!

രാജിക്കൽ തെച്ചുവാനാകി—

ലടിവാ കാൺകാഡി രാമരെ

പുനരായും ജീവിപ്പണ്ണാംമെ

സുധയാൽ മൃതനന്നപോയി. മന്ത്ര

സുമത്രൻ—മുംഗാവേംപുര തോൽ തേരായ്ക്കി

നാറ്റോ അരയോധ്യയ്ക്ക് നേരെ നേരക്കു;
കിന്തു എല്ലാവാങ്ങം മഹാരാജാവിനെ തു
ഞാനോഴ്രു പറയാൻ ശ്രദ്ധാംഭിച്ചു.

എന്നോ കാൽന്തു ചാരംധ്യാനി-

ചെളുംതാൻ ചുണ്ണിളക്കീഴേവ

ചുണ്ണിംഗ് ദഹാജാ കേട്ടു

മിണ്ണാന്തെ തുക്ക ഗമാച്ചു തെ, മര

രാജാവ്— ഒരും മണാതെ തന്നെ അവർ
കാട്ടിരലയ്ക്ക് ഏംയോ? (ഇട്ട്) ഒരുമാ
ഡാസ്യപ്പെട്ട്.)

സുമാരുൻ—(സംഭ്രമണരാട്ട്) വാലാകൈ! മ
ഹാരാജാവാനു് അലസ്യം അധികമായി

രാജേന്ദ്ര എന്ന ഉദ്രൂമാരെ ദിഷ്ടിക്കാം.

മഹാജാരൻ— അങ്ങനെ തന്നെ. (പോയാ)

രാജക്കാമാർ— മഹാരാജാവോ! അപ്പേസിച്ചാ
ലും അപ്പേസിച്ചാലും.

രാജാവ്—(ഇല്ലം അപ്പേസിച്ചിട്ടു്)

കൈസരാലു! തൊട്ടുകെടു കൈനൊ

കാഴ്ത്തിലു കാഴ്ത്തിലു;

വരന്നിലു തിരിച്ചുന്നും

രാമന്നിലുപ്പായതാം കനം.

മരു
മകൻ! രാമ!

രാജാവായും നിരന്നവർഷിച്ചുന്നതിനെന്നും

പ്രിവറേ ദരിക്കിനാട്ടാ—

ബക്കല്ലുക്കിം തൃപ്പിയേക്കിട്ടുന്നതിനുമന്താ—

നാശി ദരിന്നാപ്പുമായി

നംകുണ്ണം സ്വന്നമനങ്ങളിവര

മതിൽ-

ദ്രോത് തപസ്യാന്താനായ്
മൊഹി ദ്രോതാന്താക്കല്പാടനിന്നവ

മറി—

പ്രായി കൈകൈയാമുലം മരി

സുശ്രൂ! ഒക്കേക്കിയോടു പറയ,
സിഞ്ചനാധാപോല്ല രാഷ്ട്ര പോയി;

ചാക്കാരായ് തൊന്ത്രിങ്ങാതാ;

പാപം സുഫലമാക്കാട്ട—

യാദ്യങ്കു മക്കാട്ട്;

ര. ५

എന്ന്.

സുമത്ര ന—ക്ഷേമപോല്ല.

രാജാച്ച്—(മേലഭാട്ട് അംഗാഖിട്ട്) അല്ല! രാമ
അംഗര കർമ്മ കെട്ട ദ്രിഡാ കൊണ്ടു എഴി
വ്യാശയുന്ന ഏതു ആശപരാസപ്രാണിക്കു
നാശി എത്ര അംഗ വന്നാശങ്ങളും
ആവിടേ?

മഹിക്കാൻ—(പ്രഥമാദിച്ചട്ട്) മഹാരാജാവു
ജിച്ചാല്ലോ.

രാജാവു—വവ്രജിം ഒക്കാണ്ടിവര.

മഹിക്കാൻ—ക്ഷേമപോല്ല [വവ്രജിം
പോയി തിരിച്ചു വന്നിട്ട്]

മഹാരാജാവു ജിച്ചാല്ലോ, ഇതാ വവ്രജിം.

രാജാവു—(ആവശ്യം ചെയ്യുന്നാഖിട്ട്)

ഇതുണ്ടാവജാതിജിം ദിവിച-

നിതാ റഹ്മൻ ജനകൂപ്പുജോധ്യം;
ഞാനങ്ങളിൽ നിങ്ങളുമായ് വസ്തുക്കാണ്
വഞ്ചിവെന്തിനും ദാന നിങ്ങൾ? ഒഹ
രാമ! വൈദികൾ ഉക്ഖണ്ടാ! തൊന്തവിട്ട നി
നും പാതാകളിട്ട അട്ടക്കൽക്കുംനും. എം!
പിതൃക്കലേ! ഇതാ ഇതു ഞാൻ വരുന്നു. [അം
ധികം മോഹാലപ്പുചുട്ട്]

[മഹിക്കാരൻ സിറ്റീലിലാ ഫുട്ടന്ത്]
എല്ലാവരും—അന്തും! അന്തും! പോന്നതുവു
ംനേ! അന്തും! അന്തും! പോന്നതുവു
ംനേ!

[എല്ലാവരും ദോഷി
രഭാം അക്കം തീന്.

മുന്നാറം അർക്കം

[സുധാകരൻ പ്രഭ്യഗർക്കന്നു]

സുധാകരൻ—(അടച്ചാലുവാങ്ക മുതലായതു
ചെയ്തിട്ട്) എറു! ഏരാണൻ നുംവി
കൻ ഉത്തരവാണു കാഞ്ഞിട്ടും ഇവിടെ
ചെയ്തിരും. ഇവി ഇത്തോടി ദൗ ചെരി
യട്ട.

[ഉന്നഞ്ഞാ]

കിടൻ—പ്രവേശിച്ചു (ഒരു ലഘുരാന ചെന്നടി
ചുട്ട്) എം! ഓന്നി ചുട്ടു! എന്തോ
വേലചെയ്യാതു? [അടക്കന്നു.] സു
ധാകരൻ (ഉണന്നിട്ട്) അടക്കന്നും. എന്ന
ഒന്ന് അട്ടിക്കണ്ണാം.

ഇൻ — അടിച്ചുണ്ട് നീ എന്തുചെയ്യും?

സുധാകരൻ — പാവപ്പോട് എന്നാൽ കാത്തവി
ആദ്ദോഹവ ആണിരം കൃഷ്ണല്ലോ.

ഇ സ്ത്രീ — അതുരം ക്രൂണാക്രിയനാൽ നീ എന്ന
• ചുച്ചെയ്യും?

സുധാകരൻ — അങ്ങേ കൈലിലും,

ഇൻ — കുടാ! ദാസിപുത്രാ! ഇവിടെനാ കൈ എന്നിട്ട് നിബന്ധ [പാഠനാഭംഖടിക്കമ്പന]

സുധാകരൻ — (കുറത്തും കാണാം) ഏതുമാനോ!
എന്നീര കരരച പഠാതൊന്നും പറയാണോ!

ഇൻ — കരരമാനമാലും ലോറിരാജക്കാരാലും ഒരു
മന നാട്ടക്കത്തിയ ഭിംബങ്കാണ്ട നാട്ട
നീങ്ങിയ ശശമദഹനാജാവിഞ്ഞം മു
നിമാഗ്രഹം കർശകങ്ങന്തിര ഇന്ന കൈയ
സല്പു തുടങ്ങിയ എല്ലാ ഓൺപുത്രസ്ത്രീക
ഴിം ഇവാട എഴിനാളും ദേനാ തയാൻ പ
രഞ്ഞാളും തീരാളും? ഫിറാട്ട് ഇന്ത്യാം
നീ ഇവാട എന്തുചെയ്യും?

സുധാകരൻ — ഒരാക്കണം എന്തുണ്ടോ! അക്ക
തു വലയും ദാഡിയും കുടിക്കു
കളിഞ്ഞു വും അഞ്ചാം; ഭിംതികളിലോ
ക്കു വെള്ളയതിച്ചു വരുമ്പാക്കാണ്ട രേക്ക
കരം പതിച്ചു; വാതാലുകളിൽ വുമാല
കോണ്ട തോരണങ്ങൾക്കു; മാറ്റ
വിചിച്ചു; ഇവാട തൊന്ത്രം ഇന്ത്യാം എന്ന
നൊണ്ട ചെയ്യാതെന്തു?

കുട്ടൻ—വള്ളാൽ നീറോടാക്കാതെ പൊഴേയ്ക്കും
രക്കാൻ ചേഡയാ എല്ലാം പട്ടമായിരി
അന്താവന്നു ഒന്തുഡയാട ദശാധിപ്പി
ക്കാം. [രണ്ടുഡയാട പോയി]

പ്രവേശനം തീർ.

കുട്ടൻ മെത്തായിൽ സുതണമായ
(പ്രവേശിക്കാം)

കുട്ടൻ—(ഭവബന്ധാജിയുടെ) സുഖ? വഴി
രഹസ്യം അമ്മാവഞ്ചം പ്രൂഹാതായിൽ താമ
സാട്ട് ഇക്കാണ്ട് വത്തമാനമാനും അ
റിയറ്റു ക്രഹാരാജാവിൽ തീരെ സു
വമിച്ചുനും കേട്ട അന്തുക്കുണ്ട് പാണ്ടി
യുത്തോടു മരി രേഖാമകൾട്ടാ?

സുതണ്—ഡലുതുണ്ടുള്ളിൽ പാതാപ്പാം;

കുട്ടൻ—ഭവബന്ധാർ പായ്ക്കാതെന്തു്?

സുതണ്—ഇതാനുംപോൾ! രജവല്ലക്ക്-

നബ്ലു ഫഷയം,

കുട്ടൻ—ഇണ്ണോ ക്രഷ്ണ ഏക്കുരക്കും?

സുതണ്—ഈനാഹാരൻ കാട്ടപ്പും നിലവുത്തു്;

കുട്ടൻ—ശ്രൂഗംകരതീയാ?

സുതണ്—ഭരവം;

കുട്ടൻ—ഉള്ളിൽ പാടകണ്ണനു കത്തിക്കു മെം.

സുതണ്—തീരമേനി കല്പാദിംഡപാലാ (ഓരോ രോടിക്കുന്നു.)

കുട്ടൻ—(മദവഗം റണ്ടാഴ്ചിട്ടു്) അയ്യാ! ഒരു തീരങ്ങൾവേഗം ഇരാ;

തെക്കേവാഗത്തേൽ താമിച്ചുക്കരവാനിവാഹ—
 തോടാട്ടിന്തു മരങ്കരം.
 പായുന്നുനേമിതന്നിൽച്ചുപലിയോഞ്ചുകു—
 നോറ പോലാഞ്ചുത്രി,
 എൻകൊല്ലാജോനുകാഞ്ചാനക്കരു, അയമഞ്ചാനു
 ചുക്കുവും നാമുലം ദഹം—
 ഒഴ്ചുപല്ലു കും ചേസ്സുണ്ടാക്കു, യതുമരോഹാ?
 ക്രാടക്കുത്രുന്നതാല്ല. മ മ
 സുതൻ—താങ്കുമനീ! ചുറ്റം വുക്കുക്കരി താ
 ക്കാങ്കിരിക്കിന്നാതുകുങ്കു² അരയോധ്യ അ
 ടത്തിരിക്കണം.
 കുരഞ്ഞു—ഈമേറാ! സ്വന്തന്മുള്ള കാഞ്ചാനക്കു
 ഒന്തുസുക്കും പിമാത്തം എര പിര മന്ത്രിലു
 ജീവരിതുമംവുന്നതാണോ! ഫുസ്തുഫാക്കട്ട.
 കാഞ്ഞക്കലുക്കുവൻറ വിനിക്കു കുപിച്ചവന്നായു,
 വാസ—
 ല്യമ്പുംകുഞ്ഞു രാജാവവഴിപ്പാച്ചുതാങ്ങ്,
 ഭാത്താക്കരം ദവത്തിരബന്നന്തിങ്ക വന്ന കാ—
 ഷമമമാരണേന നൃത്യതായതു. വാൺ,
 അാഗ്രഹായ്ക്കമനുവയാത്താംമാഡായാരെയ—
നാഞ്ഞരം
 ത്രിനുരുരുന്ന സുഖാച്ചുന്നതായോ,
 കാഷ്ടും ദിവസിന്തീരിവച്ചുമോ നല്ല—
ക്രേശീവിധം മാസ്യ
 മാങ്ങ് വക്കുന്നാൻ ചുവാന്നതായോ
 തോന്നനുമാന്ത സ.

സുതൻ—(ആത്മഗതം) അരുമും! കഴും! മഹാജാവു് മരിച്ചപോയതു് അറിയാതെ സംശേമഭാക്തൻ ഒരുക്കേന ദേഹം യണ്ണേടുക്കുടി കമാരൻ ഇരയെല്ലായിൽ പ്രവേശക്കാൻ പോകുന്നു. അതിക്കു് വിവരം അറിയുമെന്നു് വരികിലും പറയുന്നാലും എന്തെന്നായു,

അഞ്ചും തൃജപേക്ഷിച്ചു—
വമമരയൈഡിൽപ്പാം ധന്യാദു്,
കാട്ടിൽ തൃജും പുരുഷുടു്,
ഭൂനിശ്ചാജാജോതമാർ?

ഒൻ—(പ്രവേശിച്ചുട്ടു്) കമാരൻ ഇങ്ങിച്ചുബലും ദിനതൻ—ഒദ്ദു! ശത്രുവള്ളും എന്നെന്ന എത്തിരേം കണ്ണു് വന്നാട്ടണേണു്?

ഒൻ—കമാരൻ അധിരൂപത്രണയെണ്ണല്ലോ? ഉപാധ്യായമാർ അറായിക്കണു—

ഒൻ—എന്നോനു് എന്തേനു്?

ഒൻ—കുത്തിക കൈ നാഴികക്കുടിയുണ്ടു്. അതിനാൽ രോധണി മുടഞ്ഞായതിനുമേലു കമാരൻ അരയേഡ്യുയിൽ പ്രചീശിക്കുവായു എന്നു്.

ഒൻ—അഞ്ചെല്ലതെന്നു. മുരിവാക്കുതെന്നു തൊന്ത്രണിക്കലും ധിക്കേരിച്ചിട്ടില്ലു. നീ പോരുണ്ടോ.

ഒൻ—കല്ലന്നപോലെ. (പോയി)

ഒൻ—ഇന്നി എവിനെയുണ്ടു് വാഗ്രമിക്കു

ഞങ്കു". അതുകെട്ട്; കുണ്ട്; മുക്കുഞ്ചുക്കുവിച്ച് ഇ ടയിൽ കൂടി കാണാനു ഭൂരെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കാനും അല്ലോ വാഗ്മിക്കാണും. സ്വപാദിപർഡാവും വാഗ്മിവും എണ്ണം സാധിക്കുമ്പോൾ. ഒരു സം ദാതരുളും, ഒരീപ്രത്യുഥി ഒരു സ്ഥലം തുണ്ടാക്കുമ്പോൾ നാഗരങ്ങളിൽ മുരോഡോക്കുവാ എന്നാലും മന്ത്രാനുഭവാലും ഒരു നേരം നാട്ടാത്താക്കാൻ കാരണം നാട്ടാത്താക്കാൻ.

സുതാ—കല്പനപോലെ. (സ്ഥിര നാട്ടാത്താനാ)

ശംതൻ—(തേരത്തു നിന്നുണ്ടാക്കാൻ) സുതാ! കതി കൈകളും ഗൗഢകളും മുലാത്തിങ്കും എണ്ണപോലൊന്നും അംഗിച്ചു നാട്ടാത്താക്കാൻ.

സുതാ—കല്പനപോലെ. (പോഡാഡി)

മഹർജൻ—(അല്ലോ ദക്ഷനും കണാക്കാനും) പൂവും മലം കലം ബുദ്ധാക്കാട്ടായിരിക്കുന്നു; ഉത്തരക്കൂട്ടിൽ ചട്ടാലംകുണ്ടു കൈകകറി പതാച്ചിതിക്കുന്നു നടക്കുമ്പിൽ പൂമാലകൾ കൈണ്ടു നോരണ്ടാണും, തുക്കായിരിക്കുന്നു; കണാക്കു വിതിച്ചിട്ടിക്കുന്നു; ഇതു ഒരു പ്രകാരത്തിലും വാഗ്മേഷമായിരിക്കുമോ? അമാഡാ ക്രമ്പുനാഡുംകൊണ്ടു നിത്യനിലം ദമായാ നടത്താനുതു തന്നേയോടി ശുത്രം പൂരു പ്രവർത്തിപ്പിന്റെ സ്ഥാനമായാിക്കാം? ഇവാടെ വെള്ളിയിൽ പ്രവർത്തിപ്പിന്നു മായ ശത്രുയ്യമോ ധപജ്ഞമോ നേരംതന്നെ

കുഞ്ചിന്മീലു അരുക്കട്ടി, അക്കത്തു കുറ
ന്ന ദോഷം (അക്കറിന്നാക്കിട്ട്) അധ്യാ!
ക്ലൂക്സിൽ കൊതിയാട്ടുള്ളതിന്റെ ഒം
ഗ്രീ. അമേരി! ആ തുക്കികളുടെ ഭാവത്തി!
ഒദ്ദേശ്യപ്രതിമകളാണെങ്കിലും ഇവ മര
ഡ്യൂട്ടിനെ എന്ന തോന്തരിക്കുന്നു.
ഇത്തരു ഒല്ലാം വജ്രം ചെന്നതാണോ?
എവക്കാലുമാകട്ടു എന്നുകു മനസ്സിൽ
വളരു ആശങ്കാപ്പാക്കാം

ഒദ്ദേശ്യാജ്ഞരിച്ചിട്ട്

കയിട്ടാണ്ടു ആകതമാം

മഹോഹ്യാണമാല്ലാതെ

ശ്രദ്ധം ചെയ്യുന്നവോലവേ

¶

ദേവകവാക്യം—(പ്രുദ്വശിഖിച്ചട്ട്) മേ! തോൻ
നാത്യകമ്മം നടത്തായതിന്റെ ഫോൺ
വല്ലതു ആശരോ ചെയ്യാൻ ദാവിക്കു
ശ്വാസി മുതാരാബാദ് ഇതു പ്രകാർക്കളുടെ
ആക്രമിക്കുള്ള രോദി പ്രതാമാലുമതിന്റെ
ക്കന്നാതിക്കണ്ണതു്. അരുക്കട്ടി, കേരാ നോ
ക്കം. [അക്കത്തു കടക്കി റാ]

മൈതൻ—ഒമ്പോസ്സു്

ദേവകലിക്കം—മമസ്സുരിക്കണ്ണതു്, നമ്മുടാ
ക്കണ്ണതു്.

മൈതൻ—ഈരുതെന്നോ മേ!

എന്നാണാവോ കാറമിന്നിനമുക്കം?—
കാത്തിച്ചേന്നം കേരമന്നമാരേക്കാ റീ?

അതേവോ ന് പ്രസ്തുതി നിർബന്ധമാണോ?

വൈജ്ഞാനിക്കാരന്മാരുടുവാൻ കുറവോം

തേ? എ

ദേവകലാകൾ— ഇപ്പു കുറവോം കൊണ്ടുണ്ടെങ്കിൽ
ഈ അഭ്യന്തര വരാൻ ഒട്ടക്കണ്ണതു്. ദേവകി
അഭ്യന്തര ശക്തിയു മുഖമണിക്കുന്ന നമ
സ്ഥിരക്കുത്തുന്ന മാത്രം വെച്ചുണ്ടോ.
ഇവർ ക്ഷത്രിയരാജാൾ.

ശ്രദ്ധകൾ— ഒരേമാം! ക്ഷത്രിയരാജിവർ അഭ്യന്തരി
എന്നാൽ ഇവർ ആരുംണ്ടോ?

ദേവകലാകൾ— ഇക്കിപ്പാക്കിട്ടി.

ശ്രദ്ധകൾ— (സാന്തോഷിക്കാൻഒട്ടി) ഇക്കിപ്പാക്കിട്ടി
ഇംഗ്ലീഷ്? എന്നാൽ ഇവർ അരയോധ്യാ
രാജാക്കന്മാരാണ് ദ്രോ.

അവക്കിട്ടെ മട്ടക്കിവാൻ സുരവക്കു്—

മരിറാരിവർ,

മികച്ച സുതൃതന്ത്രിണാശ് പ്രജകളോള്ളു
വംഗമവേർ,

സപവിന്തുവലതാനാലുലക്കാവ്വും

ഓട്ടവേര്,

ഹ'തം ടണ്ണിയുമന്ത്രകന്നായാരുട്ടക്കു

വയ്യാതുവർ.

ഒ

ഓമോ! വിചാരിച്ചുതിക്കാതെ . എന്നിക്കു
വലുതായ ഫലം ദൈവാജ്ഞിക്കായിട്ടും. പറ
യാണോ, ഇംഗ്ലീഷ് മാരാണ്ടോ?

ദേവകലാകൾ— ഇംഗ്ലീഷ് സവ്വത്താബ്ദിം സം

ഒരാളു വിശ്വസിതോള്ളുന്നുവാഗംനടങ്ങാ
യമ്പ്രസ്തുപ്പംവള്ളത്തിൽ ദിലിപനാണ്.
ഒരതൻ—യമ്പാരായശനന്നായിരക്കാണ്ടി നമ
സ്ഥാപം. ഇള്ളുന്നം ആരാനം പറയണം.
ദൈവകലികൾ—ഇള്ളുമഹമാക്കം” സാവധണ്ഡാ
തമാപനങ്ങളിൽ അനേനക്കാണീരം ബ്രാഹ്മ
ണക്കെക്കാണ്ടി പൂജ്യാഹവാചനം ചെ
ആച്ച രഹ്യമഹാരാജാവു”.

ഒരതൻ—ഈഹോ! കണ്ണം! ബലാവാനാശ മു
തൃ ഇം രക്ഷയേയും ശ്രീകാക്കിയില്ലപ്പോ.
ബ്രാഹ്മാക്കായാ രാജുപ്രലഭത്ത ദണ്ഡം
ചെയ്യു ഇള്ളുമതതിനു നമസ്കാരം. ഇള്ളു
മരാരാണം പറയണം.

ദൈവകലാകൾ—ഇള്ളുമഹ നാത്യാവള്ളമല്ലാണം
കൈഞ്ഞി പാപമല്ലാമൊട്ടക്കി ദൗഖ്യത്തിൽ
പ്രിയം പിണ്ഡാഗം നിമാത്തം നാഡി'ഇന്ന
നായാ രാജുസുഖം ബൈടിന്തയ അരജു
വാരാജാവാണം”.

ഒരതൻ—ദ്രാവിക്കേണ വിധത്തിൽ അന്താ
പദ്ധ്വനി ഇള്ളുമതതിനു നമസ്കാരം. (ഒഡ
മദ്ദൻറ പ്രിയതമബേ നോക്കാ പന്ത്രാക
ലക്കായിട്ട്) ഹോ! ഇവരിലുണ്ടു ബഹുജാ
നം കൈഞ്ഞി മനാമനാപോയ സാൻ ഇ
വരെ നല്ലപോലെ മനസ്സിലാക്കിയില്ല.
അതുകൊണ്ടു നേരുട്ടടി പായണം. ഇ
ദ്രോഹം ആരാണം”?

ദേവകലാകൾ—ഇള്ളത്രം ദില്ലിപ്പൻ.

ഒരതൻ—മഹാരാജാവിന്റെ മരത്തുപുൻ
വിശ്വ.

ദേവകലാകൾ—ചുജ്യനാഡി ഇള്ളമാ രഖു
ഒരതൻ—മഹാരാജാവിന്റെ ശരപ്പുപുൻ പിന്ന
ദേവകലാകൾ—ചുജ്യനാഡി ഇള്ളമാഞ്ചാൻ
ഒരതൻ—അച്ചുവൻറെ അച്ചു. ഏതു ഏതു
വന്നാകുടാ.

ദേവകലാകൾ—ഇള്ളമാ ദില്ലിപ്പൻ, ഇള്ള
മാ രഖു, ഇള്ളമാ അംഗ്.

ഒരതൻ—അങ്ങങ്ങയാട്ട് കണ്ണ ചോദിച്ചുകൊണ്ടി
ടട ശ്രീഖാംശുരാക്ഷണാവഞ്ചേയും പ്രതിമ
കൾ സ്ഥാപാക്കാവുണ്ടാ?

ദേവകലാകൾ—ഇല്ല മരാച്ചുവക്കേണ്ടേയുണ്ട്.

ഒരതൻ—എന്നാൽ ഞാൻ ഓപാക്കുംഡോ?

ദേവകലാകൾ—ഹിന്ദു,

ഗ്രാന്തക്രമതിനാഡിയും നാട്ടം
കുട്ടം വാദ്ധാര ദശമെൻതബ്ദം
പ്രതിമയെന്നുനാമാന്തം
ചോദിച്ചിട്ടാൻ മട്ടിച്ചിട്ടിന്നു താൻ? വു
ഒരതൻ—അഞ്ചു! അച്ചു! (മുർക്കാച്ചു വിഴും.
പാനിട്ട് ഭാവാധം വന്നിട്ട്)

ദേവവലാധി കലഞ്ഞ തീ തന്ത്രം

യേതിനാലതു മലിച്ചിതേ,
കേടുവക്കംഡിക മുതി താനാപാദനരെ
രഡ്യത്താന്മ മരവിട്ടു,

മുക്കമെന്നിലപരണ്ണ നീവരമുണ്ട്
 ശ്രൂമെന്നിലമുപരികിൽ
 ദേഹമെന്ത് ബലായായിന്നറക്കിയില
 പാപമെന്നാടയകറണം എൻ
 ആണും!

ദൈവകലാകൾ—ആണുംനേന്നോ? ഇക്സ്പ്രാക്റ്റി
 ജാക്കേഡായട സംഭവാധനമാണാല്ലോ
 ഇത്. അങ്കു കൈകേളിപ്പുതുണ്ണ ദിന
 നാട്ടിക്കാഴ്ചമോ?

ശരത്കുമാർക്ക്—അതെ, അതെ, ദയമെപ്പുതുണ്ണ തു
 തനാണോ, കൈകേട്ടിയൊട അല്ല.

ദൈവകലികൾ—എന്നാൽ ഏറ്റു വോക്ക്
 തിന്റെ വിടവാജാക്കാജീട്ടുണ്ണോ?

ശരത്കുമാർക്ക്—നിൽക്ക; ശ്രേഷ്ഠ പറഞ്ഞ.

ദൈവകലാകൾ—നാർവാദമില്ലാല്ലോ. കേരിംകു
 ണം. ദശമെമ്മഹാമാജ്യവ് എംഗീജി. ശ്രീരാമൻ സീതയേപണം ലക്ഷ്മണനോളം
 മുച്ചി വന്നതിലേയുള്ള പുരാഖ്യടിക്കു എന്തി
 നേന്നു മഹസിലായില്ല.

ശരത്കുമാർക്ക്—എന്തു് എന്തു്? ആണുണ്ണും വന്നതു്
 ലേയുള്ള ഒരാദ്യാ

(അഡ്യിക്കം മോംഗാലംസുഖപുണ്ട്)

ദൈവകലാകൾ—കമാരാ! ആശ്രപസില്ലോ
 ആശ്രപസില്ലോ.

ശരത്കുമാർക്ക്—(ആശ്രപസില്ലോ)

നീരിറയാറിയ ഒമ്പിള്ളും—
കെന്നോണം പാഞ്ചതിട്ടനു തയാൻ
ഞാളുൾ ചേട്ടുമാല്ലുാതെ
കാഭാധ്യത്തിന്നാരയേയുതാൻ മും
ഞത്തും! വിസ്തിച്ചുകൊക്കണ്ണതു് എന്നു
മരസ്സാട്ടെയെൽക്കുംഖനം. അതുകൊ
ഞാ ദില്ലും കെന്നാഴാതെ പറയണം.
ശിവകലികൾ— കേട്ടാലും; രഹാരാജാവു തും
കാമരണറ പാണിപ്പേകൾ നടത്താൻ ഓവാ
ചുള്ളും അക്കദാരുടെ അമ്മ പറഞ്ഞു
പോയ—

ഒന്തൻ— മാൻകൾ,

രാജാവായീടനും മെ സുതർ! താങ്കളുമുള്ളീ
മുഖക്കോശം കിന്തു—
ചുഡാശാലഃപസിച്ചടക്കാ സുതവനം
ചുക്കയെന്നാണുംനാടും,
മേഘപര തം ഒഡിവീരം ഉണ്മസസ്ത്രം.
ചുപനാ മുംപുനാധാൻ,
ധാട്ടാരെന്നുള്ളകാരം വിരദ്ധവാട തുടക്ക-
നാല്ലുഡേ വേണ്ടവോളും? മഹ
[മോഹാലസ്യരപ്പട്ടം]

(അണിയരയിൽ)

മാറിൻ മാറിൻ!

ഒവകലാകൾ— (നോക്കീട്) അരബി,
അമ്മമാർ വന്ന ചേന്നല്ലു
മകൾ മുൻകുട്ടിതനാകവേ;

നീഹില്ലാത കഴുർപ്പിക്കിം
പുർണ്ണം മാരു കരജഭട- മര

[ദേവിമാരം സുമഗ്നനം പ്രവേശിക്കുണ്ട്.]
സുമഗ്നൻ—ദേവിമാരാ ഇതിലേ എഴുന്നാളും.
മാജാ നമ്മുട്ടിങ്ങുതാൻ പ്രതിമയായ്
വാഴുന്നതെന്നും, മഹാ—
മാജാവിൻ സഭന്തുനില്ലയിരുപ്പോ—
വലഞ്ഞതുമന്ത്യാദിശം;
കാവൽക്കാർ മുതലായ പേജകൾ തുട
ഞ്ഞിടാതെ കൊണ്ണാക്കിടാ.
തേവക്കിം അചിപ്പോലെയിങ്കു നമനം
കുടാരെ വെന്നീടലും. മര
(അക്കത്തു കിടന്ന ദോക്കിട്ട്) ദേവിമാ
രേ! അരയത്തുരു് അക്കത്തെഴുന്നാളുത്തുരു്.
വയസ്മനാംപാത്മിവംനന്നപോലെ—
ഈാരാറം കിടക്കുന്നിതിന്റെല്ലാമോ;
ദേവകലാകർ—
ശൈക്ഷബ്ദവേണ്ടാ ദിനത്തൻ കൂദാരൻ
സമാധപസിപ്പിക്കിക്കു വേണ്ടപോലെ.

[പോയി.] മര
ദേവിമാർ—[പരിക്രമിച്ചു് അട്ടഭ്രതചന്ദ്രാട്ട്)
അരങ്ങു! കണ്ണെ! ഒരതാ!
ദിനത്തൻ—(ഈല്ലം അവധപസിച്ചിട്ടിട്ട്) അത്തും!
സുമഗ്നൻ—ഈച്ചുപ്പാലും മഹാ— (എന്ന പു
താ പഠനക്കിട്ട് സവിഷ്ണം) അയ്യ!

സപരംസാമ്രാദ്യ! പ്രതിമാക്കാതാരിക്കുന്ന മ
ധാരാജാവുതന്നെ സംസാരിക്കുന്നപേം
ഒല്ല തോന്തിപ്പുണ്ണായാ.

കീര്ത്തി—അംഗമാ ശരം ഇരുപ്പും ദിവാൻ
സ്വദ് എന്നാൽ എന്തുനാ?

ദേവ'മാർ—കാണുയാ! ഇ കാണ്ട് ദയാദാരിച്ചു അം
വസ്യം (മുട്ടപ്പടം മാറ്റുന്ന)

സുമാറ്റി—ഒ ഒ മാരു! വ്യസനവണ്ണ ശരം
കാണ്ട്.

ഭാതി—(സുമാറ്റി ചിരാഖീട്ട്) പഴമ കാ
ണുന്തെ ഏല്ലാ ദാടുപാടികളിലും കാണുന്നതു
ഒക്കാണ്ട് എന്നു ഉം മിശ്രാം, താതി! അ
ങ്ങൾ സുമാറ്റു നാല്ലു?

സുമാറ്റി—കമാരാ! അങ്കേ. എന്ന് സുമ
ാറ്റി താന്ന.

ഡാങ്കുരാഖുചിഷ്ടിപിരിച്ചുപ്പുണ്ണ ദോഷമാന്തി-
ട്ടബെന്തുവ അക്കിലും നന്ദി വൈംബദ്ധവാൻ
പോയി.

അപ്പായ്മിവാൻ ദിവമംഗലാ! ഗതാം ശശ്രഹം
ആയും മെഞ്ഞിന്നുന്നതുവന്നുതന്നാഞ്ചേരാൻ
മരി

ശരത്നി—ഹാ! താകാ! (എഴുങ്ങന്നരാട്ട്) താ,
കാ! അമ്മ ചാരാ ശ്രദ്ധിവുംഭനം ചെങ്കു
ഡാങ്കു കുമം പാണ്ടുതരഞ്ഞാം.

സുമാറ്റി—അജ്ഞാനതന്നെ. ആവർ തന്ത്ര
വാൻ കാമരുളു അമ്മ കെന്നുല്പ്പാരു പാ.

ക്കുതൻ—അമു! ശാരംഗംരാധ ദയാൾ
അടച്ചിവാദനം ചെയ്യുണ്ട്.

കൈമന വ്യത്യസിക്കു! നാഷ്ടപ്പോതിമിക്കുക
ക്കുതൻ—(അമുമഹാരാജാ) മുന്നക്കു എല്ലു ശക്കം
മഹാശാഖാ! (ഇ കു: യം) ദയാൾ അറബി
മാക്കപ്പെട്ടു. പാന.

സുമത്രൻ—ഇവർ തനു ദേശം ലക്ഷ്മണന്റെ
അമു സുമിത്രാബവി.

ക്കുതൻ—അമു! ഉക്കുണ്ണനാൽ വാദ്യാതന്നു
യ ദയാൾ അടിവാദനം ചെയ്യുണ്ട്.

സുമത്ര—ക്കുതൻ! യോദ്ധാന്തിയംകു വാഴു
ക്കുതൻ—അമു! ഇതാണ ശ്രമിച്ചുനോക്കം.
ഡയാൾ അന്തരുക്കിക്കപ്പെട്ടു, പാന.

സുമത്രൻ—ഇവർ ദത്തവാൻം അമു.

ക്കുതൻ—(കൊപ്പത്രാട്ടക്കാ മുഴുനാറിട്ട്)
ആട്ട പാശീ!

മുന്ന മമാരാമിയോക്കു മന്ദി
ഡോക്കിയുടും പ്രിയുമും ദാ ശ്രദ്ധ നീ,
അഭ്യാസവാക്കം യ ദിനക്കു മുള്ളിയ
കട്ടുവരു കുന്നിട്ടുകലേന്നുവോലെ ഫന്ന
വകക്കേയീ—ക്കുതൻ! ദയാൾ എന്തു ചെയ്യും?
ക്കുതൻ—എന്തു ചെയ്യുവെന്നോ പാഞ്ചാന്തും?
ഡിക്കുപ്പും നു ദാക്കം, ഏഴു നുമും നും ലും,

മും മുത്തുവാ—

വജ്രവിന്റു, മന തന്ത്രങ്ങളുമും ദയായുമും,
കിട്ടും മുത്തേഃ

സൈന്യത്തിനും, കീരിയലും മഹാകൂളം,
 സീതയും മാർഗ്ഗരമം,
 വേദ ചന്ദ്രപ്പേരും സകലക്ഷ്മിമം കംപനമായ്.
 നാനോടു ധാക്കാവാദവം?
 കൈമന്തസ്ഥി—ക്രൈസ്ത! സർവ സമൃദ്ധിയാശാര
 അദ്ദേഹം അരം ചത്തിക്കൊന്ന നീ അംഗ
 ബജ വദിക്കാതാവത്തോണോ?

ഒരതൻ—അംഗാശ എന്നോ! അംഗം! നീ
 അദിം തന്നെയല്ല എന്നോ! അംഗം?
 അംഗമോ! ഏകാം വദിക്കാം

കൈമന്തസ്ഥി—അസ്ത്രം, ഇവാണോ നാശം അംഗം

മനതൻ—മധ്യവിൽ തുക്കിക്കൊ. ഇപ്പോൾ അം
 ഗ്രൂ. നോക്കൊ, അംഗം!

സ്റ്റോമാവാട്ടുകൂട്ടുകിലാം ത്രിന്ദിന്നാൽ
 പുതുമായാ പുതുസ്ത്രാവത്തോക്ക്;

ഉച്ചാരിടാം ഏകാശമിന്നാദ്യമാഞ് തോൻ
 ഭർത്തു, എന്നും അംഗം അംഗമുണ്ടുണ്ടു. മാറ്റ

ചെക്കേക്കി—കുറാത്ത! മഹാരാജാവിശ്വാസിര സ
 ത്രാവന്നം സാധിക്കാൻ വേഗാംഗാം
 തോൻ അംഗവെ പറാത്തയതും.

ഒരതൻ—എങ്ങവൻ എങ്ങവനും?

ചെക്കേക്കി—എൻ്റെ പുതു രാജാവാക്കട്ട
 എന്നും?

ഒരതൻ— അക്കുട്ട്, അതു ചേരുപ്പുണ്ടു നീങ്ങുംകൊ
 മാണും?

ଅଛୁବେଳେଣର ମକଳ୍ପଯେଣୀ ?
 ଯଥଃକୁମଂ ଯାତ୍ରିରେଖକମେଣୀ ?
 ଭାତୀକରି ରହିଲ ଶୁଭମିଳାଯେଣୀ ?
 ନାଟ୍ରାକ୍ତରେତୋତ୍ତଂ ସୁମିଳାଯେଣୀ ? ମର୍ଦ୍ଦ
 କେକରେଖୀ—କେଣେ ! ଗୁରୁତବରେ ଅରୁଧ
 ଅଭିଵରତାରଲ୍ଲେ ହୁଣ୍ଡା ମୋପିଶେଷାର୍ଥୀ ?
 କିମନୀ—କାନ୍ତିନାଟକେଣୀ ଭାନୁତବର୍ଷୀ
 କରେଲୁହିଛୁପ୍ରାତିକର୍ତ୍ତା ଫେରିପା
 କାନ୍ତିତବ୍ରତୀର୍ଥୀ ଏହି—
 ଗୁରୁତବିଲାତୁରୁ ପାତରାଯେଲ୍ଲୁ ? ଓ ୧
 କେକରେଖୀ—କେଣେ ! ପାତରାଯେ କୁଳବୁଦ୍ଧ
 ଦେଶେବୁଦ୍ଧରେ ଯେବେଳେତୋଟିପାତରାଯେଲ୍ଲୁ
 କିମନୀ—

କିମ୍ବୁଦ୍ଧରୁ ମରେଖିଲେବେ ଦେବତେ
 ଯାତ୍ରିଦୁରୋଧୀ ପିତ୍ରାତ୍ମକ-
 ମୁଦ୍ରମଂ ରାଜମହାତାତତ୍ତବାଲ୍ଲୁହୁ—
 ରାଜାବୁ ଏ ମହାମହାତତ୍ତବ ?
 ରାଜୀବାଳ ଜନତୀଙ୍କିଶ୍ଵରାଜିଲା—
 ଶାନ୍ତିମୁଦ୍ରା କିମରେଖିଲେବୁ
 ବେରାଯେ ଅଭିମାନୀ କିମା ମକଳ୍
 ତାରାଦୁର୍ଯ୍ୟେ ଚେଲ୍ଲୁକି—
 ଦେବତା ଚେଲ୍ଲୁକୁ କଷ୍ଟକରେଣୀ.
 ରାଜୁମୋହିକ୍ରୀତାଣୀ କୀ ଗୁପ୍ତକନ୍ଦୁଯୀ।

ଅଭେ—

କମିକମରଦେଖିଯେଲ୍ଲୁ,
 କାନ୍ତିରେପୋକନୀଯତ୍ତ ଦେବତାପୁରାମରା

ഒഴുപ്പുനീം പുതുനേയും,
മുക്കണ്ടതയാലക്കുവാത്തിഞ്ഞനക്കാനയായെ—
കാണാംവോ മാറിടംതെ
പൊച്ചിച്ചുവരാലു എങ്കി! വാധി തവഹൃദയം.
പാരങ്ങാക്കിച്ചുമുള്ളു. ൧. ൩

സുമഗ്രൻ—കമാരാ! അഭിജ്ഞകമെന്തു പുരുഷു
രാജു മഗ്രാമാരാട്ടുകുട! ദിവാനെ ഏ
താരേററിരിക്കുന്ന ഫൂഡ് വന്നിപ്പുവാമദേവ
മാർ മുങ്ങുന്ന ശാരായാക്കുന്നു—

ഗോപാലാന്നില്ലാത്ത പത്രം കുറിം മേര്യു—
അഞ്ചാങ്കില്ലാതെ ഒരാച്ചിട്ടുപോക്ക്
പാലാച്ചും പാത്മിവന്നാലുവയന്ന
വയന്നാവയ്ക്കാം മുജയും നന്നാക്കിം. ൧. ۴
ഈതൻ—മഗ്രാമാർ എന്നാട്ടുകുട വരക്കു.
സുമഗ്രൻ—അഭിജ്ഞകം വിഭേദ്യും ദിവാൻ
എവിടെ പോകുന്നു?

ഈതൻ—അഭിജ്ഞകമെന്നും? അതാവിടെ
അരുവേതാക്ക ചൊന്തും.

സുമഗ്രൻ—അഞ്ചും എവിടെ പോകുന്നു?

ഈതൻ—ലക്ഷ്മി മുയന്തം കുറിംളളിം
ദേശത്തിൽ ദോംജിട്ടാൻ എന്നു,
രാമനാളളിടമല്ലാതെ—
യാകകില്ലയെന്നായുംഉം. ൧. ۵
[എല്ലാവകം ചോധി]
രൂനാം അക്കം സീനിം.

නාලය තැවකා

[මණු වෙටාකරු ප්‍රජාවයාක්ෂණය]

වැඩය—ඡාජී! ගෘගිනිකේ! පාක, පෙරුක
හූං ගෙරාසපුරාගෝඩා දිත්චාය එළඟා
• මාන්තිපුරාගුෂීකුදී ප්‍රතාමාජාගරයා පරු
යැක්කාතාර වොයුජුරාය මාවාගේ
ඡේතුආරක්ෂ ඉතාත් මාං පරු ක්‍රිජා
ලුජාවියාකුදී ගෙඛ් වාතිඩාත් ගි
ංගොයාභ්‍යා.

ගෘගිනික—ඡාජී! ගෙඛ්දී ගෙගතුයයා
ගෙනාඛ ඡේතුආරක්ෂ ලාතාන ක්‍රිජා.
විජය—ක්‍රාංක්‍රියාංශී එහුතු පර
ගෙතු?

ගෘගිනික—එහුතු ප්‍රගෙතුවයාදී කාංස
ගෙතාතා මුදා නිමා නිමාගෙ” නුදුමිලුයායි
අයා.

විජය—සානුවා මධාක්‍රියා! රාජු මොයා
තු රාජක්‍රියාර්ථ රාජාග නාංකංගා;
තැනිකී බෙයාවුත්තාක්ෂි; පොක
ගෙන ගැනුදුෂීයු; ඕන්නි තීංස ගුවා
ලුජාතාවයාදී”. ගෙයුතු ප්‍රජාතු
භාග්‍යා.

ගෘගිනික—ඡාජී! කෙරෙහි. ප්‍රජාතිකයේ
කොංඩ බෙගා ගාංච් ස්කෑට්‍රියාක්ෂි
සුංඩු ක්‍රාංක්‍රියාර්ථ රාජාවැරාක්ෂා තු
පොවාගාගාල්වෙහි උපානා.

വിജയ—(വിഷ്ണുമരണക്കാര) ഹാ! കമാനറം
അഞ്ചേരെ പോയോടി നജാനിക്കേ! യാ,
സ്ഥിക്ക പോതി ഭ്രാന്തിയെ കാണാം.

[രണ്ടുപദ്ധം പോയി]
പ്രചവയക്കം തിന്മ.

(അംഗങ്ങരം ദേശത്തിൽ സുമരുദ്രനാട്ട
സുതന്നാട്ടംകൂടി ഒരുപാട് പ്രചവയക്കിക്കുന്ന)
ശരതൻ—

അതിരംക്കാരാം സുക്രീ ദാഡിക്കാട്ട ഗ്രബ്രം
വാള്ളുന്ന് നാരി തൊട്ടേ ഓ!
ക്ലീം വാത്തുശാഖ എ പ്രശംജ നമി-
നെപ്പുഃ ദാഹിനാശ്യ ശ്രാവം
പോകന്തു പവഞ്ഞതായ ധർമ്മവിപാലേ
ചെന്നാശ്വ ദംശകിക്കവാൻ
ശ്രീരാമാഖരിയാൽ വിള്ളക്കുല കിൻ
ഒന്നാമതം ചന്ദ്രാഹ

സുമരു ന്—ഈ ശത ആഷ്ടോഹാഡ റേതൻ,
ഒരുംപുരുഷിനുവായ ഉറുതു തിര കു—
ത്താപ്പുംവിവാഹാമജാൻ,
ധാരണ റതികലഗ്രഹണശ്രീകൃഷ്ണ—
പ്രാബുംപ്രേരാം പച്ചതനാം
ഈ പ്രാണിപ്പി മജ്ജിച്ച ലോകമിതനാം
രാമബന്നിര സങ്ക്ഷിപ്പജാൻ,
കാമൻപോത വഴിഞ്ഞതനാം നടക്കം—
ഞാട്ടിനാതാ കാനേര.

ഒരുൻ്ന്—മെ താതാ!

സുമഗ്രു സ്—കമാരാ! എന്താണോ?

ഒരുൻ്ന്—എന്തേന്തും ജേയ്യും തന്ത്രങ്ങളാണ് രാമൻ എവിടെ നിഹാജാവിന്തേന്തും പുതി നിധിയായ അദ്ദേഹം എവിടെ? സാര വാന്നാക്ക് ഇത്തുക്കാലം മാന്നായ അദ്ദേഹം എവിടെ? രാജുല്ലസ്സുഡായ കൈകേയാ നിഞ്ചാസിച്ചു അദ്ദേഹം എവിടെ? അശ്വിനിന്തും ആ ഇരുപ്പാടം എവിടെ? മഹാഭാജാവിന്തേന്തും പുതുനായ അദ്ദേഹം എവിടെ? സത്യപുരായണാനായ അദ്ദേഹം എവിടെ?

എന്നാടക്കിപ്പുണ്ടാരുന്നുണ്ട്

രാജുലക്ഷ്മി വവടിന്തുഡവാ

ഇന്നപുരക്കിടവാരണാ—

കാണേംവാനാറുമാം ദമ.

ഓ

സുമഗ്രു—കമാരാ! ഇതു ആപ്പുംപിന്തയാണ്,

രാമനം എന്താണും ദിവഡം

കിത്തിമംസ് ലക്ഷ്മാൻ പുനഃ

ഡാഴുന്നു മുത്തിമഞ്ചായ

സത്യാ ശ്രീലഘവക്കതാപോഡ്യം

എ

ഒരുൻ്ന്—എന്നാൽ മെം നിരത്തു.

സുതൻ—കല്ലുനപോലെ (അംഖനെനച്ചുന്ന)

ഒരുൻ്ന്—(നേരിയ റീനാറണ്ണി) സുതാ! സെയ

കഞ്ഞമജ്ജ സ്ഥലത്തുകൊണ്ടപോയാ കതാ

കൈകൗഢാ അശാച്ച നിരത്തു.

സുതൻ— ശ്രദ്ധയോലെ. (വോയി)

ഭരതൻ— മേ! താതാ! അറിയാലും അറിയിച്ചാലും.

സുമത്രൻ— കുമാരാ! എന്നാണ് വിക്രാണ്ടതു്? ഭരതൻ— യാജുല്ലബ്ദായ മെക്കക്കയിയിരുടെ മകൻ ഭരതൻ വന്നിരിക്കുന്നവെന്നു്.

സുമത്രൻ— കുമാരാ! ഗ്രാജന്മാരുള ഭംഗിച്ചുപറയുതു്.

ഭരതൻ— ശ്രീ, പരമഭാഷം പഠയുന്നതു ക്രാന്മാല. അതിനായ ഇക്സ്പ്രസ്സുകളാൽ ചുഴിച്ചുവന്നു ഭരതൻ വന്നിരിക്കുന്ന ഏണ പറഞ്ഞും.

സുമത്രൻ— കുമാരാ! താനിങ്ങുന പഠയുന്ന തിനു ശക്തരാല്ല. പിന്നെ വൈഖരജിൽ ഭരതൻ വന്നിരിക്കുന്ന ഏറ്റവും പഠയാണ്.

ഭരതൻ— പോര ചോര. പേര്മാറ്റും. പഠയുന്നതായും ദ്രോഹത്തിനു പ്രായമുണ്ടതും വെള്ളുത്തത്രുച്ചോലു എന്നിക്കു തോന്നുണ്ടു. മുഹമ്മത്തു ചെയ്യുവുന്നരും മരറായതുണ്ടാണോ അറിയാക്കുന്നതു്? അതു കൊണ്ട് താതൻ കാക്കുന്നുണ്ടോ. മേ! മേ! പിതൃശാസനവും അവന്മാരും മാമനോട്ടും അരായാക്കുന്നുണ്ടോ.

സാർവ്വജന്യപ്രാକൃതനായ

സാമൂഹികവിജ്ഞാനത്താജ തോന്ത്രവാസാനുമായ

ശ്രൂതിക്കവാദവർവ്വാഡ
നാശകരണത്തു പിൽക്കുളാ പോതോ? @
എന്ന്.

(സീതാകൂടം ലക്ഷ്മിനാഥാകൂടം കൂടാ ശാക്ഷ
മര്മ്മ പ്രൂഢിവാഴിനാ)

കാമൻ—(കെട്ടാട്ടേ സഭനാഷ്ടങ്ങാട്ട) ലക്ഷ്മി
ണാ! നീ ഒരിക്കലും പബ്ലിക്കോ?
പീജു കെരിക്കുന്നാലോ?
താണ്ടിപ്പുത്താൽ പ്ലൈനിതമതാദന

(വെനിട്ടം

ശ്രൂതിപ്പേപ്പ്)-

ശ്രൂതിപ്പേപ്പ്—തിരി സാദ്ധ്യമായോ കെട്ടിട-
നാഃയാദവാ;
കണ്ണാനാദാ പ്രാഥാത്ര താനംഞ്ചനാ-
ജണാതാനാൽ .

കാമനിട്ടണ്ടു പ്രാഥിക്കാതാജിവാധ്യാവാ-
നാജീ ഫോയം നു

കാമൻ—ശത്രു! ഇന്ത സ്വപ്നചുംപ്പ് എന്ന
കണം ബന്ധു ദാനവുമായാൽ ജനാപ്പി
ക്കണമണ്ണ്. മുഖാക്കട്ട,

കാമനുതാംഡിാധ്യമായോത്തുണ്ട
ഗാതികമധ്യാന്നുംക്കുസ്പന്നപോയ
വണ്ണു ക്കുഡ്രോന്നുബത്തുണ്ണിത്തുനാലു-
വണ്ണു എറിനാരകി കകാട്ടണ്ണിട്ടാപോയ

കാമൻ—മുല്ലാപുകാരങ്ങിലും മുത്ര ബന്ധുജാ
തകിരണ്റെ ശ്രൂതപ്പാതെ വരാൻ തമാലു.

ഇതു് എൻ്റെ മനസ്സിൽ അലാറിൽ
നാപോലേയിൽക്കിടന്നു. വത്സലവക്ഷ്യണം
അനാശക്രാന്തിവയ.

ഉക്ഷ്യണം— ആധുനിക ക്ലീനിപ്പാലെ [ചു
റ്റിന്റെക്കുമ്പ്]

ഈതൻ—ഓലു! അഡം വളിക്കരക്ഷണാലു
ലും. ഒരുപോഴും കൈകേരിയിടെ മകൻ
ഈതൻ ദന്താടിക്കന്നേവന്നറിത്താരിക്കു
മോ?

ലക്ഷ്യണം— (ഒന്നാക്കിട്ട്) അലു! ഇതു ആധുനിക
ദാമനംക്കാർ അലുലു. അവ ഫുസം
ഉഡ്യു!

ആദ്യം ഒരു ക്രമത്തിൽ ചുറ്റി
ചേന്ന് ചുത്തുമരിക്കുന്നതും
താത്തിന്തുക്കുക്കണക്ക് പീനമസ്താന്ത്രം—
വാക്കുക്കുറ്റാലുമലും

കാണിവാനത്തമന്നോമരണം ബഹു
മഡ്യസ്സ ഘുണ്ട വിഭസ്തനയ—

ഇംഗ്രേഷ്യൻ നാട്ടുന്നേരം കാടിസ്ഥാ
ന്നേരം കാടിതെ ശൈത്രിയേറ്റു ദു

(സുമരുന്നേക്കണ്ണാട്ട്) അലു! താത്തനോ!
സുമരുന്നു—അലു! അമാരൻ ലക്ഷ്യണാനോ!

ഈതൻ—ഈരി, ഇള്ളേമം ആധുനികനോ. അം
ത്രാ! ക്കാൻ വന്നാക്കിയു.

വക്ഷ്യണം— ദങ്ക ദങ്ക, ആദ്യപ്പൂജായായാ വീ
ചുപ്പാലും.

(സുമരും ദന്ത ക്ലീട്) താരാ! ഇട്ട
പദ്മാലാശു?

സുമരും —കുമാരാ!

ഈലാകൾ ഒഴുവിനഞ്ചാവൽ തുടിച്ചൻ
കണ്ണാമൻ ദശാമഗാം പിതാവിനോം തെ
വംശജനായി മക്കമതാമെവാം ദീപാം
അതാവാം കിരത റായിരുളും കാംക്ഷിക്കും തബ്ബാ! കു
ലക്ഷ്മാശു—വരു വരു, ഇക്ഷ്യപാക്കക്കാരാ! വാശി
സപന്നാ! വാഞ്ഛി. ആക്കുപ്പും സാംഖ്യാ! ദിവാം.
വജ്രങ്ങന്താട്ടംസുന്ധ ചുപ്പവും —

നാശാധായനം ഭരിത്രേണാ —

കാടിക്കിത്തി പെങ്ങഞ്ചവിരു റാജവം

ശ്രീക്കുംഖ വിത്രുംനാടു,

വാശ്രാണാ! തൃ ധനാദ്വൈതാകെ യജ്ഞം

സാമ്രാജ്യമാന്ന് മഹാ —

കാജാവാം ഒരു വാൻ ഗ്ര നാജേദ്വാട്ടക

വാഴു ഭവാന്തുചിത്രിക്കും. ഫ 0

കിരതൻ —ഈാൻ അരാന്തു ചീതനാണി.

ലക്ഷ്മീമനാൻ —കുമാരാ! ഇവരുടെ നാഞ്ചക്ക.

താൻ വന്നിരിക്കുംവെന്നു് ജ്യേജ്യേന്നാട്ട
അറിയാക്കാം.

കിരതൻ —ആഞ്ചു! കൂർമ്മം ക്രൂരാക്കര അഡാവാ
ഭന്ന് ചെയ്യായോക്കാമുള്ളാനമന്നു്. ദ
നും അഡാശിച്ചാലും

ലക്ഷ്മീമനാൻ —അരാദാന തന്നു (അട്ടഞ്ഞ
വെന്നിട്ട്) ആഞ്ചും ജയിച്ചാലും ആഞ്ചു!

ഇതാ തെ പ്രിയക്കാം ഭാഷാ
ഭേദങ്ങൾ അതുവശല്ല
നിങ്കമ്മനു തവ ഫുപ്പം താൻ
കള്ളടക്കിയിലമന്ന് പോൽ ഫ ഫ
ഈകൾ—വണ്ണ! ലക്ഷ്മണാ! ഒരു ചു വന്ന
രാജാനോ?

ലക്ഷ്മണൻ—ഉറ്റു്.

ഈമൻ—രൈമാഡി! ഒരത്തോ സാഖ്യന്നതിനു
കള്ള വിശ്വാലമാക്കി ചൗള്ളുക.

സിത—ആഞ്ചുപ്പത്രാ! ഭരതൻ—വാഹിരാക്കി
നോ?

ഈകൾ—ഉറ്റു്.

ഇപ്പോഴാണറിയുന്ന ദാ—
നൃഷ്ഠൻ ചെയ്യാൽ സാധസം;
അടിസ്ഥിത്യിലന്നേപിത,
മക്കളുംപുണ്ണായത്രയാം! ഫ ഫ
ലക്ഷ്മണൻ—ആഞ്ചു! കമാനൻ അക്കദേഹി
വരച്ചുന്നോ?

ഈമൻ—വത്സ ലക്ഷ്മണാ! ഇതിനും എ
ന്നീര അംഗവാദം മോബിക്കേണ്ണോ? പോ
യാ സർക്കരിയു വെറും ശ്രീകൃഷ്ണാണു
വയ.

ലക്ഷ്മണൻ—ആഞ്ചുൾ കല്പിക്കണ്ണേപോലെ

ഈമൻ—അഭലുക്കിയു താൻ നായ്ക്കു.

പതിനിന്മിരിഞ്ഞത്താൻനിലവുകളാണ്-

മുത്താഞ്ചാരയ നയനങ്ങളും

വരി തോഷിലെററമുഖവായിരാൻ

ചൊംഗിയുംകണക്കൊഴികെ ശ്രൂദ്ധം

പരിചോടിയന്നതിവർണ്ണാനാണ് തന്ത്ര

ജനകാത്മകം ദൈനന്ദിനമാണ്

ജനനിക്കു എത്രനിലേഴ്ന്നാണ്

മെംട്ടുമാനമായിയെത്തിരെരിക്കണം. ഫന്ന

സീത—ഈഞ്ചലുകു കല്പിക്കിംഗോലെ. (എ)

എന്നും ചുറ്റംനു ഒന്നുണ്ടെന്ന കണ്ണിട്ട്)

എന്തു! ഉംനേ തന്ന ഏഴുനേരു എഞ്ച

ചുത്തുകു ഇവിടെ വന്നുവോ? അല്ലി-

അ യോ! അപനാലുംയോ!

സമരുക്ക്—അല്ല! വധുവോ?

കിരുക്ക്—അല്ല! അവൻ അനുഭവതി ജനകരു

ജപ്പതിയണ്ണലും.

കവല്ലുകയേല്ലോ ചെംഗിച്ചുട്ടിട്ടുവാഴ-

അപലാച്ചുതെങ്ങ്ങുവള്ളുതനാമയം

നാഡേന്തുരാമജനകു തപ! തൃംഗാ-

അപന്നുംണ്ണായ മഹലംപെട സ്ഥാനം. ഫർ

ആദ്ധ്യ! അരിവാംനുംചെരുന്നു. നേരുകൾ

കിരുന്നുണ്ണു.

സീത—(ഈ തമഖനം) ആടം മാത്രമല്ല, സപ്ര

ധം അനു രന്നു. (ഉക്കാഡം) വാതിലം!

ചുരുവാഴുക.

കിരുക്ക്—ഞാൻ ശംഖലുമാക്കേണ്ടു.

സീത—വാതിലം! വരു ജ്യേജ്യുണ്ണൻറ മരിന്നുമും

സംബന്ധിച്ചാലും.

സുമഗ്രൻ — കമാരൻ അക്കരുപ്പോക്കിട്ടു.
ക്രിതൻ — താതനിപ്പോറ്റു ചുരുവെയ്യാൻ ചേ
 കനു.

സുമഗ്രൻ —

റ്റവൻ പ്രോത്സാഹിനിയും ദയാനു
 ശാഖയുള്ളിനായിനു ദയാനു
 അതുമായി കാണാവാൻപ്രോക്ക-
 നാതനായ്ക്കുറകേ വരും

ക്രിതൻ — അഞ്ചേന്നൊക്കട്ടേ (അമീബൻറ് അട്ട
 ക്രിയ ചെന്ന ട്രി) അക്കു! ക്രിതൻ അഡിവാ
 ഭനം ചെയ്യുന്നു.

കാമൻ — (സംശ്ലോചനത്താട്ട) വരു വരു എ
 ക്ഷപാകകമാരു! സപ്പള്ളി വരക്കേ എന്ത്
 സ്ഥമാനായാ ശവാച്ചും.

വിശാലവക്ഷസ്സുവിർജ്ജനാ
 കൈരണാട്ടവക്ഷാന്തിരാന്താനായ്ക്കുറക്കും
 ഉയൻതിരാക്കും ശരാഭിരാക്കും

മാലോറഭപ്പും മര മെയ്യിതാറു. മന

ക്രിതൻ — ദയാനു അഞ്ചേന്നൊക്കട്ടു.

സുമഗ്രൻ — (അട്ടളുംചെന്ന്) അക്കുക്കുമാൻ
 അയിച്ചും.

കാമൻ — ഏ താതു!

പാശം ദഭാസുരായോധനാവിത്തുവം
 വിന്റുമൊടെ വിമാനം

കേരി സ്ത്രൂപ്പർഭൂഗംതുപ്പോക്കിപ്പുവോക്കതു
 മഹാകുമാരായ തിന്റുണ്ണു

ശ്രീകാരാന്നു ദാരുളൻ പ്രായസവന
മിജാകിനാക്കം [വിടത്തേയു
പുകിത്താൻ പുധുമീപതിക്കല്ലംഞ്ചുവം
വാൺട്ടനോ തമാച്ച്? മ ച

സുരാത്രൻ—(ദേഹക്കത്തോട്)

റൂപനാശ മരണം, ദിവിപ്രവാനം
ഭരതവിഷാദ, നനാമതാ കലത്തിൽ,
പലതുതന്നബോച്ച ദിവാനരം
കഴുവന്തന്തായിമ തോനിചിക്കരുലം മധ്യ
സീത—ക്രയന അച്ചുപുത്രന താതൻ പി
നായും ക്രയക്കണ.

രാമൻ—മെമിലി! ഖൗണ തോൻ സഹഃയാന
ദൈന്തിക്കാം. വത്സലക്ഷ്മണാ! വെ
ജ്ഞം ക്ഷാണ്ടവഞ്ച.

ലക്ഷ്മണൻ—അതും കല്പക്കണ്ണവോലെ.

ഭരതൻ—അതും! അതു ശരിയല്ല. ക്രമമനസ
രിച്ച ത്രഞ്ചുഷിക്കാം. എന്നാൻതന്നെ പോ
കാം. (കടം ഏട്ടന്തുംവള്ളിയിൽപ്പോയാ
തിനെചുവന്നാട്) ഇതാ ശലം.

രാമൻ—(ഒരുചുമനം വെയ്ക്കുക്) മെട്ടിലി!
ലക്ഷ്മണന്റെപുരുഷതിവിള്ളപോക്കനല്ലോ.

സീത—അച്ചുപുതാ! ഹയാസ്ഥം ത്രഞ്ചുഷിക്കേണ്ണ
യാശ്ചല്ലു?

രാമൻ—ലക്ഷ്മണൻ ഇവിടെയേണ്ണെ വേണു
പോലെ ത്രഞ്ചുഷിക്കട്ട; ഭരതൻ അവാ
* ദേയായന്നു് എന്ന ത്രഞ്ചുഷിക്കട്ട

കുതൻ—ആശ്രം പ്രസാദിച്ചാലും
ഒരും കൊണ്ടിവിക്കപ്പേരുപ്പൻ
കുഞ്ഞേകംണബിക്കിലും;
അങ്ങേപ്പേരാനു കൊണ്ണേതാൻ
രാജുരക്ഷ നടന്നുവോം മ റ

കാമൻ—വത്സ എക്കുക്കിപ്പത്രാ! അതുപാടില്ല
അച്ചുരേഖപ്പല്ലന്നരാമിത്തമിധാഗതന്നിയാൻ
വിളാൻ! ഭിത്യവാചപരിത്വാനമല്ല;
സപ്രതിജ്ഞ നാഞ്ഞേട കലത്തിൽ സത്യമല്ലോ?
പരാഞ്ഞരു താനാമ നടപ്പുള്ള ദിജ്ഞത
തതായി? റ റ

സമഗ്രൻ—എന്നാൽ പാനന അഭിഭ്യന്തരം
എവിടെന്നാണ ചെയ്യുന്നതു്.

കാമൻ—എവിടെ വേണമെന്ന എന്നെന്ന് അമു
പ്പറഞ്ഞുവോ, അവിടെന്നുവന ചെ
യു നാം

കുതൻ—ആശ്രം പ്രസാദിച്ചാലും. ആശ്രം! പു
ണ്ടിൽ ചിലന്നാഴും കിരയക്കരു്.

മഹാത്മയുണ്ടെ! മാനവല്ല പ്രസൂതിയെ
നീക്കുമെ,
തവജനകനായുജ്ജീവൻ ധീമാന്മകാവാ
പിതാവുതാൻ,
സുപ്പാണിവരാഡോഷം മാതാവിന്നുള്ളതു
മക്കളിൽ,
വരദിനതും ദിനം വേണ്ടനുകപാലിയം
പാർശ്വാണ റ റ

സിതു—ഈ തുപ്പത്രാ! ഒരു കുറവും വജ്രസന്നി
ച്ച പറയണ. ആ തുപ്പത്രാ എന്നുണ്ടാണോ |
പ്രോഡിം അലോഹാച്ച കൊണ്ടാരിക്കേണ്ട
ക്രീ?

ഒമൻ—ഗേമ്പാലീ!

ചട്ടം സ്റ്റൈറ്റുണ്ടാവിഡേക്കുമന്നുകാംബത
സ്റ്റുച്ചു ഫോറേ ഗുണ്ടേ ഫുന്നുകുംഡാന്തിക്ര
നേൻ

അവളുടെ മുഖം ശൈലിയിൽ ലോകം
നേലും വിധിക്കും ദശാകാലത്തിന് കൂദാം ദശ
വത്സാ! കൈകുറയിപ്പത്രാ!

— ദേഹം ലേഡഡുമില്ല നാനാവിത്തി കൊണ്ട്
നാ ഫുഞ്ചും ചു, സിന്നു
കു സ്റ്റീലുടുണ്ടുണ്ടു വിജയത്തുണ്ടു,
നാണ്ടുവാലുാടിക്കുരുന്നായും,
എന്നാൽ ത്രബ്ധവന്നു തന്ത്രങ്ങനേ എന്നാ-
പുണിച്ചുാണ നിന്നും
മിച്ചുവാഡകും കുക്കേലും ഫുപതിത്തിൽ
വാക്കുതെത്ത ചീണാക്കാനീ. ദ. ഏ

ഒമൻ—

തുപ്പാഭക്തിനിലെ കല്പിച്ച! വസ്ത്രാഭാംഗം-
നാ തുപ്പാഭക്തി നായും കൂദാം കൂദാം വരുക്കണം
ഒമൻ—

പാടില്ല, ഉണ്ടുമെന്തു സാഖിവാട്ടേ ഠാഞ്ച-
നേന്നും ദാണം ചാഞ്ചും പാംവനുകളും
ഓം നീ ദ. ഏ

മെതൻ—കുറ്റം! ഉരുക്കുമോതാൻ വാദ്യാത്മവായാ
യു, കല്പിച്ചവബല്ലാ. എന്നുക്കെട്ട്, ഇന്ത്യപാ
രിനേങ്ക് അഭ്യന്തരം രാജ്യം ദൈഖം ക്ഷാം ഒ
ക്ഷാംക്കാം.

രാമൻ—വാതാ! ഏതൊണ്ട് ഇടയ്ക്കി?

മഹതൻ—എൻ്റെ കരുതിൽ ഏറ്റവുംചുവിക്കു
ന്ന രാജ്യരത്ന പതിനാലാം വർഷങ്ങളാ
ണ്ട് അവസാനാന്തിൽ തണ്ണ അങ്ഗേ താ
രിച്ചു വാണിക്കൊള്ളിണം.

രാമൻ—അഭ്യന്തരത്വാന്ന

മഹതൻ—ആശ്വാ! കേടുവബല്ലാ? ആഞ്ചേ! കേടു
വബല്ലാ?

താതാ! കേടുവബല്ലാ?

എല്ലാവയം—തയ്യാറാണ് സംക്ഷിക്കുണ്ടാണ്.

മെതൻ—ആഞ്ചു! ഒരുരാജ വഴിയും ദൈഖം വാ
ങ്ങിച്ചുകൊള്ളാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

രാമൻ—വാതാ! ഏതൊണ്ട് ദേശങ്ങളും? ഏ
ന്തൊണ്ട് ദൈഖം താഴെന്തും? ഏന്താണു
ദൈഖം നടപ്പാക്കുന്നും?

മഹതൻ—

ചേവടായിൽച്ചുാത്തിട്ടം
മെതായിട്ടിട്ടം തരേശമായിയാഡും;
കാഞ്ചു ദത സഹാകതായും
വരുവാളും ദൈഖം വിഡ്യയാവയു

രജാം ദ ദ

രാമൻ—(ആഗ്രഹം) അധ്യാദ!

എറെന്നാറിക്കാണു നേര്ക്കി ദയാ-
നല്ലുമായ യശസ്സിനെ;
‘ഇന്നിബു’ തേരേനോ പിന്നെ
ക്കണ്ണത്താലതു സാഖ്യമായു്. ഉ 30

സീത—ആഞ്ചുവ്വതു! ഒരേന്തും ആഞ്ചുവ്വതും ഇന്ന
യാഹിച്ചു കൈചെറ്റിക്കൊള്ളുന്നു?

രാമൻ—ശാജുനെന്തനെന്നു; എത്സാ! വാഞ്ഛി
ക്കൊംകു.

കരതൻ—ഈൻ അംഗുഹിതനായി (വാഞ്ഛി
ട്ടു) ആഞ്ചുവ്വും! അംഗിപോഷകം ഇവയ്ക്കു ചെ
രുണ്ടുമെന്നാണു് എൻ്നെന്നു ആഞ്ചുവ്വും.

രാമൻ—താതോ! ഭരതൻ എന്തിൽസ്ഥാനുമോ അ
തൊരക്കു നടന്നാണുഭാടക്കല്ലോം.

സുമത്രൻ—ആയഡിംബാൻ കല്ലിക്കുപ്പോലെ.

ദിനതൻ—(അശ്വത്താർ) മാറ്റു!

വാശപ്പുണ്ണി സപ്രജനത്തിനിങ്ങളും ചീതൻ
പെത്തമക്കും, ഉല്ലക്കരിം ദയാൻ
കാണാൻ നല്ലവ, നന്നാളും കൂപ്പുണ്ണം
സ്ഥിരമാണു മക്കൾ ശാഖാാൻ,
മാന്ധരം സദ്ഗുണങ്ങാംക്കും, പുകഴാൻ
പാത്രം മഹാൻ, സജ്ജനം
വൊല്ലിടം കമ്പകടംകുമാരുഡു, മണിജ്ഞം
നേടിയോക്കിൽസ്ഥാനം. ഉ 7

രാമൻ—വത്സ കൈകൈയുംപുത്രാ! രാജുമെന്ന
ജീരു ക്കണ്ണനേംപോലും നോക്കേതാണി
ക്കാവുന്നതല്ല. അംരുബക്കാണു് ഇന്നതെന്ന

കമാൻ വിജയത്തിനായി തിരിച്ചുപോകണം സീത്—മം! ഇന്നതന്നെ കമാൻ ഒരു പോകുമ്പോ.

ശാമൻ—അതിസ്മൈയുംകാണിക്കേണ്ടു. ഇന്നുക മാൻ വിജയത്തിനായി തിരിച്ചുപോകണം. ഒരു ദിവസം—ഈതും! ഇന്നതന്നെ തൊൻ ചേരക്കാം.

നായ്ക്കുമേഖലയും ദർശനംകുറ്റി—
ചുംഗയോടു ഒന്നും കൂട്ടായ്ക്കിൽ,
തപ്രഭുസാമമ കാട്ടായായവ—
ക്ഷീരപ്രമോദമുള്ളവാഹികിടാമഹം. എവ്

സുമഞ്ഞൻ—എന്തുമാൻ! തൊൻ എന്നുണ്ടാണു
ഈനി ചേരുന്നുന്നതു?

ശാമൻ—താങ്കാ! മഹാരാജാവിനെപ്പോലെ കു
മാരനെ രക്ഷിച്ചുണ്ടാക്കാണുണ്ടാണും.

സുമഞ്ഞൻ—തൊൻ 'കീഴിച്ചിരിക്കുമെങ്കിൽ അ
കുട്ടി' ശ്രമിക്കാം.

ശാമൻ—വസു ക്ലെക്കയിച്ചുതു! എന്നും മു
ഡുവെച്ച തന്നെ തുരാഞ്ഞകയാണാലും.

ഒരു ദിവസം—ആരും കല്പിക്കിംപോലെ (മെരു
ത്തുകയറ്റാം)

ശാമൻ—മെമമാലീ! ഇവാട വരുക. വസു
ലക്ഷ്മിണാ! ഇവാട വരുക. ആരുമപോ
തനാടൻ വാതാഞ്ഞവരെങ്ങാലും നമ്മൾ ഒരു
ദിവസം അനുഭാതുയി ചേരക്കാം.

(എല്ലാവയം പോയാ)

നാല്പണ്ടം അങ്കം കഴിഞ്ഞു.

അറവിയും അരങ്ങം

(അനന്തരം സീതയും താപസിയും ആ
വേദക്ഷണം)

സീത—ഈ സ്ത്രീ! ഒമ്മാല്പ്പുഞ്ചാ വാതരിക്കാടി
നാക്കുന്ന സ്ത്രീരൂമരെല്ലാം ഡാവും തുള്ളു മു
തിയാക്കി. അതുമരുപ്പാശിലെ വിഭവം
കൊണ്ട് ദേവാധാരായും നടത്താക്കണ്ണി
ഞ്ഞു. അതുകൊണ്ട് സ്ത്രീയും വരുന്ന
കിന്ന മുധ്യത്വിനു ഇരു ഘാബല്പുക്ക്ഷണങ്ങൾ
ഉംകഴിംവനംകൊണ്ട് ശുപേസപ്പിക്കാം.
താപസി—എന്നാൽ അതിനുതന്നെമ്മംവേണാ.

(സാമൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഒമ്മൻ—(പ്രസന്നത്താട)

രംജാവും ശ്രോദ്ധാന്മാരമൊരു ഘുണി
രമ്പയാംവിട്ടായായിരും
വാട്ടുവേട്ടാണിങ്കോഹസവമപിലരത്തിൽ
പ്രാപ്താരായുമ്തിശ്ചിപം;
രംജ്യം ക്ഷുഖ്യാപ്താരായും ഗൃഖനായിര
വരുത്തെന്തുനാനാജ്ഞയുള്ളു;
അയ്യോ! കഷ്ടം! റൂപാശ്ചത്തിൽ ചുമതലവാ
ലുതിന്നേക്കന്നായുംനാക്കാട്ടുനു.
(അതുലേംവിച്ചിത്തിട്ട്) ഗൃഹാങ്കർത്തവന്നു
ഞ്ഞു. എന്നാൽ ഇരുപ്പാം ഇം വിധമായ ദൈ
ക്കരിത അകരിംനതാനു സാമാതിയന്നസംഗ്രഹിച്ച
വിട്ടുകരായായിക്കണ്ണ രെമ്മാല്പാരെ ചെന്ന
കാണാം. രേവമേഹി എവിടെപ്പോയാരുക്കുന്നു

(ചുററിനടന്നുനാക്കീട്) ഇതാം മുഴു വുക്കുണ്ണമുള്ള
ഒരു ചുവടക്കുറയ്ക്ക് വെള്ളം കോരിയുണ്ടാക്കുന്ന്
അധികം സമയമുണ്ടാലും, അന്തു കാണ്ടു ചേരു
രേഖാ മുവിടെ അടച്ചതുകനേ ഉണ്ടായിരാക്കു
ണം. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞാണ്,

വുക്കുണ്ണിന്തമാന്നിതാണുജമായ്

ചുഴിനു വെള്ളം, പുന-

ച്ചാഹിച്ചിങ്ങു പതാച്ചപക്ഷികൾ കടി

കു നാലു ചേർവെള്ളവും

നണ്ണിരാൽ സുഷഃരംനാറണ്ണ കരയിൽ

കീടങ്ങൾ ചാട്ടുനിതാ,

സീർവരിടിന പാട്ടകാഞ്ചിശവും

പുതര : തും ചുണ്ടതായ്. എ

(നോക്കീട്) ഇതാം വെവേണ്ടോ! ശാമോ! കണ്ണും
കണ്ണും കിത്താങ്ങു മുട്ടവാൽ കുഴച്ചുനാബുകക്കും:-

തെള്ളിർന്നാറാന്ന കടമേറു തുള്ളുച്ചുയാലും;

മുാറിച്ചിട്ടുമാവന്നു ലതകരംകുരുലും

രബമയ്ക്കണ്ണിമാരുടെയുമോ വുത! സൗഖ-

[കമാന്ത്രം]. എ

(അടച്ചതുവന്നീട്) രൈമിലീ! തപസ്സു വർഷി
[കിന്നാവോടി

സിത—ഹാ! എത്തുചതുരണ്ടാ! എത്തുപുതൻ
ജയച്ചുാലും.

ഓമൻ—രജമിലീ! തപസ്സുനു വാല്ലുവില്ല
കുഞ്ഞു ഇരിക്കു.

സീത—എത്തു ചുതൻ കല്പിക്കുംപോരും.

ശാമൻ—ചെമ്പടിലീ! നീ ഉത്തരം കേരിക്കാൻ
ആഗ്രഹിക്കുന്നവരുമുണ്ടോ? മുത്തേന്താണോ?

സീത—ആഞ്ചുപ്പത്രൻ എന്തോ വേദഭജിതു
പോലെ മുഖാവധിക്കാണോ തോന്തനു.
മുത്തേന്താണോ?

ശാമൻ—ചെമ്പടിലീ! നീ ഉത്തരം ചുരുശരായാണോ.
പ്രാണവേദന സമിച്ചുവരിവും
ഒമ്പറ്റും മനവുമാനംപാലെ ദേ
സങ്കടം പലവിന്ദു വന്നുഹോ.

പുണി പുണിയും വള്ളുന്ന ഫല്ലുമുണ്ട്. ഒരു
സീത—ആഞ്ചുപ്പത്രൻ എന്താണോ സന്താപം?
ശാമൻ—നാശേ അ മൃഥാശീരം ആട്ടവെല്ലാം
പിതൃക്കാം വിധിപ്രകാരമുണ്ടോ തോ
ലോകക്കാനാദിനും യക്കാക്കും മുഖ്യമാണോ?
അന്തേങ്ങളെന്ന സാധിക്കാമെന്നാണോ
എന്തോടു വാചാക്കം. അബ്ദ്യുക്തിയും,
മുത്താറ്റാലുമവർ തുള്ളാകമേ
യീജവസ്ഥയിൽ മാവക്കുമോ;
എക്കലും മമ തു മോഹമുണ്ടോ
രാമസം സഞ്ചയമുണ്ടോ എന്താണോ

സീത—ആഞ്ചുപ്പത്രാ! ഒന്തൻ കേമമായി ശുശ്ര
ശം നംത്രത്രം. ആഞ്ചുപ്പത്രൻ സമിക്കാതെനു
സംശ്ലിഷ്ട ഫലവും ഉപകരിക്കുന്ന ക്ഷണങ്ങൾ നി
ശ്ശം. ഇതു താത്തന ക്രോക്കുടി മുള്ളമായി
യീജം.

രാമൻ—രത്നമിലീ!

നമ്മുടെ കരുക്കൾ കൊണ്ടേ
ചോതജേഷ്ഠതാം ഫലജ്ഞം ഉങ്കളിൽ
കണ്ണവെ വിശ്വീലിനിനാം
കരുയും താതൻ നിന്ത്യു വന്നവാസം. എ
[അന്നത്തെ സന്ദൃശ്യം വേഷത്തിൽ
ചൈണാൾ കൂവേറ്റിൽനാം]

രാവണൻ—ഈതാ രീതാൻ,

എത്രം ശാന്താ മന്ദിരാല്ല' മന്ത്രാദി
ക്ഷേമാലുമീ വേഷമാ-

നീന്നാളാം വരും ചെയ്യാത്യു രാപുവാം
രാമജ്ഞ വഞ്ചിച്ചുടൻ

മുന്താ തന്ത്രവുമെററിംതെതാങ്ങ മഹി—
ക്ഷേമാജ്ഞാമായു് താഴ്വാരക

കൊണ്ടെ ജാനകിയക്കടക്കംവതിനായു്
പോകുന്ന പാരശ്രാമവുമേ.

(ചുററിന്തെ താഴെ നോക്കീടു്) ഇതു
ഒരു രാമാൻറെ അത്രുതപദ്ധതിലേയുള്ള വാ
താക്ക് ശുഡിട്ട മുഖജാം. (ഇന്ത്രഭൂമി) രീതാനം
ഇപ്പോൾ ആതാമാജുക്കെ സന്തുംബായം ആന്നവും
കാണം. തോന്താ ഒരു അതാമാ വന്നാരിക്കേന്നു.
ഹോ! ആക്കണ്ണിവാരെ?

രാമൻ—കേട്ടാടു് അതാമിക്ക സപാനതാം.

രാവണൻ—സപരം തുച്ഛതെ ചെള്ളിപ്പുട്ടുണ്ടാ
യല്ലോ.

രാമൻ—(നോക്കീടു്) അല്ല! തെവാനോടി തെ

വൻ! ഞാൻ അംഗിരാദിനം ചെയ്യുന്നു.

ഒവണൻ—സപ്റ്റൈ വീക്കട്ട്.

ഒമൻ—ഇതാ പീറ്റ. ഇരിക്കണം.

ഒവണൻ—(ശൈത്യഗതാ) എന്തു്? ഇവൻ
എന്നെന്നു് ശ്രദ്ധക്കാവിക്കന്നതുപോലെ
തോന്നുണ്ടോ. (പ്രകാശം) അംഗിരാ
ശൈക്കട്ട്. (ഇരിക്കണു)

ഒമൻ—മെമിലീ! ദോധാരന്ത് കാലു കഴിക്കി
ക്കാൻ വെള്ളംകുണ്ടാവതെ.

സീത—ശ്രദ്ധപ്രതാൻ കല്പിക്കാംപോലെ. (വെ
ളിത്തിലാറങ്ങാ താരാച്ചുവന്നിട്ട്) ഇതാ
വെള്ളം.

ഒമൻ—ഡൈവാന ത്രഞ്ചുംഷവദ്ധം

സീത—ശ്രദ്ധപ്രതാൻ കല്പിക്കാംപോലെ.

ഒവണൻ—(മായ വെള്ളപ്രേരജമനം വ്യാകല
നായിട്ട്) ഇരിക്കണ്ട്. ഇരിക്കണ്ട്.

ഒരുത്തിയാവരംതാൻ പൊന്താൽ

നാർമാരാലയങ്ങന്യതി;

ഇവംകൂടു ദത്താവെന്നാങ്ങ—

പുക്ഷത്രത്രനാമ നാരിമാർ ദവ

ഒമൻ—എന്നാൽ ഇങ്ങുംകുണ്ടാവതെ. ക്കാൻ
തന്നെ ത്രഞ്ചുംഷിക്കാം.

ഒവണൻ—മേ! നിശ്ചയ തദ്ദേണ എന്നും
പ്രേരാഡി ശത്രീമതെന്തെ തൊഭാദബണ്ണം? ഒല്ല
വാക്കേതന്നുണ്ടാണല്ലോഇന്തിമാനസന്ധിക്കു
ം. ക്കാൻ പുജാതന്നായി. ഇരാക്കണും.

ஈமன்—நூகடே. (நூலின்றை)

ஈவன் என்—(ஊறுமதியில்) சொல்ல இதேபூர்மி ஸ்ரீவத்திரத்துவமையை அநெல்லாக்கம் (அகாஸம்) மே! சொன் கரையேப்போன்ற எதிலுக்குவன்னே. எான் தோவாழுமுகம் வீரவீரங்களையும் செல்லுத்தன்கள். மன வார்த்தையும்கொள்ளும், மதைப்பார்த்தையும் கொள்ளும், ஸ்ரீவத்திருக்கை அத்திரை ஸ்ரீமு, மேயாதி டிருக்கை நூயாக்கம் ஸ்ரீமு, பூசைக்குத்தெர்தை குலைக்கல்லும், இவரை ஸ்ரீமு அங்குஸ்திருத்தங்கள்.

ஈமன்—ஏன் “ஏன்”? குலைக்கல்லுமோ?

ஈவன் என்—ஏல்லும் சேர்ந்துகொண்ட குலைக்கல்லுத்திற்கு ஒதுக்குத்தும் காணாதுதான் என்னோ?

ஈமன்—ஏவன்! அந்தே என் போய்வோய இது அவனுக்கொண்ட வேள்ளுது ஒதுக்குத் தோற்றுமானா?

ஈவன் என்—உடிக்கொன்று, உடிவில் வோகாது கெங்குங்காம்.

ஈமன்—ஏவன்! நீவாய்க்குதிய நடத்து மேயாம் ஒதுக்கு ஸ்ரீவத்திரத்துவமையை “விதுக்கொலை தழுப்புக்கொலை து?”

ஈவன் என்—குலையோடுக்குடி கெங்குக்கொன்றது ஸ்ரீமும் நானா.

ஈமன்—ஏவன்! அதுதான்விலைக்கும் கான்மீ

ലു തന്നെ. ശ്രൂഖം ശ്വോത്മ് വിശ്വേഷ
നീക്കപുറരിയാണോ ദശാദിക്കണ്ണതോ.

രാവണൻ—ഒക്കടക്ക. തൃശ്ശൂരുക്കും വൈച്ഛിക്കു
ശിഖയിക്കും വൈച്ഛിക്കും, യാന്ത്രിക്കു
ശിഖയും കുളം, മത്സ്യങ്ങളും വൈച്ഛിക്കു
മഹാഗ്രഹം, പക്ഷികളും വൈച്ഛിക്കു
വാൻ, നാഞ്ചിലാഡാക്കണ്ണം എന്നിവ
അല്ലെങ്കിൽ കാണ്ടാമുഹമ്മദ് എന്നിവ
യാണോ മനഃപ്രക്ഷേപം ശ്രൂഖത്താണോ വിധി
ആട്ടജീതോ.

രാമൻ—ഒരുവൻ! അരബ്ലുക്കിൽ എന്നു പറാ
ഞ്ഞതുകൊണ്ടു വേബായും എന്തോ ഉ
ണ്ണേനു തോന്നുന്നാലോ.

രാവണൻ—ഉണ്ടോ, പ്രഭാവം കൊണ്ടോ സമ്മാ
പിക്കേണ്ണുതാണോ.

രാമൻ—ഒരുവൻ! അതുതെനാഞ്ചാണോ എന്നോ
എന്നുവണ്ണുതോ.

രണ്ടിക്കുട്ടിം നമ്മക്കിങ്കു-

സവാലുതു സംശയിച്ചമാ?

തച്ചല്ലുറായും ധന്തല്ലുറാ

ധന്തല്ലുറായും അച്ചല്ലു?

നോ

രാവണൻ—ഉണ്ടോ, ഹിമവാനിലുണ്ടുതോ.

രാമൻ—ഹിമവാനിലെപ്പോൾ കേരംക്കുന്നു.

രാവണൻ—ഹിമവാന്റെ ഏഴാമത്തെ കൊട്ടക
ടയിൽ സംക്ഷാരം ദിവ്യന്റെ ശിരസ്സിൽ
നിന്നും കഴിക്കുന്ന ഗംഗാനദിപിലെ ജലം,

നിത്യം കടക്കുന്നരായും ചെവഡുള്ളനിറ
വും ശ്രദ്ധമുമാശു പ്രസ്തുതാക്ഷിരജിഷ്ഠവയ്ക്കും വാ
യുവിന്റെതന്ത്രപ്രസ്തുതാക്ഷിരജിഷ്ഠവയ്ക്കും വാ
യി കാഞ്ചനപാർപ്പണങ്ങൾ എന്ന പ്രസാ
ഡംസ്സുട്ട് മുൻക്കാഴ്ചക്കാഴ്ച. രാവാവാനസന്നാർ
വാലവില്ലന്നാർ, കൈനമിശ്രിയന്നാർ, ഒ^ഒ
കലാഡ മഹർഷിന്നാർ ദ്യാനമാത്രത്തിൽ
അംഗത്വനു മുക്കാക്കായാത്തിങ്ങനു ഇരു
മുൻക്കാഴ്ചക്കാഴ്ച മുഖം വെണ്ണംവ
ശ്രീം നാഥത്രാത്മ.

നേഞ്ചന്തുമക്കളുണ്ടായായപ്പോലെ തിവയംക്ക്
മുഖമേറ്റപ്പുാത്രക്കരി

പോകന്തുസപ്രസ്ത്രപ്രോക്കം ജനയുംമുരുവാ-
ഞ്ഞത്രവരവും കുന്നതാജ്ഞാട്ട

ഡാത്രന്തു ദേവദ്വാരങ്ങളുടുടക്ക സദ്ഗണ്യായ
നഞ്ചവിമാനങ്ങളേറീ-

ദാവത്തിച്ചുട്ടു ജനം പ്രയഞ്ചലകിലവ-
ക്കിങ്ങവന്നിട്ടിക്കിലു. മ ०

ഓമന്ത്—ഒമെമ്പിലീ!

മക്കരിക്കൊത്തമരം മഹാദേഹംടക്കി—

യേണാക്കലോട്ടും മഹാ—

വിന്യാമന്യുമരോതാടക്കി ലതകംഭംടും
“ തോഴിമാരോധരുകേ

ശ്വാസച്ഛ്വിടക യാത്ര, യോഷ്യാത്ര—

മുട്ടം അവിച്ഛുറരവും

ശോഭിക്കിം വിമവപ്പനാഭവലധം

പോക്കു പാത്തിച്ചവാൻ. മഹ

സീത—ആച്ചുവരുന്ന് കല്പനപൊലി

ഡാവണൻ—കെഴുപ്പാപ്പത്രാ! അതിമോഹം

വെണ്ണ. അവയെ മരഞ്ഞുക്കു കാണാൻ

കഴിയുകയില്ല.

ശാമൻ—ഒരവൻ! വികവാനിൽ അവയുണ്ട്
ബല്ലോ.

ശാവണൻ—ഉണ്ട്.

ശാമൻ—എന്നാൽ ദിവാൻനോക്കിക്കൊള്ളുന്നും
നന്നകിൽ ഒരിമവാനേന്നു-

എട്ടും സപർഖ്യുമുഗങ്ങളും;

അല്ലെങ്കിലും ദിവാനുമെറ്റ്

പാട്ടും കുറയുതുല്പരമായോ. മഹ

ശാവണൻ—(ആയമഹതം) അയ്യ! ഇവരുണ്ട്
ഇരും കട്ടിതന്നു.

ശാമൻ—(ചുററും ദാക്കിട്ട്) അല്ലോ! കൊള്ളു!
അംഗീകാരം കാനുന്നപോലെതന്നുനന്നല്ലോ.

ശാവണൻ—കെഴുപ്പാപ്പത്രാ! മാമവർക്ക്
ഇങ്ങുംട്ടവനു അജ്ഞേ പൂജിക്കുന്നു. ഇതു
കുറയുപെ പാക്കുപോ.

ശാവണൻ—ഈതു ഒരവാൻ്നു മാഞ്ചാത്രമും
തന്നു.

സീത—രജവാധിനം ആച്ചുപുതുന്നറ ശാന്ത്
മാണോ.

ശാവണൻ—ഈല്ലപ്പ,

അച്ചുവൻറ ഭാത്യമാണിങ്ങ
പൊന്മാൻ തേക്കബന്ധവന്നതു";
ഗ്രോഡുന്നാറെന്തും ചൊങ്കക
സീതോ ലക്ഷ്മണനോടാതു". 13

സീത— അച്ചുവും തും! തീക്കമ്പാറു കഴിയു താ
മിച്ചുവരുന്ന കലപതായെ എത്തിരേറ്റ
കൊണ്ടുവരുന്ന വരണ്ണതയും! ഒപ്പ് സൈന
മാത്ര'നെ?

രാമൻ— എന്നാൽ തൊൻ്തരന്ന ദഹനം.

സീത— അച്ചുവും തും! തൊൻ ഏതാണെ? ചെ
ആഞ്ചുതു?

രാമൻ— ഗ്രഹാന മുള്ളും ചെയ്യു.

സീത— അച്ചുവും തും കല്പന്നപോലെ.
(രാമൻ പ്രേരി)

രാധൻ— ഇതാ രഥൻ അന്തഃഖ്യം എടുത്തു
കൊണ്ടും ആട്ടത്തു ചെല്ലുന്നു. ഇതാ ഇ
പ്രോം രാമൻ പുജയെ ഗണ്ണിക്കുതുക്കൂ
ടുന്ന മുഹമ്മദൻക്കുട്ടു് എല്ലു കലക്കുന്നു.
അംഗീ! ബുദ്ധമേഹാവിന്തു—

മാഡ്യാ! സത്രപമേഹാ! അവം;

രാമനന്നക്കുറം ശാഖി—

ക്കാക്കുമാംഗരു കരംമേഘ? എ
ഇതാ ഇന്ത മുഹ കൈ മാട്ടും കൊണ്ടും യ
നൈരിബന്നതുക്കു വാൺകാട്ടിനുള്ളിൽ കു
ടുന്നകുട്ടിന്തു

സീത— (സുന്ദരിത്വം) അച്ചുവും പുത്രന്നല്ലാണു

രുടകാണ്ട് ഇവിടെ എന്തിക്കും പോയി
കുന്ന.

രാവണൻ — (ആനന്ദത്തം)

മായാവിഭ്രതൈനാൽ മും രാമ-
നകനീട്ടേയോ-

ദ്വൈകാക്കാനിയായോ ചെറുപ്പാണോ കാ-
കരയും ജാനകിയേ

കൊണ്ടുകൊടുവേഗതാന് —

ഒമ്മാരാമനീനാ-

മഹുദമയ്യാക്കമണം മഹാക്രമവും-
മതത്തേനാണം ഞാൻ

എ മ

സീത — ഞാൻ പർബ്ലിഡാലുണിയും ദ്രോക്കരട്.
(ശ്വാകാൻ ശാവിഷനാ)

രാഹുനൻ — (തന്റെ ശ്രദ്ധം സപ്രീകരിച്ചിട്ടോ)
സീത! നാല്ലു! നാല്ലു!

സീത — (ഉയരംനാഭ) അംഗ്രേഷു! അന്താണാതും? എന്തും?

രാവണൻ — നാനുകൾ മനസ്സിലായില്ലോ?
ശങ്കൻ തൊട്ടുജീ വാഗ്നാർവാമരയുമസ്ത-
ം വാരയും വാനവൻ ഞാൻ,
ബേഡാത്രപ്പും ചേത്തുശ്രദ്ധപ്പുംവാവാലവരി
ശ്രദ്ധകാരേ ധനിച്ചു? [തണ്ണ
ശിള്ളിം പുന്നാലപ്പുമെങ്കാം കുലമരാമമകമി—

പ്രിജ്ഞാം രാമനെത്താൻ

മാറം! വ്യാഖ്യാ നിന്നെനക്കവാങ്ങവതാനിതാ
വനവൻ രാവണൻ ഞാൻ

എന്ന

സീത — അംഗ്രേഷു! രാവണനേന്നു? (പുറപ്പെട്ടുനാ)

കാവഞ്ഞൻ—എ! ദാവിനാൾ കുറീയിപ്പെട്ട്
കാഞ്ഞ ശ്രേഷ്ഠം നി എവിടെപ്പോകാൻ
ഭാവിക്കോ

സിത—എൽപ്പതു! രക്ഷാക്കണ്ണ രക്ഷാക്ക
ഭേ! ഒസ്തമിത്രു! രക്ഷാക്കണ്ണ രക്ഷാ
ക്കണ്ണ!

കാവഞ്ഞൻ—സിതേ! മുരഞ്ഞ പരാങ്കുമം കേട്ടോ.
കൊല്ലുമ്പു ശ്രൂ ശ്രൂ ദാ ശ്രാൻ, കാട്ടകാട്ടന
വാരച്ചുമ്പു വാരച്ചുമ്പെന്നും,
മർദ്ദുമ്പു മാപ്പായും, കാക്കാനനായും
സോമചനാസ്ത്രമ്പുമ്പു;
പേടാമ്പുജ്ഞവരോടിക്കുടികലയക്കിടം
സപർദ്ദൈനാക്കിവശ്വാ
പാത്രത്തിട്ടാനീതിവയാപ്പാപ്പനവികമതാ-
രുചിയശ്ലാ വിശ്രേഷം. മര

സിത—സാമുപ്പത്രാ! രക്ഷാക്കണ്ണ രക്ഷാക്ക
ഭേ! ലക്ഷ്മീനാ! എന്ന രക്ഷാക്കണ്ണ ര
ക്ഷാക്കണ്ണ!

കാവഞ്ഞൻ—

രൂപാദിവ്യിച്ഛാമഹാസ്ത്രം നാഥാശ്ലാജ്യായ
സപർദ്ദമിത്രിരയ-

പ്രൂഢാശാജ്യായ ത്രിവമാനൻ പദ്മാഖതിരമ
നാം താജാവാരനത്തെന്നും;
എന്നാണിങ്ങിവർ വെള്ളവിതാനാം
പഴി പ്രായങ്ങളും കാരണങ്ക?

വ്യാപ്പം നേരിൽ ദന്താടകയ്—

സീത്—ഈ തൃപ്പരാ! രക്ഷിക്കേണ രക്ഷിക്കേണ!
ഒരു ലക്ഷ്മാ! എന്നെ രക്ഷിക്കേണ ര
ക്ഷിക്കേണ!

ശാരാൻ—

മതിരവ്! കരയുന്നതെന്തുനായ്? മാം
തവ കണ്വസ്സ സമാധാനമായ് ഗണിക്കു;
അതിനു ലഭ്യതനായ ദാരംബയർ—
പുരക്കയാടുമെന്നാട നില്ക്കുന്നാലുതാ!

[അംഗം.] ഫർ

സീത്—(കൊച്ചുനോട) അപ്പുന്നേണ റീ.

ശാരാൻ—ഹഹഹ! അയ്യ! എത്തുതയുടെ
ക്രതക്കു!

വേദഗനപൊങ്ങിപുരക്കഴുവു ഉന്നുകൾ—
ഒരുമായേറുവുപരം ലഭ്യമാകാത്തതുവും
ഡപ്പുനായ് നീജങ്ങൾ രണ്ടുംക്കിന്നാവം
ചോയ്യുംബന്നു! കരിഞ്ഞതുവോലായിരേ.

ര.0.

സീത്—ഈ തൃപ്പരാ! രക്ഷിക്കേണ രക്ഷിക്കേണി
ശാരാൻ—(സീതയേ പിടാച്ചു/എ്) ഫേ ഫേ!

ഇന്നുമാനന്തരിക്കു പാക്കിന തവനുപരി
ജോ! കേരംകുവാൻ കൈംകുവാൻവിശ്വാസം!

പിടാച്ചുതാ ദംഡാൻ ഞാൻ

കൊണ്ടുപോകുന്ന സീതയേ,

ശാരാ കുത്രിയന്നാണുകീയ്

ஈடு த
காண்டுக்கட பார்துமோ.

ஸித—என்னுபுதுரா! ஏ கண்ண சென்றுக்களே!

காவலார்—(மூறா என்றால்தான் கொக்கீடு) அது
ஆ! வரகட்டியான் காண்டுக்கா
ஞ் சிறகாரமாய கொசுமிங் பிழுள்ள ஜகா
அழைப்பா பான்றுவகாம்.

ஏடு! ராஜுவாட.

வருமா ஸுமதுராக்குரிக்கா—
நூள் ஹோய்யாரியூன் யாரிம்
வேள் நிலை உமர்வீன் யாபூன்
வால்வே! அம்புந்தான் களை. ॥१॥

[மாஷுபேயை போயை]

அறையும் அலகூட் தீந்த.

அறையும் அலகூட்

(அறையும் ரண்டு வூலு கூபாஸமாக
பூவனிச்சாம்)

நெஷ்டேயை—கவானுரே! சென்றுக்கள் கூவி
க்கூன்.

களாமன்—

இங்கூடு நிலேயங்கு பரமாந்த தேவாவு,
மூஞாதுமொத்துநாடு சிவத்துறைத்தாழை டூ
பூசுமாரங்கள் முநிசுநா காலீதா
போக்கு கொள்ளுவதுவாயிதா த
கண்டு—முதா தஞ்சு வகி, செவலேகாஞ்சு
கட்டி,

പാതചുടിട്ടു പന്നതിയേംട തുല്യയാളി
അലാഡിനാട്ടു. പുഷ്ടി തര ലിവോലൈഡയായും;
ബലേന്തനോം കാവൽ നു രാവണൻ
തപോശവന്നാൽ പാപി സുന്ദരി ലഭിപ്പണംപോതു
രണ്ടുവേദങ്ങൾ—ഭവാന്മാരേ! രക്ഷാക്ഷണേ! ച
ക്ഷാക്ഷണേ!

കന്നമൻ—(ഒഹംപ്ലാസ്റ്റിക്ക് എംബെസ്റ്റിക്ക്), ഇതാ പറ
ഞ്ഞുതിനുംഡയ ജീവായുസ്സ്, “ബഹിരി
ക്കവേ ഏവിഭേപ്പുക്കേന്നുടാ” എന്ന
രാവണനെ ദഹംകാരി ദിഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടി
ഡിഗ്രിമെന്നാട്ടിളി കുടു തീക്കിടാം അരുകു
ഡൈനാഡലക്ഷ പാണ്ടാഡിച്ചുന്നു.

രണ്ടുമൻ—ഇതാ രാവണൻ ദേഹപത്രതാൽ ക
ണ്ണായട്ടി ഉഴുചക്കാൻഡ് സിരി ഞ്ഞയാണു.
കന്നമൻ—ഇതാ രാവണൻ.

രണ്ടുമൻ—ഇതാ ജീവായുസ്സ്,
രണ്ടുവേദങ്ങൾ—അഭേദ്യാ! ഇതാഃ അരുകുംതുമായു
രുദം അരുന്ദലിച്ചുപ്പോ.

കന്നമൻ—കാസ്തു! കാസ്തു! നോക്കി ദു
സ്രൂതിക്കാവിനേരം നാരേത്യ്യം.

പാഞ്ചാഖാതിനതിന്റായി വെന്നാരിയേ, യൈതിയു—
കായ്വെവച്ചു തുല്യപ്പുട്ടിടാത്തം.

ചെഡ്രുന്നു, നാക്കിക്കാക്കിനാമ്പയിലുമാ കടി—
ചുത്രമായും ചുററാട്ടുന്നു,
ദിക്കുണ്ണിക്കൊത്തു ശ്രീ ഗുരുത്രിക്കും ദാരുതനിയു—
എ തുമ്പിമാരജ്ജു ചെല്ലും.

കീരിങ്ങ കുന്നു വാങ്ഗായ്യവാലുതമാ-

മദ്രാസിൽ പാറുവും ലൈ

മനാമൻ—കുപ്പം! അത് കുലനായ രാവി
ഞൻ വാരിക്കോട്ടെ മുഖാജാവാരുന്നു
രാലുംനു തോളിൽ വാട്ടിയല്ലോ.

മണ്ണുരുത്തു—അക്കുപ്പാ! കുപ്പാ! മഹാനായ ഒ
കായുസ്സു ഭ്രമിയായു ചീണംപുശ്യി.

കനാമൻ—'ഹ കുപ്പാ! കുതു നിഹാനായ ഇടം
യുപ്പു,

കുമിക്കിലിവലാക്കാപ്പും ദാതുവെള്ളും മാക്കു—
തലവന്നുപരിക്കിട്ടാത്തു പീംപ്പും തന്നുപ്പും
കിഴച്ചപ്പത്തിനുന്നു ദിപ്പുംതജ്ജോഡ്യം ചെ—
യുവനകിലാഹ റിണ്ടുവകായുന്നതു.

മരംപോൻ ത'

മണ്ണുപ്പരി—ഈയാദി സപർദ്ദുവാസയോഗം
യായേ ഭവക്കുട്ട!

കനാമൻ—കാശ്യപാ! വി. ട്രാഫ് വത്തമായം
തത്രഭവാൻ മാമഴും അബാധിക്കും.

മണ്ണുമ ന—അക്കുനാനതനെ. അതാണ് എ
വയ്യോ.

(മണ്ണുപ്പരി പോയി)

വിക്കുംകുംതിന്മ

[അനന്തരം മരിക്കാമൻ പ്രദേശിക്കുന്നു]

മരിക്കാമൻ—ഹോ! കാമ്പുനുതോഴ്ചിപ്പുമ
തതിയു തവണ റിൽക്കുന്നതാരാണോ?

തവണക്കാരി—(പുംബാദ്യിച്ച്) അതു! ഞാൻ
വിജയ എന്നാണ് ചെരുപ്പുണ്ടു്?

ഹരിക്കാരൻ—വിജയേ! തന്തകമാരണങ്ങൾ
യിക്ക, രാമരഹ കാശാൻ ജനസ്ഥാന
അണിലേഖ പുറത്തുട്ട തത്തവാൻ സുമ
ഗ്രും താരിച്ചുവന്നുതിങ്കളാണവന്നു
തവണക്കാരി—അതു! താഡാസുമഗ്രും തുടാ
യുമ്മാഡ്രാഡിശാ വന്നാരിക്കുന്നതു്?
ഹരിക്കാരൻ—ഭാരതി! അതെന്നുണ്ടാ.

ശോക്കാപറിയേജ്ഞ തിങ്കുന്നീട്ട്

മിവാ വാടിസ്സു ഗ്രും

മാനാങ്കുകണ്ട മന്മാൻ

വേവല്ലായി ദപ്പട്ടന്മേ

തവണക്കാരി—അതു! ഇരു കെട്ടിച്ച് എൻ്റെ
മനസ്സു പരിഞ്ചിക്കുന്നു.

ഹരിക്കാരൻ—ഭവതി! നിങ്കുദേനായേജ്ഞാർ
വേഗം ചെന്നു അറായിക്കു.

തവണക്കാരി—അതു! ഇതാ ഞാൻ അറായി
ക്കാം. [പോയി]

ഹരിക്കാരൻ—(ഒന്നാക്കിച്ച്) അല്ല! മരവുരിയു
ണ്ണ ചെയ്യിച്ച ഒട്ടം പൂജാ ഇതാ അത
തുമ്പിവാൻ തന്തകമാരണ സുമഗ്രും വന്നി
കാക്കുന്ന വാവക്കരിഞ്ഞു കുത്തുവല്ലതും
ഒരു ഇംഗ്ലീഷ്യാട്ടിനാവന്നു. ഇല്ലേയും,

കേരംവാരുപ്പുട്ട് മുഖാങ്കളിൽവന്നു—

താങ്കുടു കാലവൻ പരം

കേല്പുവന്നാൽ സുശ്വംഗതിലകൾ

പ്രവേദ്യോട്ടകാടാഞ്ചവൻ

ആളക്കാശക്കാനിമിഞ്ഞുചിരുവും

പാലിച്ചുട്ടനോൻ മഹാ-

സ്ത്രീമാൻ ലക്ഷ്ണമൊന്നു എല്ല ക്ഷേമം

പോലെ ദക്ഷിണാവാൻ

എ

[അനന്തരം ഒരത്തും തവണക്കാരിയും
പ്രവേശിക്കുന്ന]

ഒരത്ത്—വാജക്കു! ഉദ്യോ? തത്തുദ്വാൻ സുമ
ഗ്രുൻ വാനു ദിശക്കുന്നവോ?

ജൈജ്ഞൻതവൻനുഡാറുമും ശപാമും
വാങ്ങിട്ടു നോൻ വന്നമെൻ

മുനം കാണുവാനും പുകിയവനാം

താതും സുമഗ്രുൻ മഹാൻ

പാത്രാട്ടിക്കു തിരിച്ചു വന്നക്കുംഭാ
നാട്ടാക്കം ക്രൂണിനുമ—

വുണിക്കം മഹത്തുമിനും പ്രായമെഴും

സ്ത്രീരാമനാമഘൂബന.

ഒ

മരിക്കാരൻ—(ഊട്ടത്തുവന്നിട്ട്) കമാരൻ ഇ
യിച്ചാലും.

ഒരത്ത്—തത്തുദ്വാൻ സുമഗ്രുൻ ഏവാടെ ദി
ക്കുന്നു?

മരിക്കാരൻ—കാഡുന്നുരുണ്ടപാരന്തിൽ.

ഒരത്ത്—ചുനാൻ വവഗം ശ്രീക്കാണ്ടുവും
മരിക്കാരൻ—ക്രൂണപോലെ.

[തവണക്കാരിയും മരിക്കാരണും പോക്കാ]

[അംഗവർഷം സുമരുന്നം തവണക്കാരിയും
പ്രവേശാക്കണ്ണ]

സുമരുന്ന്—(ഡ്യോക്കേണാട്) കിഞ്ചി! കിഞ്ചി! വ്യസനമരണവിച്ചു പാതമിവൻ ദാരുനിജീ-
ട, വനപതി സുരണ്ടതൻസ്വവധിജണി എന്തു,
ജനകജ മഹത്യാധിപ്പൂണിയെന്നും ഗ്രവിച്ചു,
പട്ടകിഴവനതായ് ദാനിതുനും ധാരിക

[കൂലം. വ

തവണക്കാരി—(സുമരുന്നാട്) അനുമുൻ വര
ണ്ണു വരുണം. കൂതാ തികമേനി. അഞ്ചു
ആട്ടു അട്ടത്തു ചെല്ലുണം.

സുമരുന്ന്—(അട്ടക്കുറ്റചെന്നാട്) കുഞ്ഞൻ ഇങ്ങ
ചുഡാഡി.

കൈതള—താങ്കാ! ലോകത്തിൽ പ്രസ്തുക്ഷമായ
പിതൃസ്ഥാപനത്തെ അംഗീകാരം കണ്ടുവേണ്ടി ഒരു
ജായപ്പുകാരാ അഞ്ചന്യാപിക്കാതില്ലതു
തന്ത കണ്ടുവേണ്ടി കാണണം കുടംബം വന്ന
വാസത്തിനൊക്കെയുള്ള നോമ്പുന്തതര
അംഗീകാരം കണ്ടുവേണ്ടി

[സുമരുന്ന് വിചാരഗ്രഹണായി നിഞ്ഞക്കണ്ണ.]

തവണക്കാരി—അനുമുൻാട് പ്രത്യേകം കുടംബം
ഉണ്ടാക്കുന്നതു്?

സുമരുന്ന്—ഇവതീ! മുന്നോട്ടാണോ?

കൈതള—(ഒട്ടത്തുമാറ്റം) ഇങ്ങാളുടെ ദ്രോഡം ഒ
ക്കം ചില്ലറയല്ല. സന്നാപ്പകാണ്ടി മതി
അറവോയി. (പ്രകാശം) അംഗീ പാതാവഴി

പോയിട്ട് ശിനിച്ചുവന്നോ?

സുമത്രൻ—കമാരാ! അധികാരണ കല്പന താ
മ'തരം രാമരനു, കാണാൻ ജനസ്ഥാന
നീറലേക്കു പുറപ്പെട്ട തേൻ എങ്ങനെന്ന
പാതിവഴി പോയിട്ട് കാരിച്ചുവന്നോ?

കൈതൻ—എന്നാൽ പിന്നെ അവർ കോപം
കൊണ്ടോ ഉജ്ജവകാശങ്ങൾ കാണാൻ സം
മതിച്ചുപ്പാള്ളേണ്ടോ?

സുമത്രൻ—കമാരാ!

വാനീതക്ക് വരു രക്ഷാധ-

മരിവുണ്ടുംക്കു ലഭിച്ചു;

തേപ്പാരാനമരാ കണ്ണാ-

നവാരിപ്പാതത തു ചുമായോ.

കൈതൻ—പാണ്ണ അടക്ക എവാട്ടു പോയി
എന്നാണെ കെട്ടതു?

സുമത്രൻ—വാനരനുംജീവി പ്രതിപുട്ടമായ
കിഷ്കിന്യാ എന്നാണെ സമലദ്ധിതരു
അവിഭ പോകാ എന്നാണെ കെട്ടതു.

കൈതൻ—കുഞ്ഞം! ആകുഞ്ഞം തമവുമരിയാതെ വരു
ണല്ലോ വാനരനും. അവർ കുഞ്ഞപ്പെട്ട
കഴിച്ച മുട്ടകയായിരാക്കിം.

സുമത്രൻ—കമാരാ! അറുക്കുളി ഉപകാരമരി
യുന്നവന്നോ.

കൈതൻ—താതാ! അരബക്കാഡബന്നോ?

സുമത്രൻ—ഓന്തുരയമന്ത്രായപ്പെട്ടുന്ന
ഖാലി നാട് കത്തേരു

സുഗ്രീവന്നെതിരായാശ്വരത-

ആലുഭിഃവനകററിനാണ് മു

ക്രതൻ:—താതാ! എങ്ങനെ തുല്യഭിഃവനായിട്ടില്ലോ—(അതുകൊതം) കുഞ്ചി! ഒന്നാക്കന്നല്ലോ പറഞ്ഞുഃപ്രാഥുഃല്ലോ (പ്രകാശം) കമാഡാ! മരിബാനമല്ലേ. ഒങ്ങുക്കാശം രജുപേക്ഷം തുല്യമാഭാന്ന മാറ്റാ ക്രതാ! പറഞ്ഞു താണോ.

ക്രതൻ:—താക്കാ! എന്തിനു മാറ്റുന്നു? സപ്രദേശം തുല്യപോഴു മഹാജാവാശം തുപ്പാദിശാ ഇംഗ്രാം അരക്കു സ്വീകരിച്ചു. പാശം.

സുമത്രൻ:—നാർവാമകാലുഃല്ലോ. കേരം ശി, മുനിമാക്കി കൂകാൻതാമ—
നാക്കബന്ധാഭ്രതിക്കം ചാൽ
ഓവണാൻ കായ കാണാത്രു
സിതബയക്കട്ടകൊണ്ടുപോയ് മു

ക്രതൻ:—എന്തും? കൊണ്ടുപോണ്ടാണോ? ദ്രോഹം ലാസ്യപ്പൂട്ടുന്നു.

സുമത്രൻ:—സമാദ്യസിച്ചുഃല്ലോ സമാദ്യസിച്ചുഃല്ലോ!

ഭരതൻ:—(ഔദ്യോഗിക്കിട്ടു) അംഗോ! കുഞ്ചി! വൈവേട്ടുതാതന്നെന്നാണിന്ത്യമാവന്നുഃവിഞ്ഞു കാട്ടിയ്ക്കിനേന്നുംവിച്ചുതിസക്കാഞ്ഞ താഞ്ഞാവിയോഗചുഠാന്ന മഹാഞ്ഞംപ്രോം കീഴുക്കവള്ളുസമനാഞ്ഞ പ്രജാരാഘോയാ. മുരും മാ! ഇനി എന്നുണ്ടോ ചെന്തുന്നും?

കുക്കട്ട്, തോന്തി. താതൻ എന്ന് പി
നാടലവമണം.

സമഗ്രത്വം — കമാരൻ ആളുപ്പോലെ.

(മണിച്ചേരം നടക്കണ്ണ)

സമഗ്രത്വം — കമാരാ! അംഗങ്ങാട്ട് കക്കന്തുക്കാ.
രാജക്കാമാർ എഴുന്നെങ്കിൽ കിടക്കുന്ന നം
ലും കട്ടാണായു്.

മുതൽ — മുഖം കൊണ്ടുനീക്കുന്ന ഏന്നുകൾ
കാഞ്ഞുഡിക്കുയു്. യേ! മുവിടെ തവണക്കി
ലാണു്.

തവണക്കാരി — (പ്രവേശിച്ചിട്ടിട്ട്) കാജകമാരൻ
ജയിച്ചാലും. തോന്തി വാജയ.

മുതൽ — വിജയേ! തോന്തി വന്നാറിക്കുന്ന എന്ന
അനുഭവാദ്യാട്ട് അറിയിക്കു.

തവണക്കാരി — എന്തു ഭട്ടിനാഡോബാണു് ഒരുി
ക്കിടക്കുന്നു്?

മുതൽ — പു;നോ രാജാവാക്കുമെന്നാത്രമി
ക്കുന്നവദ്ദോട്ട്.

തവണക്കാരി — (ആത്മഹതം) ഓ! മുതൽ നം
ണാഭവാ (പ്രകാശം) കല്പന്നോലെ.
(പ്രപാധി)

[അന്നന്തരം കൈകൈക്കയിയും തവണക്കാരിയും
പ്രവേശിക്കുന്ന]

കൈകൈക്കയി — വിജയേ! എന്നുക്കാണാൻ ഒക്കെ
അൻ വന്നാറിക്കുന്നവോ?

തവണക്കാരി — ഭട്ടിനീ! മുഖ്യം. രാജകുമാരൻ ഓ

മരൻ അട്ടക്കാര്യങ്ങൾ താത സുമത്രയും
വന്നിട്ടണു്. അരളുമമൊരുമി പ്രാണം രാ
ജകമാരൻ മരൻ ഒട്ടാനിരു കാഞ്ചാൻ
വന്നിരാക്കുന്നതു്.

കൈകൈയി—(ശൃംഗരഗതം) ആറ്റു കാഞ്ചാൻപ്രാ
ക്കിഅാണോ മെതൻ എന്നു ശേഷം മരാ
ൻ പ്രോക്കാരതു്.

തവണാശാരി—ദ്വിയീ! രാജകുമാരൻ അർക്ക്
ആരംഭിച്ചേണ്ടി

കൈകൈയി—പ്രോക്കായി! അഡാബേഴ്സ് കുട്ടിക്കാഞ്ചാ
വരാക.

തവണാശാരി—കല്പനപ്രാബല്യ. (പ്രാറിനന്നു
അഭ്യന്തരവെന്നിട്ടു്) രാജകമാരൻ കാഞ്ചാൻപ്രാ
ല്യം അക്കറ്റു ദ്രുതിപ്രാണപ്രാഥമസ്ത്രം

മെതൻ—വിജയേ! അറായി പ്രാബല്യം?

തവണാക്കാരി—ഉറ്റു്.

മെതൻ—എന്നാൽ നമ്മക്ക് അക്കറ്റുംപ്രാക്കാം.
(ശേതനാ സുമത്രയാ അക്കറ്റു കാടിരാമ)

കൈകൈയി—കാര്യതെ! വാജ്ഞ പാഞ്ചന്മ, മാ
മരൻര അട്ടക്കാര്യങ്ങൾ സുമത്രയും വന്ന
രാജാവെന്നു്.

മെതൻ—ശാരില്യം പ്രിയക്കാരു ഒരു വഞ്ഞും
നം അറര യിക്കാറ.

കൈകൈയി—കാര്യതെ! കൈഗ്രഹപ്രശ്നങ്ങളും സുമി
തുംയാംകുടാ വാഴാങ്കുഞ്ചുണ്ടാണി

മെതൻ—അവക്കു കൈകൈക്കാരപ്രാഥല്ല

കൈകുടക്കാ—(ആത്മഗതം) ഹാ! ഇവത്തോ നിനിക്കിശുണ്ട്?

[പ്രകാശം] കുറേതു! പറയ.

മെത്തൻ—കുട്ടാലും

നിന്നൊള്ളുന്നയാൽ സുപ്രഥാജ്യങ്ങൾക്കു
വാട്ടുവാൻ കാട്ടിഞ്ചുറിയോ
അവധിനും ഒരുമ്പുക്കുണ്ടോനീത്
പ്രത്യേക്കു് മതിയോ തവി

മര

കൈകുടക്കാ—ഹം.

മെത്തൻ—അംഗീരാ കുപ്പും!

മനസ്സാക്കിട്ടു മഹാസാത്വച-

നാക്ഷാണിക്കരിക്കു കുപ്പുമു!

ഓന്തുംപ്പുമാരവും ചുന്നു

ഭവതീം ദേവംകുടുലമായു

മര

കൈകുടക്കാ—(ആത്മഗതം) ആകട്ട്, ഇപ്പും
ശാഖാൾ പറഞ്ഞാണെഴു അവസ്ഥം. (പ്രകാ-
ശം) കുറേതു! നി മഹാസാഖാവിനു ഡു
പ്രഥമാജാട്ടുഞ്ഞതു. അറിഞ്ഞതിട്ടാലു.

മെത്തൻ—മഹാസാഖാവിനു നൃജിഷ്ഠാലും ചു
പാച്ചുവോ?

കൈകുടക്കാ—സുമദ്രുതാ വിന്ധ്യാച്ചുപറയ.

സുമദ്രുതൻ—ഭവതിയുടെ കല്ലുഡോപാലെ. കു
മാരാ! കേരംകി; പണ്ടു മഹാസാഖാവു നാ
യാട്ടിനു എഴുണ്ണുഞ്ഞിയോപ്പും, അ
വാടക്കു തകാക്കത്തിൽ വെള്ളംകോമി
ക്കും നിരപ്പുകൊണ്ടാണന്നവരും; അന്നു

നായ മഹാശിഖത ക്ഷീംഗിംഗവന്നമാണ്
യ ഇന്നികമാംകന, വന്നാജനർജ്ജിതാണ്
കാഡിയായ ദബ്യം ദിന്തുകൊണ്ട്; കൂടാം
ദാനയാണെന്ന ശജ്ഞയും ദബ്യം കേട്ട ദിന
കിൽ തരണഃ വന്ന ഒരു കൊണ്ടുവന്നു.
കിരതൻ— കൊണ്ടവോടു അഭാധണ നാഥായ
ണി! പാനേ പാനേ.

സുമദ്ഗ്രൂപൻ— അന്നന്നമാം ഇന്നികമാണ്ണുമരിച്ചുകൂട്ട്
അഃറിശ്രദ്ധിക്കു,
കണ്ണഭൂതിന്നിട്ടുമ സാത്യാശീ
പറഞ്ഞുവത്തുവേണ്ടിലുക്കാരം;
'എന്നാക്കൈഭോ! വന്നതുപോലെ ദീഘം
മരിച്ചിടം വന്നാം ചതുരിഖം' മ റ
കിരതൻ— ഇതു കഷ്ടമായിപ്പോയില്ലോ.

കൈകൈയാ— കേരളതു! ഇതുകൊണ്ടുണ്ട് കു
റം എന്നാൽ ചുമതല പുതും രാമരൈ
വന്നതിലേക്കയുംനും. ഏന്നാക്കൈ രാജ്യം
കാട്ടാരെന്നുള്ള മോദംകൊണ്ടല്ല. പു
തുനേഴ്മിച്ചുയാതെ മഹർജ്ജിശാപ
മരിന്തു ക്കൈ പരിശാരവും ഇല്ല.

കിരതൻ— എന്നാൽ ചതുരേപ്പുംചുയക്കൈ
നും തു തുല്യരായമിക്കൈ എന്ന കാട്ടി
ലയക്കൈതന്നെന്നതുകൊണ്ടുണ്ടോ?

കൈകൈയാ— കേരളതു! നീ അമുഖം കൂട്ടി ഗ്രഹ
ത്താലിക്കൊണ്ടുകൊണ്ടുതന്നേ പിനിഞ്ഞി
രിക്കയായാണൊല്ലോ.

രഹതൻ—എന്നാൽ പതിനേലു വർഷം ദിവി അമേരിക്കയിലുള്ളതുകൊണ്ടാണ്? ചെക്കേക്കു—കുറഞ്ഞതാണ് പതിനേലു ദിവസരു നീ പറയാൻ താവില്ലെങ്കിൽ പരിപ്രേക്ഷ ചു പതിനേലു വർഷരാനു പറഞ്ഞു പോയി.

രഹതൻ—ഒ പ്ലബോദ്ധവ ക്രൂഡലബാഹാചു പറയാനെന്തിൽ മാട്ടുക്കണ്ട്. അക്കട്ടി, ഇതു മുകളിൽ അന്നജാഡിക്ക അററിയാമോ?

സുഗ്രഹൻ—കുറഞ്ഞതാണ് വന്നില്ലവാക്കരഭവാപ്രതികാക്കി അംഗരിഞ്ഞിട്ടുള്ള തുംബം നാമത്രിപ്പട്ടം തുമാണോ.

രഹതൻ—കഴിം! ഭരതലോക്യസംക്ഷിക്കപ്പേണ്ട ഇവർ താനും കൊണ്ടുകൊണ്ടു അനുഭവ്യതായി. കാഴ്ച! താതുപ്പേരുമുന്നാണ് എന്നും ഏതാൻ ഭ്രാന്തിപ്പെട്ടു. ദിവിചു ചു സ്വന്തുപോക്കെതാക്കു ആക്കരിക്കുന്നു. ആ മേ! കണ്ണിവാദനം ചെയ്യുന്നു.

ചെക്കേക്കു—കുറഞ്ഞതാണ് എന്നുള്ളൂ അമുഖാണോ പുതുന്തേരി കാരണത്തോടുകൂടി ക്രൂഡലബാഹാചുവാരം എന്നു നേരിട്ടുനേരിട്ടു. ഇതായി എന്നു പറഞ്ഞിം

രഹതൻ—ഈാൻ അംഗ്രേഷ്യിനുണ്ടായി. അതുകൂടി വരുവായാട്ടു അനുഭവാശുകൊള്ളിയുണ്ടോ. ഇ ദൃഢംതന്ത്രം ഏതാൻ ഭ്രാന്തിപ്പെട്ടു. സ്വന്തായിക്കാനായി എല്ലാ രാജസ്ഥാനരാജും

ഉല്ലോറതിപ്പും ക്ഷമാശ്വാസ്. ഈ താഴെപ്പും, ചൊരിയെങ്ങായ പടവീടും കെട്ടി ഞാന—
[സ്വിതീംം

മഴവനമിന്നും മരതുമാലിനിപ്രാലും,
കളവിനമവയരും ദ്രാനിയാ രാവണനം
പട കളവിലാരക്കാക്കാണു പോയിട്ട്

[തുല്യം. ഫന്റ്

ജീലു! എന്നാൻനിഡിപ്പും? വേഗം അറി
ഞ്ഞുകൊണ്ടി വരെട്ട്.

കവണക്കാരി—(പ്രവേശാച്ചട്ട്) കമാൻ ഇ
അച്ചാലും. മുഴ വത്തകാനം അറിഞ്ഞു
ജോധ്യരാജാമോഹാലസ്യപ്പെട്ടുപോയി.

രൈക്കേരയി—ഹം!

രൈതൻ— അമാലാപുപ്പെട്ടുപോയോരും?

രക്കുങ്കയാ—കുഞ്ഞു! യാകി. ഒപ്പുപ്പുന്താരുള്ളു
അരുപ്പസ്ഥിതിരും.

രൈതൻ—അമുക്കുക്കാം പോലെ.

[എല്ലാവകം പോയി]

[ആരാം അക്കം തീന്മുഖം]

പ്രഥമം ദിവിക്കം

(അന്നനേരം താപസൻ പ്രവേശിക്കുന്ന)

താപസൻ—നദിലക്കാ! നദിലക്കാ!

നദിലക്കൻ—(പ്രവേശാച്ചട്ട്) അത്സും! എ
ന്നംബും?

താപസൻ—നദിലക്കാ! കലപതാ കല്പിച്ചി

രാക്ഷസം, ഇന്തം ശ്രീഹാമാൻ, സ്വരാഞ്ജലി
അപചയമാണു എത്രലോക്യാദ്രാവശ്യനാ
യാത്രനാ ടാബ്ലിംഗ് ചക്രാന്തിട്ടു്, രാക്ഷസം
സമ്പ്രസ്തുതകിയിലെന്നല്ല ഇണ്ട്രാവിശ്വ
ശാഖാവുമാണ് വിശീഷണനെ ടാജാവായി
അംഗിഡേക്കേഡേയു്, ദേവദാർശകളാൽ
വാരഭവാരിന്മായെന്ന വാഴ്'ത്തെപ്പുട്ടു കു
ത്രഭവതി സീതേ ക്രട്ടിരക്കാണ്ടു് ടാം ചു
ദ്രോഹപ്പാലെ വിശ്വാസനുവ ടായി, ഔക്ഷ
ടാ ദശസംഖാനാധിവ്യാഖ്യാനക്രമി വനിട്ട
ണ്ടു്. അതിനാൽ ഇപ്പോൾ ഇന്ത അനുരൂപ
പദ്ധതിയിൽ ഏറ്റു വിശ്വാസരിക്കുന്നുണ്ടു്
നമ്മുടെ സർക്കരാക്കാൻ കഴായും കൂ
തൊക്കെ തന്റുംരാക്കണമെന്നു്.

നാമിലകൻ—എന്തുാ! ഒമ്പും തഞ്ചാരാക്കി
ണ്ടു്.

എ) നാൽ—

കാപസൻ—എന്താൻാ?

നാമിലകൻ—വിശീഷണനും ക്രാദകാർ കാ
ക്ഷസന്ധാരണല്ലോ. അവങ്ങട തീറ്റാ
ക്കും കായും കലപതിതനെ തീർച്ചയാ
ക്കണിം.

കാപസൻ—എന്തിനാ?

നാമിലകൻ—കടമ്പ്രതിനാനനവംല്ല അവൻാ?

കാപസൻ—പരിമോക്കേണ. രാക്ഷസന്ധാർ
വിശീഷണനും ഒച്ചാല്പടിക്കുംരാല്ലോ,

നാമവകൾ—രാജുസ് സഭാസ്ഥാനം ദയാലുവാൻ ന
മന്മുഖം. (ശബ്ദാദി)

കാപ്പാളൾ—(ഉംഗൾക്കീട്) അല്ല! ഇതാ അതു
വൊൻ രാമൻ. ഇരുപ്പും മാക്കട്ട
നാവരി! അയാച്ചുവാടി! ഒല്ലും ജയിൽ ക

(ശത്രുവാ-
പ്രൂഢിവാ ഉഴവൻ സാമ്രാജ്യത്താദി

(അവിശ്വാസിക്കുന്ന
മനാക്കം ഉല്ലാസം മേഖലക്കുവം സുതാ

(ക്ഷരിയ്ക്കിമെന്തു
നാവകനിറങ്ങിപ്പോല്ലോ വിമർശനിന്നിരും! മ
ഡവാൻ ജയിച്ചുവാലും! അയാച്ചുവാലും! (ശ്വാസി)

വാഷ്കരിക്കുന്ന തീനി
(അനന്തരം രാമൻ പ്രവേശിക്കുന്ന)

രാമൻ—ഹാവു!

മരിച്ചുബാലവിന്തുനായ പണ്ടം സ്റ്റൈനുകരക്കായ
ക്കാൻ;

സംഗ്രഹത്തായ അംഗങ്ങിനോ റീഞ്ച്
സംഗ്രഹിയായ;

മുഖക്കൂരചെയ്യുത്തുക്കു വഴിപോരല്ലെ
സാധിച്ചിരുന്നു

തിരാച്ചുരന്നിരും ദാസിച്ചുവായ വന്നതിനു
വന്നേന്തിനേൻ ഉ

തുമ്പരസ്മാനു ദാസിക്കാനായും അക്കരൈ
ക്കുറേംഡായ ചെറുമുഖി അനുമാനിക്കുന്ന
സ്ഥാ. (നോക്കീട്) അല്ല!

മുതാ ചെവരേയോ,
സീതേ! സവീ! ജാനകി! മക്കളും! ദയ-
ന യോദ്ധാടത്തോപസ്ഥതിനുംവും
പ്രായത്തിലനാഭത്തിട്ടുംചെയ്യുവാൻ
മനം വരുന്നു ജനങ്കുറ്റപ്പതി.

രൂ

(അനന്നത്തു സീതാജും തദ്ദേശസിദ്ധം
പ്രാവേശിക്കുന്നു)

സാപസാ—മതാചീ! മുതാ നിരീൾ ഗ്രാഹണം
എക്കൊരും. അടച്ചതുംവല്ല. നിന്നു തന്ന
ഫു കാണാൻ വയ്ക്കു.

സീത—മും ഫൂനായിഡം മൈനിക്കു അവിശ്യോ
സം മാറായിട്ടില്ലോ ആദ്യോലു തോന്തനു.
(അടച്ചതുംവനാട്ട്) അഞ്ചുപതും ജാ
പ്പാലും.

രാമൻ—മരിമെലി! നമ്മുടെ ശ്രദ്ധപ്പത്ര താ
വയ്ക്കും ദിനാധ്യാനമാണിന്നുവരുന്നാക്കി
നിഃഖാ; ഇവിടുക പുതുക്കാവരജപ്പാശ
വാത്തായ. മുക്കുണ്ണംകുട്ടാഞ്ചോനു അംഗി
യാംഗം?

സീത—അറിയാം. അറിയാം. നാശതോട്ടു
നോക്കി കാഞ്ഞേണ്ടതാജിന്നു മുലച്ചിയു
ശുദ്ധാർഥം മേഖലാട്ടിനോക്കി അറാദ്യജാഡി
യിച്ചിക്കുന്നു.

രാമൻ—മുതിജ്ഞാന തനന്മാഖം. കഴിഞ്ഞ
കനാക്കുന്നതല്ലേ കാലം? മെമ്പിയീ! കാ
ക്കാനില്ലേ? മും എഴിവംവാദ്യത്തെ മു

വട്ടാൺ വെച്ചുപ്പേരും കൂടുതൽ വാദ്യം ധരാ
ച്ചിരുന്ന തന്ത്രങ്ങൾ കണ്ണിട്ട് മാൻസുട്ടംപോ
ടിച്ചുനടയതും?

സീത— അതുപുതാ! ഞാൻ ഒല്ലാരാലെ കാ
ക്കണമണ്ട്.

രാമൻ— ഇതാണു എന്തുടർ തന്ത്രം സം
ക്ഷായായിരുന്ന ദാഹായ ചെള്ളിവയൽ. ഈ
വിടെ നേരം അന്ത്യം ശുഭാക്കായ്ക്കുന്നതു
ശിരാച്ചു് ആരീലാഹിച്ചുകൊണ്ടാണിക്കു
ധോശാണു കാണ്ണുവാൻപെമെനു പു
സിലമായ മുത്രത്രെ കണ്ണ തു്.

സീത— അതേയും! അതുപുതാ! അക്കാത്മം കു
നം പഠയക്കുതെ. (പോട്ടിച്ചു വിറയ്ക്കുന്ന)

രാമൻ— കിയോപ്പുംഡണ്ടു. അക്കാലമേജക്കുകഴി
തെരാഡ്രു്?

(ചുറവുന്നേക്കീട്ട്) അല്ല! ഏതുവിടെ നി
ന്നാണു്,

ഖലപ്പുമലരാപ്പുഥായു് ധവളയുള്ളിപൊങ്കു
ന്നാനു
പരിനാപവനാവയുതമതരുന്നെങ്കുമെമുടലായു്,
ഘനംസപനവുമിങ്കുംഡേഡിയുടെ ശവനാർ

യപാനവും
വന്നാണയാമിലെ വട്ടണാത്തിനു സമാനരാക്കു
ന്നാണോ!

വക്കുഞ്ഞൻ— (പ്രവാഹച്ചീട്ട്) അതുപുതാ ഇതാ
ച്ചും അതുപുതാ!

വാലുതാംവൈസന്റേരിൽ
മാതാക്കളുമെംഗ്രേജ് വന്നുനിൽക്കുന്നു
അതുള്ളൂമെന്തായെന്നും
കൈതൻ പ്രഭുവിന്റെ കൊട്ടിപ്പുണ്ട് ❸
രാമൻ—വത്സ ലക്ഷ്മണ! ഉദ്യോഗി? ഒരു വ
സ്ഥാനം വേണാ?

ലക്ഷ്മണ—ഒരുത്തു! ഉദ്യോഗി.

രാമൻ—രേമാലീ! അമുമാരാജം ശ്രീകൃഷ്ണ
ഒരു വാനി ദാഹില കാണാനുത്തരം നാ
ഞ്ചിറ കുള്ളു വാശാലുമാ ശിക്കബാംകി.

സീത—ഒരുത്തുപുത്രാ! അവധിയുള്ളടപ്പാം ഒരു
തന്നെ വന്നവല്ലോ.

[അനന്തരാ മഹതാക്കാഡങ്കുടി] ഒരു കൈ
പ്രവേചിക്കുന്നു]

കൈതൻ—ഓരോരോ വിഷയങ്ങളും അമഹാ-
കാന്ത്യങ്ങൾ സ്വാധാരുമുഖം
കൊർമ്മവാങ്ങാശിംഖത ഓരോപ്പരോ—

ക്രാന്തിപും കൈക്കളിംഗത്തിനുവും
അതുംസംഗതനായോരാത്തുനെ വന്നു—
അടികാൻ കൊട്ടിക്കുട്ടി ദാഡി
സന്തോഷവന്നാട്ട വന്നാൽ സ്വപ്നങ്ങൾ—
അഴിക്കാർക്കുള്ളാണൊന്നില്ല എ
രാമൻ—അമുമാരേ! ദാഡി അഭിവാദനം ചെയ്യുന്നു.

എല്ലാവന്നം—കണ്ണെ! ദിർഘായും മാനായി
രിക്കി. പുതിയും നിരവേറാ ദാഡി ചുണ്ണം

മട ക്ഷേമമായി യന്ന ന'വന്നുണ്ടായു
ക്കൈക്കുട ഭാഗ്യമാണോ.

രാമൻ—ഞാൻ ശാരാഗ്രഹിതനായി
ലക്ഷ്മൻ—ഓ മഹാശൈ! ഏതാണ് അംഗവാഴ
ഈ ദഹനം.

മൃഗ്ഗാവയം—കണ്ണൽ! ശീർഷവാദുംപോന്തായി
ഭവിക്ഷി.

ഡിക്ഷുജനൻ—എന്നെ അഭ്യന്തര ചീതിവരയി.

സീത—അഞ്ചുംബേ! ഞാൻ റാഡിഷൻി.

മൃഗ്ഗാവയം—മക്ഷൈ! ശീർഷവസ്തുമന്ത്രാലായി
ഭവിക്ഷി.

സീത—ഞാൻ ശാരാഗ്രഹിതനായി.

രണ്ടൻ—അതും! ഭാരാൻ ഒരു അഭിവൃദ്ധ
നം ചെയ്യും

രാമൻ—വരു വരു വത്സ! ഇക്ഷപാകകമാണോ?
സാമ്പൂഢിവിക്കട്ട. അള്ളയുംകണ്ണം കു
വിക്ഷി.

വിശാലവക്ഷ്മീ വാരിച്ചുക്കണ്ണ
രെകരണ്ണുകൊണ്ടുവന്നായാളുംതേനോം
ഉത്തരാ വക്രതും ശരഭിന്നുകല്ലു
മാലേരാവത്യും കു മെഞ്ചിതാറ്റു.. १

ഒരു ഒരു—ഞാൻ ശാരാഗ്രഹിതനാാം, കു അഞ്ചും!
ഞാൻ ഒരു ഒരു ഞാൻ ശാരിവംഡനം ചെ
യുന്നും.

സീത—അഞ്ചുംപതുനോട്ടും ചിരസ്ഥാം
യംഗും ഭവിച്ചും.

മൈതൻ—ഞാൻ അറഞ്ഞു മഹിതനായി. എന്തുാ!
അടിവാദം ചെയ്യോ.

ഉക്കുംഖൻ—വരു വരു വത്സ! ദിന്ധിഡായുഷ
മാനാശിക്രിക്രി. ഗാധാനായി ഏതെന്ന എന്നു
ലിംഗനംചെയ്യു. [എലിംഗനംചെയ്യുനു.]

മൈതൻ—ഞാൻ അറഞ്ഞു മഹിതനായി. എന്തുാ!
രാജുഭരത തികാരക വാങ്ങിക്കൊണ്ടാലു,
കാമൻ—വത്സ! അതെത്രുള്ളു?

രക്കരക്കേയി—കണ്ണേ! ഇന്തു വസ്തുരക്കൊല്ലമാ
യാ മോഹാച്ചു! ഇന്തു ദാനാമദമാണോ.

[ഈനാന്തം ശ്രദ്ധിപ്പി പ്രാവശ്യകങ്ങൾ.]

ശത്രുഗുംഥ—

സങ്കംപലയ്യു മാന്മചവകില്ലു
വാട്ടമരരുഞ്ചകാന്തിശാന്മവൻ
കാവണ്ണാന്തക്കുനായ ചെട്ടിനന്
കാണാവാൻ മനി കതിച്ചു! ഇന്തു കേ. വു

(ഈടത്തുചെന്നിട്ട്) എന്തുാ! ശത്രുഗുംഥ
ഞാൻ അടിവാദം ചെയ്യോ

കാമൻ—വരു വരു വത്സ! സപ്രസിദ്ധമാട്ട. ദിന്ധി
ഡായുഷ്മാനായി ഉബാദി.

ശത്രുഗുംഥ—ഞാൻ അറഞ്ഞു മഹിതനായി. എന്നു
യേ! അടിവാദം ചെയ്യോ.

സീത—വത്സ! പിരിഞ്ഞിപിഞ്ഞായാകിക്കു.

ശത്രുഗുംഥ—ഞാൻ അറഞ്ഞു മഹിതനായി. എന്തുാ!
അടിവാദം ചെയ്യോ.

വക്ഷുണ്ട്—സപ്രീ വരട്ട്, ആളുക്ക് മന്ത്ര
യി ചവാക്കി.

ശ്രദ്ധലും—ഞാൻ അന്ത്രേഖിതനായി. അതു
തും! ഇത് വന്നിങ്ങവാമരവെങ്കിൽ പ്രക്കു
തിക്കളോടുകൂടി അഭിഭ്യക്തേജു പുരുഷ്
മിച്ചു “അവിട്ടെന്തെ കാണ്ണാൻ ആഗ്രഹി
ക്കേണ്ടും.

താര്യമാർക്കിന്തെ മന്ത്രമന്ത്ര സപ്രയക്ഷായ്

[പ്രകടനം]

നാംനേമിന്നുമതീനു തവ പ്രസാഡാണ്
ആഴിക്കുന്തെ മടായാലംബ്യമവക്കി കാണുണ്ട്
മോഹം ദിവം സലാലസിക്കത്തമിവാര-

[വാദം. ന്ത്

രക്കരക്കയി—കണ്ണതി! പോയാ അഭിഭ്യക്ക
തെരെ സപ്രീകരിക്കി.

കാമൻ—അമരയുടെ കല്പനപോലെ. [പോയി]
[അണിയരയാണ്]

ഇവാൻ ഇയിച്ചാലും! സപാമി ഇയിച്ചാലും!
മഹാജാജാവു ഇയിച്ചാലും! ദേവൻ ഇയിച്ചാലും!
ശ്രദ്ധവൻ ഇയിച്ചാലും! അച്ചും ഇയിച്ചാലും!
രംവണ്ണാനൈകൻ ഇയിച്ചാലും!

രക്കരക്കയി—ഇത് പുണ്ണാധിതന്നുണ്ടും മാറി
ക്കാരണം വിജയമോഡിം കൂടി എന്നും റൂപിയപുതുക്കന ആശീവംബന്ധം കൊണ്ടു
ആരിച്ചാണെന്നും.

സുമാത—പുത്തകളിലും പരിചരംകൊണ്ടും സാ
ജനങ്ങളിലും എൻ്റെ പ്രയവുത്തെന്ന് വാദം
ഡബ്ല്യൂ റോഷ് കണ്ണം.

[ഓ ഓ അറയിൽ]

ഓ! ഓ! ഇന്നും ഒരു ദിവസം പാക്കിന്ന
താഴുപരാക്കേണ്ടി കേരംകുവാൻ, കേരംകുവാൻ,
മനാച്ചുരുലമാണുമെന്നുവാക്കുന്നതിനും മുത്തമാണു
കുരുട്ടു മുഖം കുടക്കുന്നതിനും മുത്തമാണു.

[പോതു
മുയ്യും ഓകലാമ്പുങ്ങളും മക്കന്നാശ്ലൈറ്റുകൾ-
അഞ്ചുച്ചു വിലിപ്പുന്നു രാമനാഥവിഭു—

ആയിൽ. ഫോ

രേക്കേക്കയി—അഞ്ചുച്ചു! എൻ്റെ പ്രത്യേക്കുറ
രാജയാദ്ദോഷം വർദ്ധിക്കുന്നു.

[ഓന്നുന്നതരം അഭിഭ്യന്തരങ്ങൾ, ഒരു രാമൻ
പരിവാരങ്ങളോടുകൂടി പ്രവേശിക്കുന്നു]
രാമൻ—(അക്കാധരത്തിൽ ദോഖിട്ട്) ഓ
കുറ്റാ!

സപ്രസ്തുതിക്കലുമല്ല വിട്ടു മരവിക്കും
ഭവാൻ മോഹമാ—

നീന്നനിൽ ചെറുവതിനേരു കമ്മമിലും

മോഹിച്ചും മലാച്ചായതും;

സത്തുത്യുമാതാരാനായ ഭവി ക്കും
രാജാവുമായി പരം

വേണ്ടംവള്ളുമെന്തിക്കും രാജ്യമുണ്ടാം

രേക്കവന്ന ധന്മരാട്ടം. ഫോ

മരതൻ—

നാജാവിൽ പട്ടമേറാ മിക്കളിലുമ പാടാ—
പ്രിയ്യേരുകാതപറ്റം
മാത്തിപ്പുഃനാംകിനിംജചവാക സാതമാ
അംഗ് തീര്ത്തംഖിഷ്കം
സംഭവാംപുഞ്ചവാഴം ഇനാതാതി ബുദ്ധം—
നാക്കമി ആദ്യജാഹനതാൻ
കണ്ണിട്ടംതാംഗനംര പുതുശ്രംഖിജായമാ
ഡാത്തപാത്താല്ലതു പാ

മൂ.

ശത്രുഖ്യന്നൻ—

ബ്രഹ്മാന്ദം അഞ്ചേരുകാതാം
കഥം നാംകുലംമഹം മു
ഡുകാശമാന്ന് വദ്ധാന്ദം—
അപ ഉന്നതിൽ ഒന്നത്തുംപാഠം

മൂ.

രാക്ഷൻ—വതസ ലക്ഷ്മണ! എന്നിക്ക രാജ്യം
കിട്ടി.

ലക്ഷ്മണൻ—ഒരുവാധിനംകുടാണു വോൻ
വർഖാഡനേ.

മഹിക്കാണൻ—(പ്രവേശിച്ചിട്ട്) മഹാശാഖാ
ഡയ ചൂലും! തന്ത്രാഖാൻ വാക്രീജണം.
അംഗേരുകിരിതത്രുടൻ്മ സുത്രിഡൻ, നീലൻ,
മൈനൻ, ആംബുവാൻ, മന്ത്ര റാൻ മ
കമായവരല്ലാവയാകുടാ അറിയിക്കുന്ന,
ഒരുവാധിനംകുടാണു ഇവാൾ സംഭവം
തുക്കും വന്നിട്ടുനാവുനു.

രാമൻ—സഹായകരുടെ പ്രസാദം ദിനിൽക്കും വർദ്ധിക്കുന്ന എന്ന പറയ.

മരിക്കുന്നൻ—കല്ലുനപോരാ.

കൈരക്കയി—ഒരു തുതായുമ്പോയി. ഇംഗ്ലീഷ് ഫോറേസ്വം അയോധ്യയിൽ കാണുന്ന അലുവാഴിന്.

രാമൻ—ഭവതി കുണ്ടം. [ഭവംക്രീടി] അല്ല! പ്രകേക്കാണ്ട് ഇതു വന്നു ദിശവനും സുഖം നേരപ്പാലു തന്ത്രാക്ഷണം ഉണ്ടായിരുന്നു. (അലോച്ചിച്ചിട്ട്) ഒരു മനസ്സിലാക്കി ദാവാ ഓൺ പ്രസ്തുതവികാസം ആകാം തന്റെ വന്നാക്കിക്കണ്ണാണ്. വാഹനികളും ക്ഷണിക്കാതെ വരഞ്ഞാമെന്നു് ഇത്തരം പ്രസ്തുതായിരുന്നു. മലബാറിൽ എല്ലാവർക്കും അനീയം കായറാമല്ലോ.

(എല്ലാവരാം കയറുന്ന)

രാമൻ—

സ്വപ്നനമാത്രം ജനങ്ങളുമൊരു ദയാൻ പുരിയായോയിലാണ് തന്മാക്കിവേണ്.

ഉക്കുണ്ണൻ—

നഗരവാസികൾ പ്രാണിക്കുമായ്ക്കുന്ന ദ്രോഗി സത്താരാഡിച്ചു അനുസരിച്ചു പ്രവാന്നിച്ചു

[മുതലായിട്ട്]

സീക്കയും ഡാസ്യവഹാങ്ങാവേന്ന് തുറീനാമ
തുച്ചുനായ്
നമ്മുട്ടെ തദ്ദേശാഖ ലക്ഷ്മീഭ്യാജെ വാഴുണ്ണ
മുഴിയെ.

(കുള്ളാവഞ്ചം എഴായി)

എഴാം അക്കം തീനിൽ

ക്രൂഡ് ആക്കാൻ

രുന്മക്കണ്ണാവിൻ്റെ
ഇ തരതു താക്കം

	ക.	ഓ.
വിഹായസവാഹം	1	2
ഈത്തമിന്ത്യപണം	1	8
നവീന്യാസ്യാദ്ധ്യാത്മം	0	12
നവീന്യാസ്യപാടിക	0	12
വർക്കാര്യങ്ങളുപോറ്റി രണ്ടുഭാഗം	0	12
സമാഖ്യാദവിചാരം	0	12
ഈത്താസ്യാദ്ധ്യാത്മിക	0	12
പദ്ധതാത്രം	0	12
ആവിജ്ഞാനിയം	1	12
രഥവും ശാസ്യവും	0	12
പുതിമാനാടകകം	0	12
കാത്കാണ്ഡമാഹാത്മ്യം	1	4
ഭലാകാഭലാകം 1, 2, 3, 4,		
ഭാഗം	10	

“ഇവന്തിരാത മലയാളത്തിലുണ്ട് മറ്റൊരു ദ്രോപദ്യപ്രസ്തുക്കണ്ണം വില്ലെന്നുണ്ട്”.

വി. വി. ഷുക്രോഫുസ്സ് ടി പ്രിസ്റ്റിന്റുവർജ്ജുസ്,
കിരബന്ധപ്പാഠം :: ഒഴുവപ്പേരുൾ